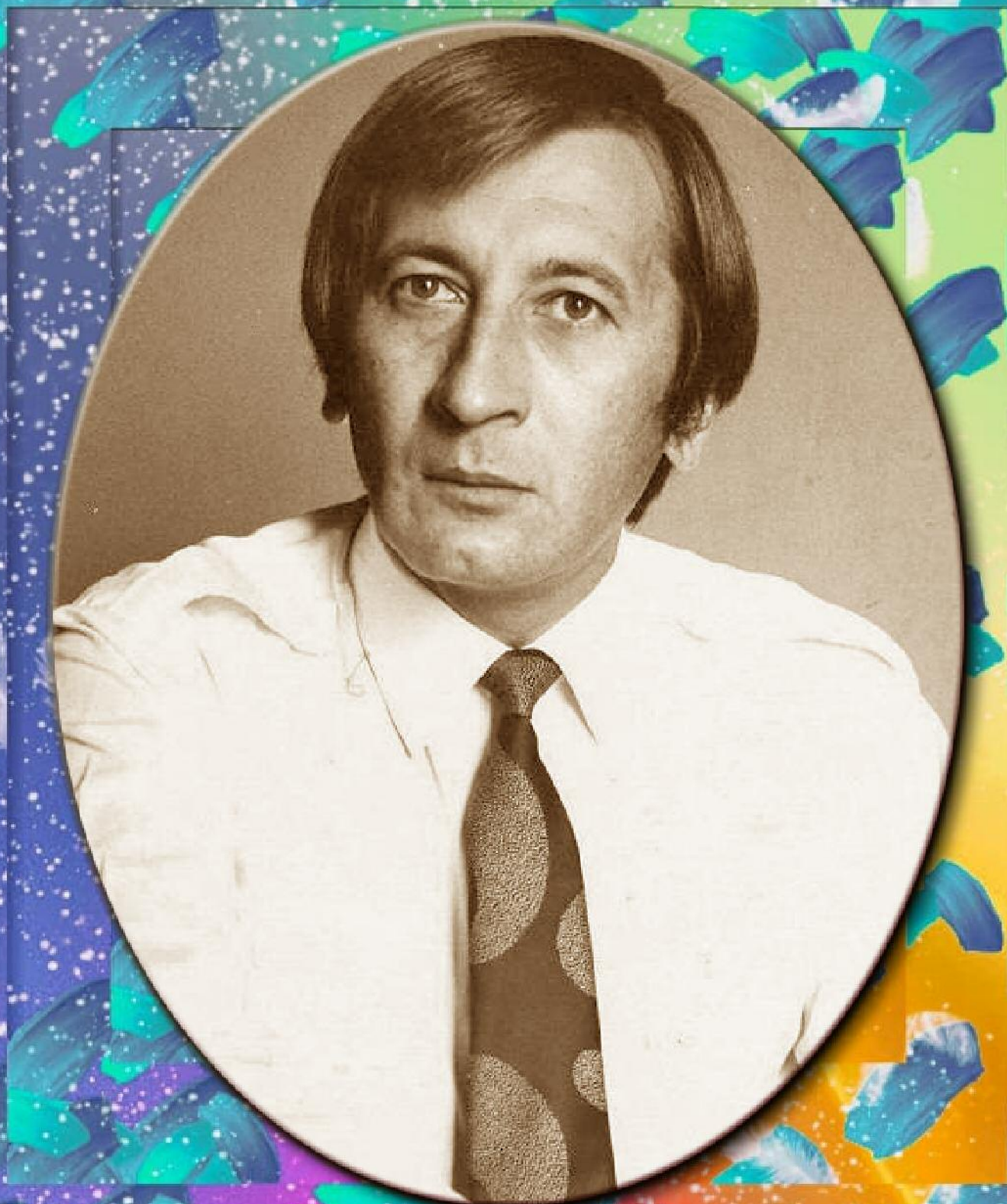

Revistă de cultură

No. 1 (11) / 2024

Contrast literar

George ȚĂRNEA

1945-2003

SONET 1

Să dai din palmă, tuturor mîncare
Și, dacă-s arși de lipsa unei ploii,
Să speli cu lacrimi trandafirii goi,
Cît faptul zilei încă e-n urcare,

Dar nu-ți lua cuvîntul înapoi
Visînd cumva că vei afla scăpare
Din necuprinsa timpului lucrare
Și din vîltoarea somnului de-apoi,

Că nu atît cuvintele înșeală
Cu vraja lor de dincolo de cer,
Cît ochii năclăiți de nădușală,
Sau condamnați la cel mai veșnic ger,
Care te văd, te-ncearcă și te cer
Luminii lor zălog într-o greșală.

SONET 2

Credeam și eu cîndva în calea sfîntă
Care se zice că l-ar trece-n rai
Pe cel sătul de pămîntescul trai,
Dar sacu-i gol și aripa mi-e frîntă

Sunt ca o biată piatră fără grai...
Nici alăute-n preajmă nu mai cîntă,
Nici gînduri albe carnea nu-mi frămîntă,
Ci doar la foc am loc lîngă vătrai.

Ce-aș mai putea vorbi de toate cele
Cîte-mi păreau de aur, dar n-au fost
Decît pămînt de oale și ulcele
Și cum să-i dau cuprinsului de rost
Cînd viața mea, ca seva din smicele,
Își leagă pașii tot de lutul prost.

SONETUL ÎNSTRĂINĂRII

Mai bine-n furca vremii cu sufletul la gură
Decît să-noți în aur desprins de rădăcini
Ori să te-nalți la stele, pe scări de mă răcini,
Pînă-ți îngheață-n suflet incandescenta zgură.

Mai bine printre lacrimi o casă cu vecini
Decît un turn de fildeș, întemeiat pe ură,
Din care nu mai afli ce-i viu, și-n ce măsură
Te-mpotrivești cu viața prădalnicei rugini.

Cel care fuge-n lume cu grija lui mărunță
Și lasă casa țării, cînd dă cumva de greu,
Își rînduiește singur pedeapsa cea mai cruntă
Și, chiar de nu-l atinge vreodată gîndul meu,
Tot simte că-i un mire purtat din nuntă-n nuntă,
Să schimbe doar pantofii mireselor mereu.

SONETUL TOAMNEI

Prea timpuriu vii toamnă și-mi dijmuiеști cuvîntul
Și să mă-ncerci cu brume de parcă n-aș mai vrea
Să treacă boarea verii, din nou, prin carnea mea,
Și prin frunzișul vieții să mi se-agațe vîntul.

Prea mi te-așezi pe suflet cu vești de vreme rea,
Deși pe la răspîntii nu-ți caut legămîntul,
Chiar dac-atîtea visuri sînt una cu pămîntul
Și-ntre culesuri calea îmi pare mult mai grea.

Nici fără preț scumpeturi, nici dor fără măsură
N-am cheltuit orbește, cînd s-a ivit vreun semn,
Decît pentru mireasma din floarea de răsură
Și pentru gustul fraged dintr-un sărut solemn
Pecetluit cu ceara cireșelor pe gură,
Cînd spre limanul toamnei nu mai găseam îndemn.

SONET 11

Nu așteptați poetul cu brațele deschise,
Dar nici cu vorbe grele nu-l alungați din gînd,
De vreme ce prin versuri, făptura sa, oricînd,
Găsește câte-o cale să vă pătrundă-n vise.

Nu-l socotiți nevolnic dacă-l vedeți plîngînd
Dar nici nu-i cereți prețul cuvintelor ucise,
De vreme ce poetul nu-ncape-n legi precise
Ducînd povara lumii cu trupul său plîpînd.

El singur și nu altul se-ncumetă să moară
Cu fiecare frunză, cu fiecare stea,
Și-apoi, din sînul nopții, pe boltă să răsară,
De parcă nici la moarte poetul n-ar putea
Să-și afle împăcarea și rîndul, ca la moară,
Fiindu-i dat blestemul niciunde să nu stea.

SONET 10

Nu am nici loc statornic, nici adăpost în care
Să mă întorc din lume, când plouă peste ploi,
Iar drumul meu noptatec e presărat cu gropi
De parcă nu-l mai poate încapa nici o zare

Dar nu aștept nici milă, nici să-mi citească popi,
La căpățiul zilei, tropar de împăcare
Când lumea, care-și scoate iubirea la vânzare,
Înfige câte-un nufăr în ochii mei miopi.

Chiar dacă bat maidanul de stele – ca un cîine
Ademenit prin case și alungat mereu –
Mult mai ușor mă-ncumet să-mi fie-ntr-una greu
Decât să gust dulceața coltucului de pîine
Prin colivii luxoase, ținut de azi pe mâine,
Și prețul vieții mele să nu-l mai știu nici eu.

SONET 3

Mi-am cheltuit iubirile orbește
Fără să-mi pese, ori să vreau să știu –
Prin zăpușala drumului pustiu –
Că nu de bine lumea mă vorbește.

Dar dacă-n urmă-i soare pămîntiu
Și dacă-n față bezna mă izbește,
Tot a iubire carnea mea cobește,
Cît pasul va mai fi să-mi fie viu.

E rînduit cumva mai dinainte
Să-și poarte fiecare drumul său,
Ori căile-l găsesc pe cel cuminte,
Tot mi se pare sufletul un hău
În care plîng o droaie de cuvinte,
Fără s-aleagă binele de rău.

SONET 4

Intrăm în viața unul cîte unul
Să ne petrecem nașterea de gînd,
Cum se petrec spre moarte, rînd pe rînd,
Și vipera, și leul, și păunul.

Nu are nimeni liniște avînd
Hlamida-mpărătească, ori zăbunul,

Iar înțeleptu-i una cu nebunul
Cînd lumea-și află tainele plîngînd.

Luăm lumină din aceeași parte
Și către-aceeași noapte coborîm
Imaginînd formal prin cîte-o carte,
Nemărginirea celuiilalt tărîm,
Dar nici așa zăvoarele nu-s sparte,
Ci doar îndemnu-i nou să ne urîm.

SONET 5

Dac-am uitat, iubito, cum te cheamă
Și cum se face ziuă-n ochii tăi,
Ascunde-ți visul plin de vînătăi
Și nu-mi lua uitările în seamă.

Prea mult colind pe-ntortocheate căi
Și prea puțin e loc să-mi fie teamă
Că dacă morții eu i-aș spune: „la-mă!”
Tu i-ai zvînta și umbra în bătai.

Dar nu încerc aceasta nici în glumă,
Ci doar mă-ntorc la tine și te rog...
Primește-mă, și iartă-mă, și du-mă
Din partea rătăciților zălog
La carnea ta de soare și de humă,
Pe înstelatul cerului polog.

SONET 6

E vară-n flori sau numai o părere
De fluturi moi și adieri fierbinți
Ne-au îndemnat să ne ieșim din minți
Și să intrăm cu tălpile-n durere.

Ce pot răsfrînge ochii tăi cuminți
Și carnea mea ce poate să mai spere
Decît o mare cu sclipiri de mere
La care ne-nchinăm ca niște sfinți.

Îndemn mai vechi pentru o nouă vină –
După tiparul nunții din cuvînt –
S-a-mpovărat păcatul de lumină
Și-n preajma ta, iubito, nu mai sînt
Decât părerea verii ce-o să vină
Când noi vom fi, la rîndu-ne, pămînt.

SONET 7

Stau sînii tăi cu sferile-ntr-o doară,
Ca niște piersici care-au dat în pîrg,
Și ochii mei se-nclină spre amurg
Vrăjiți de taina lor ca de-o comoară.

Nici nu mai știu ce boală, ori ce sîrg
Mă-nalță pînă-n cer și mă coboară,
Mă vindecă de tot, și mă omoară,
Fără să-nchei cu somnul nici un tîrg.

Să-i spunem dar, cuvîntului pe nume:
Cu ce meteahnă vieții i-am greșit
Și-n care fel m-a blestemat anume,
Să-mi fac potrivnic faptul deslușit
Că s-a-ntîmplat, cînd rătăceai prin lume,
Hoțește-n calea ta să fi ieșit.

SONETUL CĂLĂTORULUI

Adună talpa spinii și pulberea și scrumul,
Sub straie carnea-ngheață, puțin cîte puțin,
Încărunțesc la tîmple și uit să mă ațin
Preafericitei clipe, cu brațele și drumul.

O dragoste fugară e tot ce mai rețin
La căpătîiul nopții – cînd se destramă fumul –
Și-n lac imens de lacrimi, modificat prin cumul,
Pentru a cărui stare nici acte nu dețin.

Dar sufletul mi-e încă străfulgerat de stele
Nesocotind pe față calvarul suitor
Și prevestita vale din timpul viitor
Silindu-mă să caut sub oale și ulcele
Demult apusa lume a strîmbelor castele,
Ca menestrel destoinic, și mag, și călător.

SONET 8

Ar fi pustie lumea fără tine,
Și cerul nopții de deasupra ei,
Și-ar vîntura oceanul de scînteii,
Nemaivînd la cine să se-nchine.

Ba, chiar și zeii s-ar trezi ate
Fiindu-le potrivnică – vezi bine –

În lipsa ta, cunoașterea de sine
Sub fulguirea florilor de tei.

De-aceea nu mă-ncumet să-ți dau pace,
Dar nici pe brațe să te port mereu
Ca pe-un arici plăpînd cu frica-n ace –
Strain fiindu-mi umbletul și greu –
Iar fără tine, spune-mi, ce s-ar face
La vremea toamnei, singur, trupul meu.

SONETUL ÎMPĂCĂRII

Am fost – pe rînd – și orb, și călăuză,
Și desfrînat, și purtător de mir,
Și cerșetor cu aur la chimir,
Și foc nepotolit, și rece spuză.

De nici o întîmplare nu mă mir,
Dar cînd conclavul sterpilor m-acuză,
Nu pot găsi hulirii blîndă scuză,
Dacă-mi destramă trupul fir cu fir.

Orice-aș fi fost, n-am hăituit lupește –
De multe ori punîndu-mi pofta-n cui –
Și n-am mușcat din steaua nimănui,
Dar dacă vina mi-o plătesc trupește,
Știu despre mine cîtă iarbă crește,
Fără de care nici iertare nu-i.

SONET 12

Să se întoarcă totul asupra-mi din uitare
Și pedepsită fie-mi trufia de păstor
La turmele de verbe, dac-am rămas dator
Cuvîntului pe care l-am prigonit mai tare.
Să nu găsesc la țarmul din timpul viitor,
După-mpietrirea mării, nici urmă de iertare
De-am cumpănit cu aur minciunile-n cîntare
Lăsîndu-mi adevărul hulit și cerșetor.
Zăpada cea mai neagră din cea mai lungă iarnă,
Să-mi cadă-n ochi și-n gură drept cel mai greu
blestem

Asemeni unor stele căzute prin lucarnă
Cînd sieși cade pradă sistemul, prin sistem –
Dac-am tăcut de frică și-am înlesnit să-și
cearnă
Zeloasa impostură un zeu fără totem.

Cristina DELEANU

LA DRACU CU DEPRESIA!

Onouă teroare pandemică se instalează pe creierele oamenilor. Un nou cuvânt cu un conținut dubios topăie bezmetic și nestingherit pe buzele multora: depresia! De unde și până unde atâta cantitate de depresie pe cap de locuitor, depresie care să copleșească de-a dreptul știrile medicale, precum și explicațiile neelucidate ale acțiunilor unora dintre cetățeni? Foarte adevărat că mintea umană a descoperit și dezvoltat cu osârdie acele multe mijloace de decapitare a gândurilor bune, frumoase, valoroase. Toate acele rele intenții, nedumnezeiești, fac din ce în ce mai rău. Asalturile drăcești asupra ființei umane ne duc la spaima firească de autodistrugere. Ne întrebăm zilnic, de ceva vreme, ce se întâmplă, ne văităm de cât de urâtă a devenit viața, ne încrunțăm la fiecare pas, suntem cenușii prin lume, uităm să mai zâmbim. Chiar fără vreun motiv. Și rămânem doar la văitatul cu „așa e la noi”, cu renunțarea. Cu resemnarea. În fond, fără credință. Și acum îndrăznesc să dau o explicație acestui haos interior din care se hrănește răul. Nu-mi place, dar nu am încotro, trebuie să-l numesc pe rău cu numele nedorit de exprimat: Satana.

De ce, în timp, l-am lăsat să se apropie atât de mult de ființa noastră? Datorită îndoielii, datorită fricii și necunoașterii s-a slăbit credința. Credința în orice. În propria noastră făptură. Și Satan a mai câștigat un pas în umbra noastră. Și, văzând numai răul, crezând în el prin gesturile noastre nesăbuite, îi dăm și mai multă putere. Când s-a înclinat balanța și am descoperit că ura dă putere și nu dragostea?

Cum putem ieși din asta? Prin forțe proprii. Construcția unei stări de spirit favorabile fiecăruia în parte începe prin cunoașterea de sine, prin hotărârea de a pune în valoare tot ce ai mai bun.

Viața fiecăruia nu se desfășoară prin comparație cu viețile altora. Nu. Cine ești, ce vrei și ce poți, toate acestea aparțin fiecăruia în parte. În mod original, dar nu prin imitație. Nu printr-o copie fără discernământ a acțiunilor sau afacerilor altora. Și în felul ăsta – cred – dispare și depresia. Depresie pe care aș numi-o neputință personală. Scuze!

Trăim, desigur, vremuri urâte, manipulate clar de Păianjenul Ocult care-și răsfiră plasa lipicioasă peste Pământ. Cred însă că fiecare în parte are datoria să se salveze, măcar atât încât să nu-i fie rușine să trăiască oricum.

În viața mea am avut prilejul să mă salvez prin apropierea de carte, mai exact de poezie. Poate părea ciudat, dar e un mijloc de autoconstrucție, de zidire interioară, prin orice gest care te apropie de cultură.

Vrând, nevrând, ești dus pe o pantă nouă, necunoscută, atrăgătoare și, aproape fără să vrei, încet-încet îți răsar în suflet noi orizonturi, care pot modifica un om, o ființă, într-o altă frumoasă ființă cu care cel transformat se poate mândri.

La o parte cu atitudinile supărătoare, cu necazurile adâncite - chiar dacă ele există - ni le dă Dumnezeu și trebuie să le trecem, la o parte cu poftes absurde și costisitoare. La dracu cu depresia! Energia dătătoare de viață care zace în corpul nostru are altă menire decât să fie consumată pe fleacuri. Oricare dintre noi poate fi cineva în viață, chiar fără a deveni cunoscut și popular. A face un bine este mai valoros decât a avea o mașină de lux! Ultimul condamnat dintre fiii lui Brâncoveanu, sub iataganul turcesc care i-a curmat viața, a spus: „Am pierdut totul, dar să nu pierdem credința”! Să crezi că poți să fii! Să știi să fii!

Liuiu Ioan STOICIU

La o nouă despărțire

apăsătoare singurătate. Uitătură când și
când, înlăuntru și înafară, nimic din ce ar putea
să-mi țină de urât. Poate că lumina
dinafară nu ajunge să-mi arate adevărul. Dar

lumina
dinlăuntru? Peste tot – numai eu. Sau eu
nu sunt nicăieri, de fapt? Oricum, nu contez.

Rămân
ascuns. Tânjesec după ce nu am acumulat
în suflet și ce ar putea să-mi consume altfel
timpul.

Că mă pierd în nimicuri. Mi-ar plăcea să
mut lumea din loc, sau măcar să-mi fiu mie
însumi

sprijin. Nu reușesc decât să mă subminez
singur, să mă duc la fund, nu să
mă înalț: încetul cu încetul, sunt convins, îmi
voi pierde firea. Pe zi ce trece nu mă mai țin
minte,

prefer întunericul, dedesubturile lui. Pun
pariu că și amestecul chimic din mine e de vină,
el

mă duce în ispită, aș putea
să nu mă mai alimentez, să intru în greva
foamei și a

setei – bun, să intru, și ce rezolv? Ce
aș redescoperi? Aș ajunge astfel mai aproape
de mine

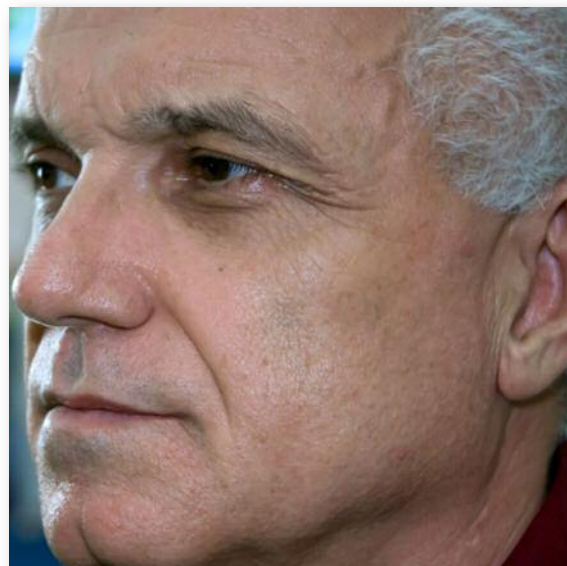
însumi sau m-aș îndepărta? Sau ar
ieși la iveală izvorul unor traiectorii nervoase
din

pământ, după ce voi da colțul? Mă

văd trecând iar cu o bicicletă prin fața mea, în
prima

tinerețe, tulburat, îmi fac semn și
mă opresc: salut, Vale-Deal! Salut? Ce mai e și
asta?

O nouă despărțire? Liniștește-te, nu e decât
o reacție în lanț a unor lungimi de undă din
univers.

O biserică mergătoare

Miresme vătămătoare și diferite forme de
rătăcirii, ba
cânta și cucul când a
ajuns din urmă o biserică neterminată, pusă pe
patru roți,
plină de gutui, cu
limba scoasă. I s-a părut că
are în fața ochilor o adevărată întărire în
necunoscut a grației sale, din tinerețe. Mai ales
că era sub o impresie
profundă, atunci, a sfatului
unui venerabil șef de trib – să
caute o biserică neterminată, mergătoare, și să
se roage în ea: că
tăcerea,
îndelung practică, nu-i place lui Dumnezeu,
deoarece i te ascunzi... Când a

ajuns-o din urmă, a constatat că, de fapt,
biserica asta
neterminată era o simplă căruță trasă de cai,
care scârțâia îngrozitor. Și în care nu te puteai
urca, să te rogi, fiind
plină vârf cu
tot felul de roade stricate, adunate la
întâmplare, ale
acestor vremuri.

Regăsit, s-a așezat pe coada căruței.

Mari viziuni

Au îmbătrânit o dată cu noi, asta e explicația,
ascultă
ce-ți spun eu. N-au rămas decât resturi,
marile viziuni pentru mine erau în secolul
trecut pe toate
drumurile, miroseau frumos, acum nu
mai sunt nicăieri, numai vârsta e de vină? O fi
de vină și
mâncarea proastă... Sărut mâinile, îl căutăm
pe domnul doctor psihiatru... Poftim? A murit?
Dumnezeu
să-l ierte... Ce-ți spuneam eu că trăim pe
altă planetă, am greșit direcția, trebuia să luăm
tramvaiul
invers... Mă iertați, înainte lucrurile
aveau o legătură între ele, un rost, acum totul e
desperecheat, unde întorci
capul vezi mortăciuni pe picioare, „zombi”,
strâmbi din nas,
s-au uzat simțurile, ești întrebat: ce-ai
închis în acel obiect? Nu auzi că plânge? Dă-i
drumul!
Nu întreabă dacă vrea să fie liber
sau dacă nu cumva plânge fiindcă e nefericit... A

doua zi, dimineață, nu
și-au mai amintit de nimic: au băut într-un bar
din
zona Gării de Nord până la ora 2,
când s-a închis.

Ceea ce este

Îmi dau seama că n-am văzut-o niciodată cum
își împletește
părul. O aștept să apară azi, de-a dreptul fatală —
nu mi-a specificat la ce oră va sosi,
nici dacă vine de departe cu trenul sau cu
mașina, sau
mai știu eu cu ce. Mi-am pregătit
bocceaua, cu cearșaf, două fețe de pernă și
două
prosoape, ciocolate, două zile și
două nopți ne vom face de cap la un hotel, ne
vom lupta

cu trecutul, după care mă voi lăsa dus.
Eu sunt oricum în inferioritate — vârsta,
depresia,
lipsa de motivare de a continua,
totul pare a fi expirat.

M-am bărbierit proaspăt, m-am dat cu Axe —
e parfum de jur împrejur, plutesc. Am făcut un
duș lung.
Nu mi-e foame, de dormit peste noapte am
dormit pe sărite, dar ce mai contează. Mă voi
îmbrăca
frumos. În așteptarea telefonului
ei de întâlnire, încerc să scriu un bilet de adio, dar
nu-mi ies cuvintele, tai, sunt prea
patetic. Să las moștenire tot ce am — cui? Să-și
amintească
zilnic de mine? Nu! Asta ar fi chiar o
pedeapsă. Altceva nu-mi trece prin cap. Am
pregătit și
două perne de iarbă. Mă voi lăsa legat
cu un lanț de clopoței de pat, cât voi mai
sta cu ea
împreună — să mi se impregneze
în fiecare celulă clinchetul lor... În sfârșit,
caligrafiez
pe un carton, mare, ce
am citit într-un cimitir: „Ceea ce este
n-a putut fi altfel”.

Tu-i paștele mă-sii

S-au adunat, fiecare cu mizeriile lui, inițial, la
mașina de spălat a satului, pe
gârlă — la vârtelnița de piatră, cu găuri, unde
au frecat,
au stors, au pus covoarele scrise mărunț
la uscat, în vârful unor pari. Apoi s-au mai
împrăștiat:
unii termină de pus șindrila pe toți pereții
exteriori ai caselor, în timp, alții pun la uscat
fânul în
grajduri. Așa-i la noi, până la moarte,
un delir

obștesc: n-are cine pe cine să-și verse fierea. Se
mai scoală câte unul la masă cu

gura plină și trage o înjurătură „la general”: tu-i
paștele mă-sii de viață, după care
se așază la loc și mestecă mai departe, dacă
are ce...

Atunci, pentru trei minute ni
se face lehamite, ni se pârlă, mistuie,
nimicește,
sufletul își ia adio de la fiecare
și dispăre în spatele unor geamuri murdare...

Ce i-a mai rămas

nimic nu mai e cum a fost, a pierdut și ce n-a
avut,
acum stă în ogradă cu ochii în gol și
îmbată ciorile cu țuică, le dă pâine înmuiată în
țuică,
pe una a prins-o și i-a turnat țuică pe gât,
i-a desfăcut ciocul și cogâlț, cogâlț...
N-a murit cioara, din contră, de a doua zi i-a
cerut de băut. Acum bea cu ea împreună și la
cârciuma
din sat – noaptea, cioara se transformă
în femeie tânără. El
și-a pregătit totul pentru înmormântare,
hainele,
pânzele de pus în coșciug, coșciugul,
dar nu mai crapă o

dată, să scape de-o grijă. Și-a dat seama că
nu mai e decât o adunătură de acte vechi,
pe care nu le poate citi, că-l
podidește plânsul. Că sunt implicate
spații malefice, energii ale câmpului lui
mental,
diferite lungimi de undă și frecvențe. Ce i-a mai
rămas?

Să-și plângă de milă, totul a rămas măsurat
după
ochii lui, ce n-ar fi dat să plângă în
hohote: în tribunal n-a putut, după divorț, nici
pe stradă,
că-i era rușine, a intrat în biserică, dar
nici acolo n-a plâns, avea impresia că-l luau
peste
picior sfinții, păcătos cum e. Dacă
ar fi putut să moară atunci, ar fi fost perfect. N-a
fost să fie. „Ți-ai dat foc
amintirilor?”, l-a întrebat o babă – după ce a
provocat
un incendiu: „în urma incendiului, cei
43 de iezi aflați într-un grajd improvizat, lipit de
colibă,
au ars de vii”...

Eugen CRISTEA

ÎNCOTRO?

„**I**ntrat-a o boală în lume,
Fără obraz, fără nume”, glăsuia, cu amără-
ciune, poetul.

Premonitoriu, într-adevăr. Poate tocmai din pricina acestei boli nenumite îmi vine foarte greu să aștern pe hârtie sau, mă rog, pe Cloud, gândurile de final de an. 2023, un an oribil din toate punctele de vedere pentru cei mai mulți dintre noi. Mă includ între aceștia, cu durere și cu obiectivitate. Lumea a luat-o razna aproape în totalitate. Vorba din bătrâni: „Nu se mai înțelege om cu persoană”. Un demon, un duh rău își flutură aripile negre, solzoase și nămolose peste bielele noastre capete, amănite total de acest gadget din ce în ce mai agresiv și mai periculos: mobilul. Auto-mobilul, tele-mobilul, troti-mobilul, skate board – mobilul, drono-mobilul, tunul-mobilul, racheto-mobilul, robo-mobilul... Sinistru. Dacă sărmanul Graham Bell ar fi știut ce se va alege de invenția sa, cred că și-ar fi dat foc atelierului. La fel și marele Einstein.

Nu sunt în totalitate conservator, depășit, dinosaur, antiprogres, dar vorba unui prieten: „Orice limită are o margine”. Planeta a scăpat de sub controlul cât de cât uman (până la un punct, firește), intrând pe mâinile unui conclave amenințător, periculos, criminal, care se insinuează din ce în ce mai perfid peste noi. Și ÎN noi. Și din ce în ce mai la vedere, aș îndrăzni să spun. Deja nu se mai feresc să recunoască din plin așa-zisele teorii ale conspirației. Nici măcar ne se mai ascund. Totul e pe față...

Tare mi-aș fi dorit ca materialul de azi să emane bucurie, veselie, zâmbet, generozitate și, poate, un dram de speranță. Nu pot. Nu se poate. Nu se MAI poate. Peisajul tragic al României „educate” (apropo, educată de către cine? , așa, ca o întrebare absolut retorică) e cam așa: violuri oribile, înjunghieri, droguri la tot pasul, bullying-ul cel mai cumplit din istorie, incendieri mai cumplite decât în lagărele naziste, explozii controlate și necontrolate, accidente oribile la fiecare secundă, scandaluri de mahala între „marii” politicieni de carton, pe care, chipurile, noi i-am fi ales, analfabetism pe cele mai înalte culmi, spăgi cu nemiluite, arestări formale, cătușe la vedere, corupție până în măduva oaselor înmuiate de hrană proastă și băutură și mai proastă, justiția lui pește, o adunătură de „crățițari” pe post de vedete (cred că aștia, de fapt, nu știu să facă măcar o omletă), cupluri băgate cu forța pe gât de către câteva televiziuni amorțite, și, o, da, influenșării (sic!), inflenșărizdele (sic!) și, a nu se uita, creatorii de conținut. Ceeee? Creatori, aștia? Și astea? De conținut? Ce mama nai-bii de conținut? Bine spunea de curând minunata Stela Enache: „Pe vremea noastră, creatorii de conținut erau CĂRȚILE”. Și uite că am ieșit niște oameni normali. Longevivi. Cultivați. Respectați.

Rupeam ușile teatrelor, cinematografelor (fără să avem după noi saci de popcorn, că dacă zicem „florele” ne sar în cap asexuații și adepții bărbosului celui antipatic, marx). Sincer, i-aș fi preferat pe Frații Marx! Ția măcar aveau haz. Hazul o altă noțiune care este din ce în ce mai sufocată de violența de limbaj, de bășcălie proastă, de bancuri fără perdea. Au apărut peste noapte vedete care, iată, umplu săli până la refuz. Da, de acord, dar nu numai asta. Nu numai atît. Noi am crescut cu Delon, cu Belmondo, cu Winnetou care, mai nou, aud că e interzis pe motiv de discriminare. Un erou al copilăriei noastre... Și pe cine puneți în loc, băi, nefericiților? Pe influenșării voștri care, sunt convins, nu au auzit de Eminescu, sau cred că Nichita Stănescu e luptătoare aia cu mușchii direct în creier...

Nu e bine. Măcar am micuța bucurie că revista noastră plină de suflet și iubire mai e o oază de lumină. O luminiță. Dar o simplă luminiță poate distruge întunericul, așa, ca o candidă nuanță de eventuală speranță... Cu mica speranță că, și datorită nouă, vă veți apleca din ce în ce mai mult către Măria-Sa, POEZIA, vă urez un an normal! Și, dacă se poate, sănătos la cap!

Daniel CORBU

**SCRISOARE APOCRIFĂ A TRUPULUI
CĂTRE SUFLET, SALVATĂ DIN
BABILONUL DE SEMNE CU OCAZIA
DESCINDERII DIN BANAL ÎNTRU
ÎNTÂMPINAREA CELOR ȘAPTE PRINCIPII**

Toată tinerețea am ocrotit în mine
mirabilul poet
cel care deseori îmi călca în picioare
îmi zdrobea răunchii
îmi devia respirația
și-mi îngreuna mersul pe labirintica
noastră planetă.

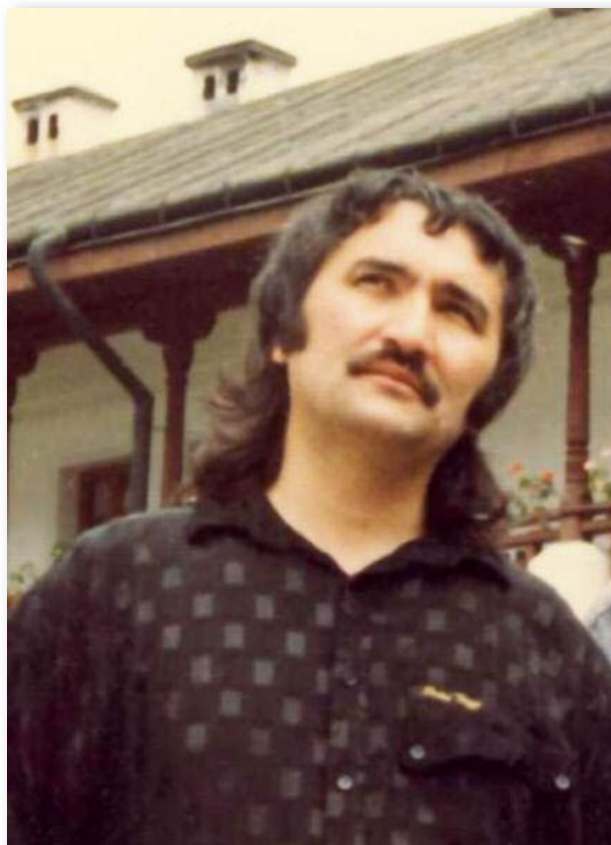
Doar el se bucura de interiorul
feericul dezastru al piramidei fără ferestre
care eram
doar el era prințul de neatins
al tuturor miresmelor și-al cântecului
neașteptat
dictat în somn sau în trezie.
Doar pentru el zornăiau cătușe
din cuvintele limbilor moarte.
Doar el se mândrea la nesfârșire cu mine
doar eu sufeream pentru visele sale
sparte-n bucăți.

Acum când am gârbovit
și încheieturile scârțâie precum spânzurătorile
în crivățul iernii îl văd răvășit
agonizând prin antecamera acestui
nefericit poem ca un Sfinx rătăcitor
prin Babilonul de semne.

TRANSCENDENȚA GOALĂ

*Ah, de câte ori voit-am
Ca să spânzur lira-n cui!*
Eminescu

De vei veni mă vei găsi
ridicat din ungherele cărnii direct în rugăciune
direct în pronaosul flăcăruit de speranță.
Trec zilele și-am învățat doar prima vocală
din *Cartea morților*.

Trec nopțile pline de regi și eucalipti
privesc din nou marginea cerului
zdrențuită de nurași decadenți: nici un
răspuns
la vechiul repetatul meu strigăt, Doamne,
nici un răspuns, Cerule, măreață vatră,
ani și ani ai văzut zidul încenușându-se
ciuperca orgoliilor crescând
drumurile din palmele mele răzvrătindu-se.
În așteptarea totemului doar în vorbe
am fost fericit.
Dar disperat ca anul acesta
ca în cel care a trecut și ca de când sunt
n-am fost niciodată.

Nici un răspuns, Doamne, la repetatul meu
Strigăt?
Îmi fac de lucru în jurul absenței
lipăi în preajma unei fericiri iluzorii
tot mai mult cred că **MOARTEA**
E SINGURA INSTITUȚIE CARE MAI IMPUNE
RESPECT.

POVESTE

*Lui Aurel, căruia îi plăceau
enorm aceste propoziții*

Locuiești în aceeași casă cu mine
răspunzi la același număr de telefon
traversăm aceleași nopți albe aceleași
toamne îngenuncherate
de rouă.

Stăm în aceeași cameră în același pat
ne iubim până la ziuă
știm aceleași metode de sinucidere
folosim aceeași masă de scris
(nimic nu e greu nimic nu-i ușor)
stăm tăcuți la aceeași cină de taină.
Cineva mă va vinde – îți spun – curând cineva
mă va vinde!

Traversăm aceleași nopți albe știm
aceleași metode de sinucidere
stăm tăcuți la aceeași cină de taină.

TOPIREA

(Începusem să mor prea devreme)

Începusem să mor. Muream încet în fiecare zi
în fiecare oră în fiecare secundă.
Consultam tomurile sănătății și ale bolilor lumii
zeci de tratate ale trecerii
cărți despre regi glorioși
gladiatori, cruciați, castelani și celebre
madone,
șamani, zoroaștri, exploratori, prinți ai curajului
și papi intermediari ai Bunului Dumnezeu
și din fiecare se înălța ca un abur
abia perceptibil revoltătorul firesc
așa cum din adâncul materiei nimicul.

Începusem să mor vizibil. Îmi spuneau
iubitele prietenii vecinii:
Tu nu observi cum mori cu câtă evidență
și impardonabil fast chiar fără un pic de rușine
în văzul tuturor te topești ca o apă
ce se scurge fără de noimă-n adâncuri
sau ca o avere căzută pe mâna părăduitorilor?

Începusem să mor prea vizibil. Vorbeam cu
mult prea ocupatele celule, cu sinapsele,

cuarcii, leptonii, gluonii
și-i rugam să oprească un timp lunecarea
de nesuportat pentru cei care chiar în acel
moment
mă acuzau de pierderea clasicei demnități
a minimei decențe sociale.
Dar totul căzuse în autism și totul
lucra în defavoarea mea și nici scepticismul
nu-mi mai era biserica sfântă a rugăciunii
iar iubita cea nouă-mi spunea:
Degeaba ai scris șase mii de poeme despre
sânii mersul și părul meu auriu
uite cât de vizibil mori în fiecare zi, în fiecare oră
în fiecare clipă te zbați ca o floare tăiată
și nu faci nimic. Nimic și nimic.
Iar plecarea mea e foarte aproape.
De mă părăsești – spusei cu glasul pierdut – va
fi o rană,
dar ce spun eu
va fi un dezastru mai feeric decât
orice apus pentru că ești atât de așezată în
inimă, în sânge iar sufletul mi-i ocupat în
întregime.
Cum să te desprinzi?
Va fi o rană pe care-o vor vedea toți
care se va scurge pe bulevardul Victoriei, pe
strada Pușkin și
Lăpușneanu, pe stradela Baudelaire prin
clădirea
televiziunii centrale prin piețe cluburi
de zi și de noapte o rană urâtă
ca o lipicioasă meduză ca o inimă însângerată
pulsând
în dezordine
ca un monstru uriaș.
Iar oamenii zice-vor: ce despărțire urâtă
ca un mușuroi ca un oraș oceanic după
apocalipticul tsunami!
Fă ceva – îmi spune noua iubită – și pune capăt
î!

Dar eu continui să mor vizibil
în fiecare zi în fiecare oră
în fiecare secundă
crezând ca și vechii greci în destinul câștigului
din pierderea lucrului de pierdut supus astfel
măreției

pierzaniei și golului absolut
 continui să mor vizibil cu nerușinare,
 în timp ce-mi îmbogățesc impunătoarea
 colecție de timbre și fluturi
 sau fac adânci reverențe unei glorii de trei
 parale
 și uneori chiar ASCULT ZILE ȘI NOPTI ÎN ȘIR
 CUM DIN ADÂNCUL MATERIEI URLĂ NIMICUL.

De ce Doamnă Moarte de ce?

CLARVIZIUNE OBSCURĂ

*Domnului Emil Cioran,
 neînfricat locuitor în mansarda
 din Rue de l'Odeon*

Într-un oraș obscur într-o clădire
 obscură
 la etajul cel mai obscur
 locuiește un poet obscur
 care scrie versuri obscure
 și publică la edituri obscure cărți obscure
 pentru cititorii cei mai obscuri.

Din când în când critici obscuri
 publică cronici obscure
 în reviste obscure din Europa
 sau din alte continente
 la fel de obscure
 pe o planetă obscură
 dintr-un obscur sistem solar
 aruncat pe o ramură obscură
 a unei galaxii obscure dintr-un univers
 de o absolută obscuritate.

WEEKEND SECRET

Lucrul pe care l-ai dorit al tău
 la nesfârșit te stăpânește.
 Fie!
 În mine drumurile se zbat ca peștii
 în plasă mucezește absența
 iar câțiva admiră dâra de sânge
 a privighetorii ucise
 pe când palmele devin arme
 și primăvara-i abisul oricărei priviri.

Cu grădina Getsemani topită în suflet
 O ODISEE A SINGURĂȚĂII VEI SCRIE.
 Mucezește absența.
 Dacă locuiești într-un fulger
 floarea furtunii iat-o! Dințișorii
 curajului iată-i!
 Se clatină lacrima
 îngenunchează hotarul.
 Încă o dată POEZIA E HAOSUL
 CONDAMNAT LA VISARE.

CENTURA NEAGRĂ

De-atâta timp port centura neagră a
 Deșertăciunii
 fără vârstă printre-ale lumii lucruri
 fără vârstă.
 Biografii îmi modifică mereu data nașterii
 Dumnezeu pe a morții.
 M-am născut a doua zi de Paște
 a anului o mie nouă sute cincizeci și ... Era 7 april.
 Iisus abia înviase și până la Înălțarea
 de-a dreapta Tatălui mai erau câteva zile.
 Ursitoarele
 mi-au prezis că voi fi bogat.
 Și n-am fost.
 Că voi fi fericit. Și n-am fost.
 O, dar biografii știu mult mai mult! Ei îmi
 modifică mereu data nașterii Dumnezeu pe
 a morții.

De-atâta timp port centura neagră
 a Deșertăciunii.
 Fie-mi, Doamne al văzutelor și nevăzutelor
 și acest păcat o virtute!

CARTEA NOPTILOR

Iată și clipa când îți trimit *Cartea nopților*
 în care *je dirai tout; le bien, le mal, tout enfin.*
 Câte nopți vanitose trecut-au
 în care așteptarea se înălța piatră cu piatră
 precum piramidele în deșert
 când auzeam de departe respirarea zeului
 bolnav
 și vedeam cântăreții de jazz ai tinereții mele
 cum își împrumutau unul altuia

aerul mulțumirii de sine.

ATÂTEA NOPTI VANITOASE ȘI NIMENI

VINOVAȚ PENTRU IUBIRE!

Viață chircită prin colțuri viață
șchiopătând din drumul Damascului spre
Steaua Carnagiului
trecută direct pe manuscris
și trecută life pe fereastra internetului. Cuvinte
atinse de inimă – nedevalorizate monade.
Atâtea nopți vanitoase trecut-au
dragostea mea / bocceluță de șoapte, /
ascultă pasărea paradisului cum cântă imnuri
în zori

PENTRU A VĂ POVESTI INVIZIBILUL

Lui Umberto Eco

Altcineva doarme până târziu
în patul regal
ornat cu prețioase pietre
și terminale cu cap de dragon!
După cum îți spuneam la acel Gaudeamus
de octombrie într-un București cenușiu
frate Umberto Eco, prinț legitim al
Numelui trandafirului și lector in fabula
eu am apărut pentru a vă povesti invizibilul.
Sunt compus din strigăte de pe diguri
din agonii și regrete limite căderi
și litere fierbinți
ca toți cei din Ordinul Metaforei.

Pentru fratele născut orb
construiesc pești din cuvinte
zmei elefanți și antilope în alergare
și-i ascund zi de zi
Neantul primit blazon pe numele meu.
Și pentru el sunt zeul primar
născut pentru a povesti
invizibilul.

El știe că poetul se-avântă
acolo unde misteru-i mai profund
iar spaima de viață și de moarte
e salvată doar prin iubire.
El știe: CEA MAI CURATĂ FÂNTÂNĂ E LACRIMA.

ȘAH ORB

O, Feodor Dostoievski, în paginile tale apune
luna
și răsare Moartea!
Osândit ca și tine
probez labirintul și deșertul barbar
apoi strig:
DACĂ NUMAI PENTRU ATÂT AI FĂCUT OMUL,
DOAMNE,
E PREA PUȚIN!
Apără-l, Doamne, pe prietenul meu mort de
fericire
pe câmpurile sintaxei,
pe actorii așteptând replici și gesturi suflate din
culisele lumii!
Ocroțește-i, Doamne, pe fumătorii de
marijuana
pe cititorii în stele
pe bețivii din gări și din porturi modelând
norii magelanici ai depărtării!
Apără-i pe artiștii boemei, cei alunecați
în alcooluri
și nu te bucura când vezi cum li se
chircește
xsteaua
și cum li se usucă trecutele gloriei!

Apără-i, Doamne, pe răătăciții în inima mea!

INTRAREA ÎN MIRACOL

De ce m-ai născut din carne când aș fi putut
repetă piatra
când aș fi putut fi copac sau spumă
de mare
și suferința ar fi locuit departe de mine?
Poate tu ai vrut să mă naști stea
și IATĂ-MĂ DOAR UN TRIST ADEVĂR
CARE UMBLĂ PRIN LUME
licurici al nesfârșitelor grelelor nopți.
Pentru cântec și moarte m-ai născut mamă
înveșmântat în viitorul meu de stele căzătoare
n-am conținut să-mi hrănesc propriul gol
și să mângâi pământul de sub pleoape.

De ce m-ai născut de carne, mamă
când aş fi putut repeta piatra
când aş fi putut fi copac sau spumă
de mare
şi suferinţa ar fi locuit departe de mine
şi n-aş fi simţit cum ne-acoperă plânsul.

AMINTIRI DIN TIBETUL UNOR SECUDE

*Se dedică celor o mie şi unu de hoţi
ai bucuriei mele de-a fi*

I
(Ultimul zeu)

Poate că doar eu am văzut zeul cel rebegit
tăbârcind lada de zestre a păcatelor
pe drumul de piatră şi colb
al lumii de azi. Ultimul zeu.
Poate că doar mie mi-a spus ce va urma
poate că doar mie mi-a vorbit de biruinţa
fără de arme letale
de sfânt sacerdoţiu şi de mantra iubirii
de viaţa arsă metodic pe rugul cuvintelor.

II
(Stingherii prooroci)

Slavă stingherilor prooroci din pustie
sângerând anonim în grotele lor !

Pe când cel născut să contemple
la otrăvita dilemă
devine condamnatul la otrăvita dilemă
din care ieşi-va vreodată ?

III
(O altă rostire)

Adânc mă murdărisem de umbra mea
şi de privirea acidă a ierbii
în acest loc unde rugăciunea se-ngraşă
iar trecutul e doar o dâră de fum.
Aici unde călugării poartă sub tălpi
cărarea spre cel Atoateocrotitor
poate că era în firea lucrurilor
să caut o altă rostire
aşa cum în fiecare zi o altă apă ne scaldă.
Să caut ceva asemănător cu limba
șerpilor
sau a leilor de mare
sau a florii de lotus.

IV
(Fiara Singurățății)

Aici unde visez
la chimerice lumi
în nopţi liniştite aţi putea auzi
cum muşcă fiara Singurățății din mine.

Ion POMOJNICU

POEZIE ȘI ABSOLUT

Semnul marilor creații îl constituie imunitatea lor la comentariu, capacitatea de-a nu-și destrăma prin explicare misterul propriu astfel încât, orice s-ar fi spus despre ele, mai rămâne întotdeauna ceva de spus; creația autentică are puterea inepuizabilului.

Ca peste tot, eternitatea artei este posibilă și se explică prin infinitul ei. O capodoperă transformă orice interpretare critică ce i se aplică într-o simplă ipostază a sa. De altfel, răsturnând puțin lucrurile, putem spune că opera, ca substanță spirituală ireductibilă, trăiește atâta timp cât nu poate fi explicată în secretul puterii sale de semnificație; „dezlegarea” distruge opera, consemnând, în fond, un eșec al creației. Artă durează prin inexplicabilul său.

În acest sens, nevoia permanentă de-a vorbi despre Eminescu este dovada cea mai sigură a valorii lui. Revenirea gândirii critice la opera poetului nu se face, așadar, din sterilă contestație de sine, ci ea exprimă acea întoarcere naturală a spiritului spre polul său absolut. Și de fiecare dată descoperim capacitatea operei de-a transcende imaginea sa critică, deși de aceasta se leagă tot ce-a dat mai înalt meditația critică românească. Creația eminesciană dispune de virtutea acelor construcții transfinite ale spiritului, puse în evidență de matematica modernă, de-a se conține în întregime de oricare parte a lor, astfel încât orice extracție am face din ele, rămân neschimbate.

Originalitatea și amploarea viziunii sunt atât de copleșitoare încât de câte ori pătrundem în spațiul eminescian nu putem să nu ne întrebăm, din ce noian îndepărtat vor fi izvorât în sufletul poetului, ca să ajungă până la noi, acele revelații sublime, a căror trăire dă vieții noastre, ca eveniment oarecare, inexplicabila ei înălțime singulară. Gândirea poetului învinge pustiul mut al existenței în sine, unde nimic nu înseamnă nimic,

conferind datului implacabil și indiferent, sensul care ar fi trebuit să-l preceadă. Rostul absent al lumii este inventat în poezie: „strai de purpură și aur peste țărâna cea grea”; răscumpărate de neant, toate câte există se îmbracă în ea ca în propria lor rațiune punând semnul cugetării sacre peste ireductibila lor zădărnice. În acest mod ni se dezvăluie în oricare din textele sale poetul care a zidit lumea în românește.

Tot ce-a creat Eminescu stă sub semnul nemărginirii. Pentru a confirma, poate, ceea ce el însuși atribuie dimensiunii umane interioare: „Cum în Fire-s numai margini e în om nemărginire” (Memento Mori). Adâncimile insondabile ale cugetării umane, în care universul încapă cu totul, formează nucleul original al meditației sale poetice. Pentru că, în esența sa, poezia – și opera lui Eminescu dovedește acest lucru – este voluptatea gândirii. Substanța poeziei sale se naște din această metagândire ce încoronează, ca ultimul lor semn, cugetarea și istoria umană.

Poetul acordă geniului puterea absolută în univers, iar gândirii, rolul elementului primordial. Toate câte există reprezintă întruparea implacabilă a unei gigantice gândiri; lumea este explozia materială a ideii născute de o minte titanică. Cugetătorul este, acum, cel care susține cu puterea lui, totul: „Universul fără margini e în degetul lui mic, ... / Precum Atlas în vechime sprijinea cerul pe umăr / Așa el sprijină lumea și vecia într-un număr” (Scrisoarea I). Opera poetului a creat și pus în circulație un titanism al gândirii, egalând în adâncime oricare din miturile civilizațiilor lumii. Existența vizibilă ca imagine trecătoare a „gândului etern” (numit uneori, vis) rămâne constanta filozofică a aproape tuturor poeziilor sale, dar ideea apare și în memorabile formulări explicite, unanim cunoscute, dintre care vom cita câteva, la întâmplare, numai pentru a înfrumuseța pagina. Podul roman peste Dunăre este „un gând de piatră repezit din arc în arc”, Memfis, cetatea antică a Egiptului – un „argintos gând al pustiei”, piramidele, „eterne ca și moartea” „sunt gândiri arhitectonici de-o grozavă măreție” ori „un gând al mării sfinte reflectat de cerul cald”; exprimarea muzicală este tot gândire: „arfele cugetă mite”, lumea: „căci vis al morții-eterne e viața lumii-ntregi”, universul: „căci e vis al nemiinței universul cel himeric”. Timpul nu este decât desfășurarea cugetării – poetul vorbind despre „veacuri de cugetare” – îngrămădire colosală de gigantice zidiri ale gândirii. Oprim aici seria exemplelor nu fără a remarca faptul că pe această cale s-ar putea dovedi (desigur, nu într-un articol) platonismul hegelian al gândirii poetice eminesciene deci o altă descendență filozofică decât cea tradițional atribuită. Schopenhauer, sub a cărui tutelă meditativă a fost plasat poetul, există, desigur, în opera sa, dar mai mult în latura ei retorică; ideile lui rămân elemente „exterioare” ce trebuie „demonstrate”, pe când hegeliană este substanța însăși a poeziei; Eminescu este hegelian ca poet și schopenhauerian ca filozof.

Genul de comentariu concentrat pe evaluarea globală a operei, care exprimă bine poezia până la un anumit nivel, unde în afara ansamblului nu mai e altceva de văzut, rămâne pentru creația de

excepție, principial incomplet. Eminescu are puterea marilor poeți de-a concentra într-un vers ori două, uneori într-o singură metaforă sau epitet, valori poetice excepționale, scurte capodopere, superbe și demne de admirat în sine, ca diamantele desprinse din coroană. S-au găsit unghiuri de cuprindere revelante și s-au spus lucruri pătrunzătoare despre acest templu al spiritului românesc, dar fără cercetarea detaliilor, valoarea sa rămâne parțial necunoscută. Există performanțe „locale” extraordinare, care ar putea face singure gloria unui poet, despre care nu s-a spus nimic ca și când nu ar avea ce să se spună, deși ele conțin mai multă substanță poetică decât volume întregi. Despre fiecare rând ieșit din pana lui Eminescu se poate scrie la fel de substanțial ca despre întreaga operă – criticul aflându-se în fața aceleiași ocean – poetul urmând a fi descoperit în fiecare vers al său și când s-a încercat acest lucru (G. Ibrăileanu), pagina critică a căpătat densitatea poeziei.

Într-un enunț ce postulează heraclitean „... setea cea eternă ce-o au după olaltă / Lumina de-ntunec și marmura de daltă” (Nu mă înțelegeți), în a cărei mișcare sonoră, universul pare a-și fi găsit propria cadență pierdută, întâlnim una din acele extraordinare viziuni în stare să modifice din temelii întregul nostru mod de percepere a lumii. Printr-o construcție gigantică – alăturare de elemente fundamentale care nu au mai stat niciodată împreună – ni se arată momentul dintâi al genezei artei și a armoniei universale, stăpânite într-un tulburător joc al asemănării de himerica putere a setei „după olaltă”. Nu s-a spus nimic mai profund și mai frumos despre actul milenar și sacru al sculpturii sau despre miracolul existenței. De-abia acum, prin descoperirea de către poet a „setei ursitoare” dintre marmură și daltă, noi putem înțelege sublimul acelei munci numite creație, tot așa cum prin tensiunea polară a celor două elemente, lumină-întuneric, accede la fantasticul existenței lumii, împinse de dorinți nemărginite și pure în zodia mișcării eterne – zadarnica goană a ireductibilelor spre imposibila lor contopire; de-abia acum vedem cum mișcarea se naște din setea de repaos.

Cine ar vrea să cunoască fiorul „stării pământene” în fața universului nu are decât să înțeleagă mesajul himeric al acestui vers: „Când lunecă pe negre păduri de paltin luna” (Gelozie), în care pascaliana tăcere eternă a spațiilor infinite se încheagă în fantastice tablouri – amețitoarea față, întoarsă spre pământ, a veșniciei. Eminescu ne arată ceea ce gânditorul francez afirmase că există. Niciodată luna nu ne-a părut mai mult, misterul mișcător al universului și niciodată mersul ei nu a fost atât de sublim înfricoșător în taina lui de nepătruns. Ecuatiile matematice, care au explicat, în felul lor, demult lucrurile, nu au nicio putere în a destrăma vraja acestui vers, pentru că el vorbește despre altceva. Succesiunea silabelor în cadența versului citat, în care sunetul prelung și amplu al cuvântului „paltin” este de neînlocuit, atinge perfecțiunea frazei muzicale. Dar când apropiem textul eminescian de muzică nu ne referim la melodia propriu-zisă a cuvintelor, demult semnalată, ci la aceea că el exprimă ceva ce nu mai ține de cuvânt, depășindu-l ca nivel semantic.

Poate că unele poezii de dragoste, infuzate de angelismul feminin, care, se vede, a ținut mai mult de sensibilitatea epocii și mai puțin de permanențele sufletului omenesc, să ne apară azi sub valoarea cu care le-a investit, la timpul lor, poetul. Dar sentimentul erotic nu a atins și nu va mai atinge vreodată sublimul acestei confesiuni: „Cât de sus ridici acum în gândirea ta pe o roabă, / Când durerea ta din suflet este singura-mi podoabă.” (Scrisoarea IV) ori intensitatea cutremurătoare din cuvintele: „Ca zece morți deodată durerile iubiri-s – / Cu-acele morți în suflet eu te iubesc, Tomiris” (Gemenii); ori această răstignire a sufletului, condamnat să poarte în el moartea zadarnice iubiri: „Dar în zadar! căci astfel a fost voința sorții / Ca tu să-mi dai durerea și voluptatea morții / Și să-mi răesai din marea de suferinți, înaltă, / Ca marmura eternă ieșită de sub daltă.” (Gelozie). Nu credem că metafora eminesciană „marmura eternă ieșită de sub daltă”, în care se amestecă la un loc frumusețea pură, atinsă de arta antică, cu sentimentul intangibilității ei, mai are egal în toată poezia de dragoste a lumii. Și nici că

această trecere a trăirii erotice în contrariul său, definită de sintagma „durerea și voluptatea morții” în care intensitatea sentimentului este dusă până la pragul prăbușirii în sine, va mai putea fi depășită de cineva.

Toată mitologia sacră și păgână nu a conferit Demiurgului atâta putere primordială și titanismului omenesc atâta tragică măreție cât aceste versuri: „Învață-mă dar vorba de care tu să tremuri, / Sămănător de stele și-ncepător de vremuri” (Gemenii). Nici Demiurgul, nici omul nu au mai avut vreodată asemenea dimensiuni și nici ruptura dintre ei atâta tragism. Cel care a început timpul și a întins spațiul, cu lumile lui toate, absolutul, de care s-au sfârâmat întrebările ultime ale gândirii, nu putea fi înfruntat decât prin el însuși, adică tot prin absolut. Dar cu aceasta atingem marginile mișcătoare ale gândirii, căci absolutul, în toate aparițiile sale, conține în el rana paradoxală a spiritului: atotputernicia poate crea ceva mai tare decât puterea ei? Zamolxe știe cuvântul de care și el să se teamă? Ca întotdeauna, și-n fragmentul considerat, poetul se ridică la absolutul ideii exprimate, unde totul devine poezie compactă și pură. Pentru că, într-un anumit sens, poezia este inefabil discurs asupra infinitului, „calcul sublim” necartezian, o antimatematică unde rigoarea absolută de dincolo ia forma infinitei libertăți a opțiunii, adică a imposibilei opțiuni care este starea însăși a poeziei; dacă într-un loc (în matematică) raportul infinitului cu sine însuși a fost decis, nedecizia aceasta se numește poezie – starea nedezlegată a întrebării.

Tot prin numirea lucrurilor cu termenii lor cei mai de sus, se explică și forța shakespeariană a acestui vers, unic în dramatismul său: „O, Sarmis, luptă lungă, grozavă e-ntre noi!” (Gemenii). Încleștarea de moarte dusă la infinit, unde contrariile se ating din nou, se sublimează într-o tragică solidaritate originară a celor doi rivali, stârnită din străfunduri de grozăvia destinului și-a morții, înfrățindu-i pe deasupra lor. Ideea genială a versului este slujită perfect de cele două epitete extraordinare, care ar trebui explicate pe multe pagini. De altfel, la Eminescu, știința folosirii epitetului este una dintre fațetele cele mai străluci-

toare ale geniului său poetic. Vom mai adăuga un singur exemplu din bogăția de figuri stilistice cu care poetul a înnobilat limba română. Eminescu a numit de două ori marea cu cel mai uimitor și mai profund dintre atributele ce i-au fost descoperite vreodată și care echivalează cu reinventarea conceptului de mare, însuși. Cităm din *Egiptul*: „Ca un gând al mării sfinte reflectat de cerul cald” și din *Strigoii*: „Și-n ochii ei s-adună lumina sfintei mări”. Ne dăm seama acum, după scrierea acestor versuri, că piramidele nu puteau fi decât un gând al mării sfinte și nu al mării cu alt atribut, aceasta în stare de alte performanțe, dar nu și de cea a nașterii gigantului mormânt al faraonilor. Tot așa cum numai lumina sfintei mări, și nu a alteia, trebuia s-o poarte în ochi fan-

tasma reginei dunărene, „Logodnica lui Arald, stăpân peste avari”. Cum va fi ajuns poetul la aceste epitete căci nicio cale a minții nu părea să ducă spre acolo?

Eminescu a ridicat, în românește, poezia la absolutul său, unde fiecare fragment are o existență în sine, imediat detectabilă, investigația critică putând fi întreprinsă, metodic, cu fiecare vers; ceea ce nu împiedică sinteza, ci din contra, o potențează. La acest nivel al lecturii textul se dovedește peste tot de o densitate copleșitoare, oferind criticii un câmp inepuizabil de meditație. Și care este departe de-a fi fost explorat. Pentru că s-a scris mult și cu strălucire despre monumentul poetic eminescian, dar prea puțin despre marmura din care e făcut.

Marinela TCACI

Când octaedric...

Când eram pasăre
îți stăteam pe inima șlefuită în diamant octaedric
palma ta era acolo fără colivie
îmi mângâia colțul soarelui
diminețile reci.

Când eram zbor
îmi doream să ridicăm perpendiculare spre stea
să pășesc vertical peste nori
să șoptim în Si fără portativ.
Tu îmi arătai ferigile cu puls de argint
din izvorul ninsorilor aduceai mirarea
și îmi așterneai sprânceana translucida
cu aromă de mosc din Kashmir.

Când eram aripă
clipeam în eter peste acoperișuri și roteam
asterismele
îți aduceam Micul paralelogram pentru Lira
Boreal Fly cu Bharani.
Tu calculai aria cercului meu
ridicai cerul la pătrat să mi-l dăruiești și aplecai
curcubeul
peste creștetul meu.
Când eram Sirrah tu erai Alpheratz uneori.

Într-un zbor

Nu, nu sunt Phoenix
cenușa e lipită pe-o poală de vânt.
E 5.45.
Acum pot să-ți spun.
Sunt un Pegasus legat de un stâlp infinit
Am aripi, aripi, aripi
adun tot eterul și-l spulber în irizații sonore
doar vertical mă înalț
buiestru trag de curea
mă întreb de ce o fac
oricum direcția mea e dincolo de Olimp
poate e doar dorința de a arunca hățul în patru
zări
și a mă ascunde printre nori cirrus

să mă răstorn în cumulus sau să alunec pe un
nimbus
știi că libertatea e ca Hidra din Lerna
și privește mereu cu mai mulți ochi
însă până atunci
eu sunt într-un zbor de mine
și vertical simt în nări constelația mea.

Deziluzie

Eram îmbrăcată în fluturi când te așteptam pe o
înclinare de inimă
să istorisim o frunză cu nervuri mov.
Pe un ochi de stea
împrejmuit
ai clădit o pădure cu ochiul sticlos.
Atunci mi-am pus o rană în piept și ți-am desenat
atriul stâng.
De mână cu marea ai spus că e joi
iar pietrele au întors chipul spre vest.

Centrifug, centripet

Ne aflăm în interiorul unui cerc în mișcare
curenți circulari se învârt haotic în straturi cu
plete răzlețe

încercăm să visăm împotriva curentului
 și ce bine ne înălțăm capul uneori să luăm câte o
 gură de aer.
 Sărim peste acele de ceasornic
 și valuri de mâine ne trag gravitațional înapoi.
 Ne mai așezăm pe o bordură
 mai punem mâna căuș deasupra luminii să privim
 dimineața în ochi
 vedem păsări divagând de la subiect
 și nebuloase din explozii de stele.
 Nu. Toate lucrurile nu poartă un nume
 nici tu, nici eu nu purtăm
 am fost doar denumiți cumva să nu ne
 amestecăm
 un ochi de-al meu cu un deget de-al tău
 o mână de-a mea cu un umăr de-al tău.
 Și în cercul unde pi er pătratul este un produs
 cartezian
 ne învârtim centrifug centripet
 ne ciocnim uneori ca doi ioni de argint.
 Dacă vrem să ieșim din cercul acesta
 trebuie doar să întindem aripile
 de o parte și alta
 a sa.

Într-o altă lume

Pictorul mânuia văzduhul
 cu pensula tăia eterul în două, în patru,
 în combinații de n luate câte k.
 Își îndoia genunchii să adune stele din lutul cu
 colții de lună
 pe vârfuri apoi își înălța sufletul
 să dezgroape ramuri și zbor și lumină.
 Cu mișcări labirint pensula sa își îndrepta pletele
 dincolo de valuri
 de vânt.
 Ochiul lui lumina orizontul
 pătrundea laser prin bătaia de vânt,
 prin pendula ce clătina orele de la dreapta la
 stânga
 prin inima mea ce bătea de la stânga la dreapta.
 Și bătaile pendulei se întâlneau cu bătaile mele
 de inimă
 într-un dans nesfârșit, nemurit.
 Imaginile cortexului se înclinau și ele
 înecând și salvând orizontul de miliarde de ori
 aruncând colaci de salvare peste peștii statui.

Picta respirații și drumuri ce îi intrau direct în
 plexul solar
 pensula lui umplea pânza cu propria viață
 culorile sale explodau noi și noi bătaie de inimă
 și fiindcă pânza nu era de ajuns
 artistul
 îi depăși marginile continuând să picteze lumea
 din jur
 pensula lui trasa cu înfrigurare viața milimetru cu
 milimetru
 totul căpăta altă formă, altă culoare, altă
 dimensiune
 Și iată că noi ne-am trezit într-o dimineață într-o
 lume barocă,
 necunoscuți nouă înșine
 în lumea artistului cu pensula pasăre.

Drumul către atom

Discobolul a aruncat noaptea în sus
 tăcerea ticăia în bucle de timp
 zbor nu era
 nici bătaie de inimă pe străzile mici.
 Atunci
 îngerul și-a aprins aripile.
 În candelabre ochi de argint clipeau fascicular
 crâmpie de timp.

Stăteam față în față pe un Olimp desenat.
 Am ridicat palmele
 vântul bătea dinspre nord-est.
 Am pus înapoi mărul
 istoria și-a luat șarpele înapoi.
 De atunci ne întoarcem împreună
 fără de pânze
 la rădăcina arțarului
 către atom
 către începutul primei respirații.

Devenim mici,
 mai mici
 într-o lumină din ce în ce mai mare.
 Acum știm:
 noi nu am existat
 a existat o sclipire
 într-un colț spart al oglinzii
 reflexie
 refracție
 doar un micro foton spart în multimiimi de secunde.

Aliberi

Stăm închiși în gravitația noastră
încercăm să zburăm cu aripi fake
încercăm să înotăm .
„Stângaci”, ar spune delfinul.
Încercăm să lucrăm sub pământ
cu chipuri negre
mineri ne sufocăm uneori.

Peștii stau închiși între unde și țărni
păsările sunt închise în cer
cărțile sapă eclectic sub pământ.
Suntem toți blocați
între oxigen și dioxid de carbon ne trăim unii prin
alții.

Păsările se numesc pești sub apă
păsările se numesc cărți sub pământ
păsările se numesc copaci în pădure
păsările se numesc oameni pe pământ.
Noi oare cum ne numim?

Între lumi

Ne-am întâlnit între lumi
din durere ieșea un fum verde
buzele tale dădeau țărni la o parte
îmi mulțumeai oglindind cerul în ochiul tău stâng
și era pisc și era miercuri și era întuneric în ochiul
meu drept
din pliscul lui Phoenix cădeau trepte privindu-ne
mat

din pieptul ei devorat de lumină cădeau inimi și
inimi și inimi
pe străzi trecătorii întindeau palmele
să prindă pulsații 3D pentru noi răsărituri
noi atemporal față în față ne scanam elementele
până la celulă până în centriol
ne armonizam făpturile
și era și cer în ochiul meu stâng
și era și pisc și miercuri și întuneric uneori în
ochiul tău drept
apoi lent
cu inimi în palme
pe trepte
spre Phoenix urcam
târând după noi o umbră de jad.

Fără de zигurat

Ne-am întâlnit în Turnul Babel
eram toți acolo
în întuneric străluceam păsări
și cerbi și pași de antilopă
Era și austrul și crivățul
prin musoni gesticulam anotimpuri
ne schimbam chipurile între noi
eram foarte darnici
locuiam
într-o neorânduială bine organizată
sus era jos
și dreapta sau stânga nu existau.
Doar vârful lui trebuia să ajungă
prea sus
undeva către ego
și atunci limba s-a frânt precum cele 5 pâini.
În Babilu akkadian
am rămas scindați până la
atom
tom
om
fără de zигurat.

Bifurcații

În cercul tăcerii
stâlpii de durere stăteau cu rănile înțepenite în
oră.
Cu ochii opaci
aripi de mahnire cuprindeau încet nemișcarea.

Lumină-întuneric, spate în spate
leri –azi, față în față

Din sfere curgeau imagini lichide peste umerii
grei
Prezentul pleca să mai prindă un tren.
Doar pașii singuri continuau să parcurgă același
drum
același drum, același drum
până când și-au dat seama cât de solitari și afizici
se rotesc
în orologiul fără de brațe.
Dintr-o bancă cu aripa sus
note muzicale rătăcite fără de glas , fără de puls
tânguiau stele.
Cu picioarele goale

stelele intrau direct în țărână.

Jos-sus, spate în spate
Clipă-nemurire, față în față.

Ultima zi se apleacă pe vârfuri peste balustradele
lunii.

Alterînger

Dacă gravitația mea ar fi inversată
atunci
picioarele ar păși printre nori
tălpile mele de ceață și înalt
ar aluneca zile și amurguri și nopți și răsărituri.
Nu. Nu aş umbla încălțată. Aș murdări cerul.
Și dacă aş trece pe lângă îngeri
i-aș privi firește de jos în sus
iar ei vor ști că sunt doar un alterînger
după unghiul de

n
c
l
i
n
a
r
e.

Degetele palmelor noastre se vor întâlni la mijloc
așa vor apărea fulgerele.

Sus, jos

doar un detaliu.

Vom trăi în același loc într-o realitate inversată.

Pletele mele ferigi

vor mătura pământul

alunecând clorofila mea pe deasupra mineralelor
mate.

Și ochii mei vor vedea cunoscuții invers

zâmbetul lor - o mare tristețe!

Mi-aș muta ochii mai spre călcâie

să privesc seninul de îngeri în ochi.

Reconfigurare

Încolăcisem tulpina copacului în sunet de harpă
foșnetul sur în cercuri se rotea legându-ne lent
tăcut mă cufundam, mai tăcut
în scoarța umbroasă cu smalț de aramă
ușor mă ascuțeam în pământ

Rădăcina copacului întinse un vers până în vena
mea cavă

și una eram

respiram rouă și fir de țărână

Apoi seva copacului mă absorbi tainic abscons

și-am pornit vertical

disipat prin mii de nervuri

eram trunchi, eram creangă, pețiol,

eram toate frunzele deodată

într-o zvârcolire laooconică.

Învățasem să foșnesc la taclale cu vântul.

Vorbeam cu toate frunzele deodată

ascultam cu toate nervurile mele.

Cu mii de ochi de clorofilă observam fragmentat
viața

mereu dintr-un alt unghi.

Așa am căpătat înțelepciunea de arbore

Apoi dimineața

am devenit abur

peste pădurea cu elani argintii.

Fugar, pentru o viață

Pe mine mă iubești de la Facerea Lumii.

Știai că undeva pe la sfârșitul secolului XX ne vom
intersecta fugar, pentru o viață

Tu vertical, eu oblică.

Tu singur mă iubești în acest por de univers pe
această nonstea de fake-uri iar eu sunt atât
de fericită că un tot își pulsează inima în
inimă

și că sunt doar un strat între Tine și Tine

că fac parte măcar cât o clipire din această
nesfârșire a Ta.

Și mă iei să mergem pe ape, să șoptim furtunilor
să se oprească și peștilor să își arunce
alunecarea în năvoade înnodate.

Tu îmi ții mâna-ntra Ta

mă absorbi într-o coastă cu picioarele goale
erou de lumină cu ochiul de aur

iar eu vreau doar să-mi sprijin capul de-o catetă a
Ta (oricare vrei Tu nu fac pretenții)

pentru ca la lăsarea serii

ca un duh dintr-o sticlă să ies și să-ți spun că

vreau să rămân între cele trei laturi ale Tale
tot timpul Tău.

Constantin MOLDOUAN

CIOBURI DE METAFORĂ

Mi-au amorțit gândurile
Sub înaltul adâncului,
Iar zâmbetul se mai sprijină
Doar într-un ciot de lumină scăpătată.

Cuvintele refuză să mai zboare
Înspre pana poetului
Adormit la marginea durerii,
Cu inima spartă
În cioburi de metaforă,
Precum un zeu săgetat în aripi...

Doamne,
Smulge-mă din întunericul neputinței
Și îmbracă-mă cu veșmântul iertării
Pentru a-mi nemuri credința.

RUGĂCIUNE

Rămâi, Mărite Doamne, lângă noi
Acum, când răul lumii ne-mpresoară,
Oprește starea asta de război
Și nu lăsa ca binele să moară.

Încearcă să ne ierți neomenia
De care dăm dovadă, uneori,
Atunci când ne conduce lăcomia,
Uitând că suntem simpli muritori.

Alungă, Doamne, ura ce ne-apasă
Pe suflete, -nsetate de măriri,
În goana după bani, ce nu ne lasă
Nici dreptul de-a mai crede-n mari iubiri.

Primește-ne, din nou, în Casa Ta,
Pe cei ce rătăcim în neputință
Și-nvrednicește-ne, pe toți, a sta
Cu fața-ntoarsă, iar, către credință.

Ferește-ne de boli, de griji, nevoi,
Să se întoarcă-n inimi bucuria...
Rămâi, Mărite Doamne, lângă noi
Și binecuvântează România!

SONET DE TOAMNĂ TÂRZIE

În prag de iarnă zâmbetele mor
Ucise de tristețile amare,
Dar eu mai cred, cu încăpățânare,
Că binele va fi învingător.

Știind că nici avânt, nici disperare,
Nu pot opri ce este trecător
Îl rog, umil, pe bunul Creator
Să-ndepărteze clipa de plecare.

Înconjurați de-atâtea amăgiri
Să nu păstrăm dureri în amintiri,
Căci viața este scurtă, se petrece

Și chiar de plânge toamna prin livezi,
De parcă nici să sperii nu mai cutezi,
Hai să lăsăm tristețile să plece!

AȘA!

(Sonet retrogradus)

Întotdeauna duhul poeziei
Îi mângâie pe cei ce rătăcesc
Cutreirând, prin tot ce e lumesc,
Pentru a pune capăt ereziei.

Acei care - grăbiți - mai și greșesc
În căutarea păcii, armoniei,
Înțelegând puterea veșniciei
Vor reveni la matcă, -n mod firesc.

Trecând peste tristețe și durere,
Îmbrățișând adâncul din tăcere,
Vom învăța a merge mai departe

Cu sufletul deschis, precum o carte,
Pășind, în goana noastră spre-mplinire,
Pe drumul care duce-n nemurire.

.....
Pe drumul care duce-n nemurire
Pășind, în goana noastră spre-mplinire,
Cu sufletul deschis, precum o carte,

Vom învăța a merge mai departe.
Îmbrățișând adâncul din tăcere,
Trecând peste tristețe și durere,

Vor reveni la matcă, -n mod firesc,
Înțelegând puterea veșniciei,
În căutarea păcii, armoniei,
Acei care - grăbiți - mai și greșesc.

Pentru a pune capăt ereziei,
Cutreierând prin tot ce e lumesc,
Îi mângâie pe cei ce rătăcesc,
Întotdeauna, duhul poeziei.

RONDEL PRELINGERE...

Pentru-a te face să zâmbești, discret
Îți las acest rondel, prelingere
Din neclintita mea convingere
Că adevăru-i doar în cabernet.

Visând, mereu, a ta atingere,
Sperând să se producă-n mod concret,
Pentru-a te face să zâmbești, discret
Îți las acest rondel prelingere.

Sunt gata să aștept - nu-i un secret –
Și nu-ți voi da, în veci, respingere,
Căci eu am încercat, la stingere,
Să-mi las prietenia amanet

Pentru-a te face să zâmbești discret!

Nicoleta UOINESCU

CĂCIULA DIN BLANĂ DE IEPURE

BRAGADIRU, DE ZIUA CRUCII
- 15 SEPTEMBRIE 2023

- Strânge acest bănuț în pumn până va năduși, e banul luat pe iepurele tău.

Și tatăl îi arată un ban care parcă nu voia să se desprindă din degetele sale noduroase, nu ți-am spus până acum, dar l-am păstrat să ți-l dau când vei vrea să vezi un film în oraș.

Băiatul primi banul pe care tatăl său îl scosese dintr-un portofel jerpelit.

- Să nu-l pierzi ca prostul, ține-l ca la pușcărie. Pentru prima dată îl auzi pe tatăl său vorbind despre pușcărie și trecuseră doi ani de când se întorsese acasă. În timpul celor șase luni de detenție ale tatălui rămăsese el bărbatul casei. Până atunci nu secerase, nu cosise iarba, era prea mic și cam slăbuț.

- Lasă-l, bre omule, nu vezi că-i costeliv, parcă-i tuberculos, îi lua apărarea sora tatălui, când îi vedea pe amândoi plecând la câmp, băiatul mergând ca un cățeluș în urma tatălui.

- Măcar să calce iarba să nu mai crească, nu vezi că n-are sapă și tu vrei să cresc la casă un trântor? O potolea tatăl său cu glas blând.

Băiatul strânse și celălalt pumn în care nu transpira bănuțul și, văzând lacrima care alunecă spre baza nasului și se opri în șanțul din dreptul gurii adâncit în cele șase luni de absență a tatălui (care lui i s-a părut o veșnicie) simții că, în loc să se încălzească și să transpire, bănuțul dat de tatăl său deveni un bulgăre de gheață.

- Ți-am ascuns adevărul, astea sunt treburi de bărbați.

- Am vândut iepurele tău, nu l-am dat de po-mană cum ți-am spus.

A ascunde adevărul, ca între bărbați, era tot o minciună și, simțindu-se trădat, o lacrimă alunecă repede cu energia tinereții și se opri în gulerul de blană al surtucului împrumutat de la tatăl său pentru a face față pretențiilor de la oraș. Tatăl înțelesese schimbarea vremurilor văzând că vechile unelte din saia, semănătoarea trasă de boi nu mai făceau față.

Deja combinele englezești deveniseră vedete ale câmpului.

Văzându-i lacrima, tatăl nu mai repetă îndemnul de a strânge bănuțul în pumn, dar alt îndemn venea de la sora tatălui apărută instantaneu din casa de vis-a-vis.

- Spune-i, nenicule, că banu' se ascunde dacă e cocoșel nu-l mai găsești nici cu poliția iar fetele de la oraș...

Băiatul știa cântecul cu fetele de la oraș care te păcălesc.

Din cauza gurii mari a acestei mătuși adusă în gospodărirea lor de la Vădeni, după ce apele îi

inundase toată strânsura de o viață, și care, să se facă simpatcă în noul sat povestea cum văzuse ea într-o noapte ceva ca o flacăra la capul fratelui ei și desigur acolo trebuia să fie o comoară îngropată de cumani, altă dată spunea de turci și din această cauză au venit niște oameni care au scormonit în curte, în grajdul gol (ultimii cai le fuseseră luați) urcaseră și în pod, deși în pod nu se poate săpa, asta o știa orice gospodar, însă inspectorii nu erau dintre cei mai gospodari oameni din sat, cel mult, în pod se putea găsi un sac cu semințe pentru semănatul de primăvară și el fu găsit și chiar luat.

- Îl ridicăm ca probă și mergi și tu cu noi.

Tatăl a mers cu ei.

- Nenorociților, a strigat în urma lor guraliva soră, sunteți niște haimanale în frunte cu finul, împrumutați și oala de fier fasole de la vecini, așa-i când faci bine, rău găsești.

- Taci, a spus atunci tatăl „Taci soro!”, și de atunci și după ce s-a întors din pușcărie repeta mereu Taci, taci.

Auzind și de data aceasta „taci, taci, proasto!”.

În dimineața asta veselă rememorând scena îl iertă pe tatăl sau pentru ascunzișurile firii de acum. Tatăl mărturisire totuși minciuna cu vânzarea iepurelui pe bani luând de la vecinul cel lacom nu numai blana iepurelui din care îi făcuse căciula cu urechi, la modă, ci și bănuțul de acum.

Nedeschizând pumnul cu banul devenit călău, băiatul își pipăi cu cealaltă mână fruntea încălzită de căciula făcută din blana iepurelui îndrăgătit, de parcă i-ar fi putut spune și lui, a câta oară, „prietene, asta-i lumea, n-ai ce face”.

Mătușa care auzise ca fratele ei a vândut iepurele pe bani începuse să căineze „vai de noi, vai de noi” și auzi ca și altă dată „ești o proastă” și cu asta tatăl sau îi închidea gura, dar continuă, ca pentru sine „atât a mai rămas neamului nostru, făloșenia”. Mătușa își iubea nepotul de care era foarte mândră, arătând mereu și iubirea și mândria. Din punctul ăsta de vedere nu semăna cu tatăl care nu arata nici una, nici alta, le ținea în sine hotărât să le scoată o dată la iveală. Înțelegând, cu mintea lui isteță că o altă lume se pregătește pentru fiul său voia să-l ajute cum putea, dacă nu cu bani, măcar cu înțelegerea

care venea din iubirea ascunsă, bărbătească, de aceea scosese din portmoneul jerpelit banul pentru biletul de cinema.

Băiatul se rușină că nu a putut să-și țină în frâu lacrimile când era vorba despre iepurele său. Iată care era legătura dintre banul din pumnul său și cinematograful din Brăila și chiar între acestea și căciula din blana iepurelui. Iepurele îi fusesse dăruit de un prieten care studia la un liceu vestit din Brăila. Acest prieten venea în vacanțe la bunicii de la țară care creșteau iepuri.

- Știu că nu aveți porc, i-a zis prietenul, tăiați iepurele de Crăciun.

Era un iepure mare, bine hrănit de bunicul prietenului, un iepure blând și fricos, doar hrănase. În curtea lor slăbi repede, nu putea el să țină loc de porc de Crăciun și tatăl spunea că-l vânduse și nu-l dăruise cerând în schimb doar blana din care îi făcuse căciula cu urechi pe care o îndesase pe cap fiindcă deși nu ninge, era un ger care-ți lărgea urechile. Împreună cu iepurele prietenul îi mai făcuse cadou un ceas stricat, cu limbile înțepenite la ora 10, numai cadran și capac, dar cu o curea șmecheră, niște ochelari de soare cu rame de carton, negri ca de spion englez.

În vacanța de iarnă o să bage la cinematograful Pasalaqua filmul „Hamlet”, l-a anunțat prietenul când i-a dat iepurele.

Și prietenul cel darnic și deștept îi povestise, ținându-l prietenește de umăr, fascinanta tragedie a unui tânăr, de fapt a tinereții spunea băiatul care citise piesa „Hamlet” la lecturi obligatorii, lecturi care mai diminuau plăcerea cititului.

- Dar să vezi filmul, e o nebulie.

- Și cum, sunt oameni în toată firea care se mișcă și cântă ca pe scena școlii noastre?

- Nu chiar așa, lasă prietenul de la liceu locul gol pentru explicație. Și deodată izbucnind în râs, un râs aproape isteric.

- La fel, dar sunt teșiti.

Avea dreptate tatăl care-i spusese că trebuie să se pregătească pentru o altă lume.

- Nu mai plânge, mă după iepurele tău era o pacoste, rodea tot ce-i ieșea în cale, nici cocina unde l-ai pus n-a rămas întreagă, de unde să luam scânduri s-o reparăm. Ție o să-ți ceară la anul uni-

formă și nenicu își cheltuiește bănuții cu cinematograful, mai bine te-ar păstra acasă măcar să calci iarba până înveți să cosești. Auzi, cinema, asta ne trebuie neamului nostru, stai că vine o echipă și pune pe pânză la școală bazaconii. Și fetele de la oraș, măi, Codică și iar repeta cântecul cu fetele de la oraș (avea o voce bună și la petreceri se întrecea cu cântăreții de pe placa de patefon), care se învăteau cu o țintă, imitându-i.

Mătușa îi îndesa în buzunarul surtucului împrumutat de la tatăl său o sticlă mică, o cinzeacă în care tatăl turna din când în când țuica încă nedibuită de fin și echipa lui.

- S-o umple cu apă la pompa de la barieră, primi sfatul femeii mai cunoscătoare de cerințele trupului decât ale sufletului celui care cere alte merinde nehrănitoare după a ei părere. Deși lăuda combinele englezești și blestema vechile mașini care-i umpleau gura și nasul de praf în timpul seceratului, nu era de acord cu cinematograful.

- Cu bănuțul pe care l-am luat pe iepurele tău trebuie să repar cocina, dar lasă, mai găsesc eu o scândură prin pod. Trebuie să vezi și tu filmul, acum începe o altă lume, care nu mai are nevoie de ăștia ca mine, o lume a mașinărilor și a butoanelor, trebuie să înveți cum să le apeși.

Băiatul încearcă să deschidă pumnul, să-i dea tatălui bănuțul care se încălzise, doar nu ajunsese încă să transpire, dar pumnul, în loc să se deschidă, se închise și mai strâns, parcă paralizat.

Stând foarte aproape de tatăl său văzu că la crima care alunecase în șanțul adânc adânc ce se pierdea în barbă înghețase ca o mărgică.

- Tată, intră în casă, e frig, îl rugă fiul.

În cămeșoiul lui de noapte tatăl întârzia să se despartă de fiu, de parcă-l trimitea în armată, sau mai rău, la moarte, tot una.

- M-am învățat cu frigul ca potcovarul cu scântea, zâmbi tatăl, nu-mi duce tu grija. Drum bun, să-mi povestești ce ai văzut și dacă ți-a plăcut.

Băiatul se aplecă și-i sărută mâna dintr-un avânt pe care nu și-l stăpânise, deși prietenul său, elev la un liceu vestit din Brăila, spunea că e un gest ancestral care ar trebui evitat la oraș.

Făcuse acest gest ca să ascundă suferința cu care se despărțea de tatăl său.

Noaptea se lăsa dusă cu mofturi ca o mireasă, ei stăteau sub lumina lunii ca un felinar ce se stingea încet, pâlăia, până la oraș erau câțiva kilometri buni, trebuia să profite de această lumină a lunii, încă neacoperită de nori.

Când trecu dincolo de poartă și rămase singur scoase dintr-un ascunziș al surtucului ceasul, îl puse la mână admirând cureaua din piele de șarpe. Mai se uită înapoi spre casa lui să fie sigur că nu a fost observat. Nu era nimeni, doar întunericul și câteva albe mogâldețe de zăpadă.

Căută șoseaua și grăbi pasul, avea câțiva kilometri până la barieră. Își amintea că acolo la bariera când ajungea uneori cu tatăl său, vara, își spălau picioarele și le ștergeau cu iarbă, apoi tatăl își încălța bocancii cazoni călcând apăsând pe strada pietruită ce ducea la obor. El mergea în umbra tatălui cu picioarele desculțe.

Acum era deja încălțat nu trebuia decât să-și apere el bocancii de zăpadă și noroi.

Se simțea obosit dar n-avea unde să se așeze, apa de la pompă făcuse o mică băltoacă. Începea să se lumineze de-a binelea, luna se torise și era atârnată ca o formă geometrică pe raftul cerului.

Își îndesă pe frunte căciula de iepure și păși sigur de el într-o lume nouă în care tatăl său nu mai încăpea. Era convins că și el va participa la viteza evoluției, cine știe dacă, așa bun la matematică, după cum spuneau toți, n-ar fi construit de-adevăratelea o navă care să ajungă pe lună, una mai desăvârșită decât cea scornită de Jules Verne. Dar tatăl său fusese și el bun la matematică, înțelesese și el mersul vremii, vremea lui, dar evenimentele vremii lui îl turtiseră cum probabil va vedea pe pânza din cinematograful cel mare. Și numai la această imagine care se mișca deja în mintea lui zâmbea.

Ziua nu se arăta prea friguroasă, dimpotrivă, soarele învelise luna într-un văl de mireasă, străveziu, evanescent, la barieră își încălca cinzeaca cu apă de la pompă ferindu-se de stropii ieșiți din jetul puternic, se aplecă și bău fără să folo-

sească mâna în care mai ținea bănuțul abia încălzit. Ajunse în obor, însemna că mersese destul de repede ca să se încălzească. Se uita la ceasul de la mână, arăta tot ora zece, dar calculă el după știința lui țărănească, verificată din moși-strămoși, că venise de hac timpului și va ajunge la cinematograful, exact la ora zece, când se vor deschide ușile și el va ajunge la casa de bilete și va întinde bănuțul și...

Aici imaginația se opri o clipă, dar alergă iute în calea speranței că poate va primi și un rest de la bănuțul încălzit.

Dincolo de barieră trecu prin oborul încă adormit. Un cal slăbănog trăgea niște fân dintr-un sac strâns bine la gură reușind să prindă cu dinții bătrâni doar câteva firicele de parcă le-ar fi fumat. O găină se găinăță spârcâit exact pe bocancii cazoni ai unui adormit legat la gât cu șireturile de la bocancii așezați de o parte și de alta a gâtului.

Dacă ar fi fost mai puțin obosit și ar mai fi avut și timp i-ar fi dezlegat șireturile spânzuratului, încolăcite ca un ștreang în jurul gâtului și le-ar fi pus pe o tarabă goală ca într-o vitrină, dar s-ar fi putut să vină vreun paznic și să-l prindă la jumătatea timpului până ar fi dus la bun sfârșit gluma și renunță la idee nu și la temerea că bărbatul care-și sălta omușorul pe gâtul slab ca de găină este în pericol. Poate să moară, gândi văzând cum horcăie adormitul cu gura căscată.

Străbătând oborul ajunse pe o stradă pietruită. Auzi un zgomot de copite și trecu pe lângă el o trăsură neagră cu coviltirul deschis.

- Hai să te duc în oraș, domnișorule, îl invită surugiul.

- N-am bani, spuse el, mirat de viteza cu care-și apără bănuțul și-n clipa aceea își aminti și de minciuna tatălui pe care n-o mai credea atât de periculoasă când mințea și el.

Acum era ziuă de-a binelea. Văzu doi tineri alergând spre o clădire, probabil o școală. Tinerii erau îmbrăcați în niște hăinuțe subțirele pe care stăteau legate strâns într-un nod două săbii roșii, gata să sară la atac.

- Ia uite la asta, ce căciulă are, parcă ar fi un liliac. Și în goană cel mai mare încercă să i-o

smulgă, dar căciula se încăpățână să stea pe fruntea lui mare, doar clămpăni disprețuitoare din urechi.

- Să ne grăbim, frate, trebuie să aprindem focul în clase până vine directorul, așa ne-am angajat, ai uitat?

Băiatul grăbi pasul, picioarele erau deja amorțite. Undeva, nu prea departe se auzea hurea unui vehicul, nu putea să fie decât tramvaiul, doar el mergea pe șine însă, deodată se simți îmbrâncit, ajunsese pe strada mare. Treceau pe lângă el într-o parte și altă, femei cu sacoșe găurite, bărbați cu serviete hămesite, tremurând golașe în mâinile unor bărbați cam adormiți. Pe geamuri și pe ziduri erau reclame. Într-o fotografie o fată cu băsmăluță roșie întindea burduful unui acordeon „Hohner”. Avea niște dinți albi și regulați, o frunte albă sub băsmăluța roșie cu bule albe și un surâs fermecător.

- Ofelia, gândi el, când iubea și era fericită cu prințul Danemarcei.

Dar fata din poză era simplă de tot, avea un șorțuleț cu volane ca o fată de butar.

Mergând repede pe strada mare îmbrâncit și speriat de tramvaiul care se apropia clopoțind, se gândi că a făcut bine că n-a zăbovit în obor dezlegând șireturile de la gâtul bețivului, acum n-ar fi fost crezut de polițistul care-l fluiera. Strânse pumnul în care mai moțăia bănuțul încălzit, s-ar fi apărut spunându-i polițistului că merge la cinematograful. Polițistul, n-avea timp de palavre, îl împinse peste o fată care mergea pe trotuar, regulamentar, aproape s-o dărâme. Dar fata era vâjnoasă și guralivă, se cunoștea cu polițistul.

- Tot tu, mormăi polițistul în timp ce fata îl tot amenința c-o să-l spună lui nenicu, probabil o rudă sau un frate mai mare.

Căpătă o încredere oarbă în fata peste care se prăvălise fără s-o doboare, îi răspundea repede la întrebări, da, și ea tot la cinema mergea, o să-l conducă ea, nu mai este mult, deja coada la bilete se vede, nu s-a dat drumul la sală, mai este până la ora zece.

Și deodată, fără să-și dea seama, el își ridică mâneca surtucului și privi ceasul, era chiar ora zece. Văzând ceasul fata făcu, o, o și el gândi că

i-ar fi crescut admirația dacă ar fi văzut și ochelarii de soare.

Ce puțin îi trebuie unei fete să se mire o, o, înseamnă că erau deștepte și înțelegeau lumea cea nouă înaintea băieților, deosebea o coadă făcută de oameni care veneau să se distreze de coada la cumpărăturile pentru hrană. Orașul o lua înaintea satului și el își construia propria cărare alături de fata oacheșă, guralivă, zgribulită într-un pardesiu cu mânecile mai scurte din care mâinile ei ieșeau mereu arătându-și unghiile ca niște gheare, vopsite strident.

- Hei, strigă un bărbat cam cherchelit, coada asta nu înaintează, stă cam de mult pe loc. Dii mârtoagă, croncăni bețivul.

Fata lângă care se nimerise la rând îl lămurii.

- Vine aici să se încălzească, e o putoare, ce crezi, nu sparge și nici nu taie salcia pe care o bagă în foc, stă toată noaptea pe un scăunel și o tot împinge trăgând câte o gură de „mitilic”.

- Taci cu tata, o îndemnă bețivul și în clipa aceea ușa cinematografului se deschise și coada se transformă într-o îmbulzeală. Un geam de la ușă trosni fără să se spargă în țândări, chiar și așa nu era loc de refugiu.

Ca la război, gândi băiatul, așa a povestit când s-a întors tatica acasă cu barba ca un călugăr și păduchi în veston de-i lua mămica din cusături cu pumnul.

Parcă înțelegându-i gândul, bețivul care alunecase mai în față și se sprijinea de o scândură pusă în dreptul unui geam închis răcni.

- Hai la lupta cea mare, și începu să tușească. Mirosul gurii sale o făcu pe o femeie mai în vârstă, cu un turban negru, să se îngheșue între ei, dar fata, ageră o ciupi și femeia, uimită înțelese că nu acolo îi era locul și nici în altă parte nu se mai găsea măcar un centimetru liber pentru o femeie corpolentă.

Ușa de afară, deschisă făcea curent. El abia putu să-și ridice mâna pentru a îndesa căciula, dar văzând că fata de lângă el tremura i-o oferii. Cu mâna libera fata n-o puse peste cărlionții bine pieptănați, ci-și vârî în ea mâinile ca într-un manșon.

- Ia uite ce manșon de doamnă am acum, nu-i așa că-mi stă bine?

- Tu știi ce-i ăla manșon, încercă să-i explice turbanul cel negru ce-și găsisese loc lângă bețivul de care încerca, fără putere, să se desprindă.

- Cât e ceasul, întrebă fata cu manșon, oare nu s-a făcut de 10?

El spuse că nu poate să se uite acum și ea reuși să-i ridice mâneca vestonului, fără să vadă cadranul cu limbile înțepenite, spre norocul lui.

Deodată bețivul râgâi urât și strigă:

- Dați-vă la o parte, mi s-a făcut rău.

Se făcu o tăcere ciudată și apoi începură hui-duielile.

- Ce-o fi căutând asta la un film așa frumos, auzi glasul puțin dogit al turbanului negru, ce înțelege unul ca ăsta din suferința bietului prinț al Danemarcei crescut în castelul Elsinor?

- Ba am înțeles eu cum vine cazul cu ucigașul de frate, am cunoscut și eu unul la pușcărie, l-a omorât pe frate-su, i-a luat cârciuma și nevasta, da, lasă că se ținea cu ea mai de demult, pe furiș.

- Doar nu vrei să ne povestești ce se întâmplă în cartierul vostru de cuțitari, să cobori tragedia unui tânăr învățat, viteaz și dornic de a-și răzbuna tatăl otrăvit mișelește de fratele invidios, un fraticid care a înspăimântat și lumea de dincolo, a umbrelor, la o dramă de mahala?

- Ohoho, se strădui bețivul să-i țină piept turbanului negru, și aruncă un jet deasupra tuturor cu o traiectorie care se opri în manșonul ridicat de fata cea isteață care se apără așa de mizerie.

- Leși afară, țipă gloata.

- Acum nu mai vreau să ies, nu v-am cerut voie să mă lăsați să ies că mi s-a făcut rău? Ei, și m-ați lăsat?

Turbanul cel negru îl lovi cu vârful pantofului, cineva care reușise să-și scoată batista să se șteargă îi trase un pumn zdravăn, dar bețivul râdea ca și cum le făcuse o farsă.

Casa de bilete nu se deschidea.

- Dă-mi mie banii, sunt mai aproape de casă, poate nu sunt nici destule bilete pentru toți.

- Băiatul strânse pumnul vârât mai adânc în buzunar însă degetele în loc să se deschidă, se încheștau.

- Pe tine cum te cheamă, îl întrebă fata încercând să-i câștige încrederea, pe mine mă cheamă Cezarina.

- Avea un nume frumos, nu prea auzise acest nume de fată, dar câte fete cunoscuse el până atunci?

Fata era cam de înălțimea lui, avea niște ochi verzi jucăuși, acoperiți de gene dese și negre. Era o fată frumoasă promițând să sporească în frumusețe.

Veselul bețiv se băgă din nou în vorbă. Se vede că văzuse de nenumărate ori filmul și-i ținea piept turbanului negru care începu să povestească și să-și dea cu părerea despre fiecare scenă, bineînțeles ținând când cu Gertrude, regina incestuoasă, când cu Laertes, fratele Ofeliei, niciodată cu Hamlet sau cu Ofelia.

- Mai taci, cucoană, vrem să vedem noi filmul, încercă să-i potolească avântul pedagogic un bărbat înalt care nu protestase până atunci.

- Dumneata văd că ții cu nebunii, se rățoi turbanul cel negru, câte speranțe și-o fi pus regele tată ucis de fratele său în copilul acesta blond și cu mintea șubredă care asculta vorbele sibilinice ale unei stafii.

- Fantomă se zice, stafii sunt pe la noi în sat, la ei, acolo sunt fantome.

- Țsta căruia nu-i mai tace gura nu cumva e groparul de la cimitirul Sfânta Maria?

- Chiar el în persoană, se legitimă bețivul.

- Nu de mult am îngropat o fetiță, înghițise sodă caustică. Părinții au îngropat-o în loc cum-părat și nu la margine, au dat ciubuc. Se omoară copilele ca proastele, mai închide ochii și popa, acum e democrație și pe lumea asta și pe cea-laltă, așa și pe dincolo.

- Deodată ușa către sala cea mare se deschise larg. Femeia care o deschise fu spulberată. Năvăli urlând gloata.

Băiatul, care nu scosese mâinile din buzunar de frică să nu piardă bănuțul transpirat, fu învârtit ca o morișcă. Părul cel blond tăiat cu foarfeca de oi, căzut peste ochi, îl zăpăci și mai mult. Se trezi singur, părăsit de mulțimea care deja își căuta locul pe scaune.

- Hai cu mine la balcon, îl salvă turbanul cel negru. Începu să urce, ajunse într-un fel de semicerc unde nu erau fotolii, ci bănci de lemn. Înțelese că ajunsesese la balcon. Se sprijini de balustradă și privi sala, era o sală mare, elegantă,

un fel de salon cu scaune îmbrăcate în pluș sta-cojiu. Văzuse de sus capetele oamenilor, i se păreau mingi jucăușe. Luxul sălii ștergea grosolănia purtării de mai înainte, toți își scosese răcăiurile. În lojă era un singur om, domnul cel înalt care-și pusese pălăria pe genunchi cu un gest plin de respect pentru locul și, mai ales ceea ce ar fi putut să vadă din acel loc, o lume ciudată cinică, la fel de contorsionată ca și aceasta care se îmbulzise călcându-se în picioare să apuce un loc. Și locuri erau destule. Sala era prea mare pentru gloata gălăgioasă.

- Elsinore, gândi băiatul privind din turnul său de la balcon imensa încăpăre a sălii, scena cu pânza cea albă a ecranului la care în curând va apărea prințul gânditor cu mâna la tâmplă, neapărat. Colegul de la liceu povestise câte ceva promițându-i că-i va aduce și piesa. El nu prea înțelese mare lucru din încăpățânarea lui Hamlet dar, tatăl lui era în viață și-l îndruma nu pentru a conduce pe alții, ci a se conduce pe sine.

Auzi un pas târșit pe scară. Apăru și groparul hazliu, văzându-i pe cei doi părea foarte bucuros.

- A fugit puiul cu ața, glumi groparul, bine că nu i-ai dat banul.

- Ce ban, se amestecă turbanul cel negru care se cam lăsase pe ureche, ce ban, n-ai știut că matineul e gratuit?

El o căuta îndârjit pe Cezarina. Se aplecase prea mult pe marginea balconului.

- Să nu cazi, îl atenționează bețivul, e șubred lemnul de pe margine, aici la balcon s-a mai smuls câte o scândurică, vino mai spre mijloc, se vede mai bine când se taie în săbii cei doi băieți proști...

- Am urcat în balcon, credeam că scap de tine, se rățoi la bețiv turbanul cel negru, nu te-ai plictisit să vezi filmul?

- Păi, dacă-i mai cald ca afară aici, de ce să mă plictisesc?

În lojă, domnul cel înalt stătea nemișcat cu pălăria pe genunchi ca o statuie, ceilalți se mai foiau prin sală căutând alte scaune. Toți păreau că știu foarte bine ce li se cuvine și viermuială se

potoli deodată când din cabină țâșni spotul de lumină. Un bâzâit îl înspăimântă. Luat pe nepregătite se așează pe banca de lemn.

Bețivul trecu prin lumina tremurătoare în partea cealaltă. Îl văzu că scoase din buzunar ceva și spre el veni un miros de usturoi.

- Vrei? Întrebă bețivul, trebuie să ți se fi făcut foame.

Și întinse prin spotul de lumină ceva care căzu cu zgomot ușor peste capetele din sală.

Bărbatul părea că nu-i pasă și-l îmbia mereu pe băiat. Avea acum un glas blând, deși tot timpul fusese blând și indiferent la muștrările turbanului negru.

El nu văzuse până atunci bețivi blânzi. Când trecea prin dreptul cârciumii din sat, oamenii vorbeau mânioși, se certau pentru o brazdă pe care vecinul pusese păpușoi, deși nu era brazda lui și nu avea de ce să dea ceva din recoltă acum, când totul era al statului. Uneori ieșeau pe uliță încăierându-se de-a binelea.

Groparul era de alt soi, poate obiceiul de a se încălzi la cinematograful îl civilizase.

Tocmai când gândea astfel auzi un răgnet de la parter, cineva țipă că iar îi căzuse ceva în cap de la golanii din balcon.

Apoi sala tropăi pierzându-și răbdarea.

- Acum gata, nu mai am nici salam, nici marmeladă, doar pâine goală, dar pâinea e cea mai bună.

- Vrei? Îl îmbie din nou prin spotul de lumină, dar de data asta nu mai scăpă nimic din mână.

Turbanul cel negru protestă vehement abia când bărbatul scăpără un chibrit vrând să-și aprindă o țigară.

- Nu se fumează aici, vrei să ardem ca șobolanii?

- Liniște, țipă cineva din sală și atunci se stinse lumina și pe pânza ecranului apărură niște litere, însoțite de o muzică. Nici o ființă mișcătoare, doar un glas ca și cum ar fi vorbit printr-o sticlă pusă la gură cerând ceva de neînțeles unor soldați care păreau speriați. Era un turn, un castel deci acolo, pe pânză era castelul unde se va petrece tragedia frumosului prinț al Danemarcei, care și apărură, nu după mult timp, blond, trist, discutând cu scutierii ceva de neînțeles, dar im-

portant, dacă tânărul cel blond arăta o mare suferință.

Turbanul cel negru încearcă să-l inițieze:

- Acum Hamlet află cine i-a ucis tatăl. Să vezi ce se va întâmpla, mie îmi dau deja lacrimile.

Băiatul începu să înțeleagă, deși scrisul, traducerea se mișca prea repede.

- Nu știi engleză, așa-i? Întreba turbanul negru, vai de capul vostru cu școala de acum, dar poți învăța dacă vii mai des la matineu.

Din nou auzi de „matineu”, acum înțelegea cuvântul.

Începu să-și amintească ce-i povestise prietenul care-i dăruise ceasul oprit la ora zece, aștepta să apară frumoasa Ofelia, tot așa de tânără ca și blondul Hamlet și la fel de arțăgoasă.

Ofelia nu seamănă cu Cezarina. Era frumoasă, mai și cânta câte ceva fără vreun înțeles, un cântec de leagăn, pentru copilul din mintea ei.

Aici auzi smiorcăitul turbanului negru și sfiorăitul bețivului care se întinsese pe banca de lemn a balconului. Fiecare își însușise viața celor de pe ecran, manifestându-se cu sinceritate indiferenți la cei din jur. Și bețivul și turbanul negru uitaseră de el.

Fără căciula din blană de iepure nu mai transpira. În sală era foarte frig, nu simțise frigul de la început, parcă zidurile castelului de la Elsinor aruncau vifor în sufletul său.

- Gata, nu mai pot suporta ce urmează, îl anunță turbanul negru și se strecură către scară, dispărând în toiul discuției dintre Hamlet și Ofelia. Mai aruncă o constatare ca un verdict:

- Doi schizofrenici, au înnebunit de prea mult bine.

Un cuvânt nou și necunoscut se așează în rând cu matineu, acum cunoscut, dar neplăcut ca și această ultimă sentință dată de femeia care cobora scara.

În curând va fi afară, în gerul real de afară, ne-suportând viața ireală de pe ecran.

Rămase în balconul înghețat doar el și bețivul.

- Salutare și un praz verde, aruncă urarea către femeia care cobora scările, ne știm de mult, dar ea nu vrea să recunoască. Și i-am făcut un bine ar trebui să-mi fie recunoscătoare pe lumea asta, cea de dincolo nu se știe ce mai este,

eu unul n-am văzut niciun strigoi nici când nu eram bețiv, cu atât mai mult acum când aş ciocni cu el un clondir sau o cinzeacă, ai noroc jupâne, i-aş zice, dar să nu-mi dai tu sarcini, îmi dă des-tule administratorul de la cimitirul Sfânta Maria.

Domnul cel slab care stătea singur în lojă se ridică punându-şi pe capul golaş pălăria de fetru. Se strecură ținându-se de marginea învelită în pluş a lojei, dispărând, la fel de liniştit cum fu-se până atunci.

- Hei, jupâne, strigă bețivul, n-o mai prinzi, e ca argintul viu doamna profesoara de când cu fiica...

Bețivul puse mâna la gură şi anunţă celor care vociferau în sală că nu va mai scoate niciun piuit cât va trăi.

Băiatul se miră de intimitatea celor din sală, în satul lor, foarte aproape de bariera oraşului parcă erau mai înstrăinaţi, se băteau doar la cârciumă şi, câteodată, la primărie pentru a-i arăta primarului că nu-l respectă şi nu se tem de el, aşa auzise băiatul de la tatăl său.

Deodată se gândi că bețivul o cunoaşte pe Cezarina şi ar fi vrut să-l întrebe ceva despre fata care-i stătuse alături clipe, ore, o veşnicie parcă. Ar fi putut şi el să spună ca groparul, ne ştim de mult, dar nu recunoaştem. Între noi deja a apărut o taină, suntem legaţi prin această mică ticăloşenie a ta, dar fii sigură că n-am s-o zic nimănui, e taina noastră. Şi, amintindu-şi ochii cei verzi umbriţi de gene groase grele ca părul de cal îşi zâmbi sieşi exact când Hamlet vorbea cu un bărbat tânăr, parcă aşa se vedea de la balcon, dar nu mai era sigur. Imaginaţia o luase razna, hălăduia pe câmpiile însorite ale iubirii pentru hoţomana cu ochii verzi şi gene groase şi negre ca părul calului, singurul rămas după ce i se rechiziţionase alţi doi, pe care tatăl său îl vânduse nu demult la obor pe un preţ mic, atât de neînsemnat pe cât de mari şi însemnate erau impozitele.

Uitase de bărbatul adormit pe banca de lemn, i se păru că nu-i mai aude horcăitul şi nici respiraţia mai întâi şuierătoare, respiraţia de bețiv, deşi se trezi în el curiozitatea de a afla ce legătură era între el şi profesoara cu turbanul negru chiar şi cu domnul cu pălăria de fetru din lojă, dar mai ales cu fata aceea pentru care profe-

soara îi dădu un ciubuc mare făcându-l să păcă-tuiască în lumea asta în care credea şi cealaltă în care nu prea credea.

Se gândi dacă să-i spună prietenului de la oraş care-l trimisese la film, entuziasmat de jocul unui mare actor englez al cărui nume el deja îl uitase deşi-l văzuse scris pe ecran, dar se temu să nu-l pună prietenul cel deştept să povestească filmul care avusese atâtea întreruperi pe ecran şi în mintea lui. Se mai temea că acesta, distant, rece, să nu înţeleagă ce se petrecuse în sufletul său ca şi cum clipa, clipele cât simţise mâna Cezarinei pe fruntea lui înfierbântată sub căciula din blană de iepure deveniseră veşnicie, îl ridicaseră la o înălţime care-l umplea de bucurie, dar îl şi înspăimânta ca într-un vis când te afli în vârful unor stânci înalte şi nu ai altă soluţie decât să te arunci în hău şi să mori.

Oare îl auzise pe Hamlet, cel de pe ecran vorbind despre somn, vis ori moarte sau erau propriile sale trăiri?

Înţelegea abia acum de ce lumea cea nouă a oraşului iubea acest idol nou, cinematograful, tatăl iluziei şi în acelaşi timp admiraţia pentru tatăl său care înţelesese lumea cea nouă înainte ca această lume nouă să-l izoleze ori să-l strivească şi-i dăduse banul pentru biletul de la cinematograf, crescuse.

Amintirea tatălui său dispăru pentru o clipă şi apăru mătuşa cu degetul ameninţător, „Măi Codică, fetiţele de la oraş...”.

Se hotărî să-i spună prietenului ce i se întâmplase, îi ştia adresa, strada, bulevardul mai bine zis, avea numele unui domnitor, dar în vâlmăşagul din gândul său îl uitase numele. Spera să şi-l amintească atunci când va ieşi la aer, avea încredere în memoria sa care păstra ca un caiet ceea ce mica lui viaţă trecea deja în catastif, tot nu avea bani de caiete, se jena să-i ceară tatălui care-l învăţase mereu să fie chibzuit, să nu rămână dator cumva, să nu se lase călărit de banul care-şi bate joc de om ca un vehil cu cravaşă.

Amintirea tatălui care na-ar fi dormit în noaptea în care el ar fi rămas la prietenul cu buncii la ţară, îi mai tăia din avântul confesiunii imaginare.

Parcă orbise deodată şi surzise pentru lumea asta. Bețivul spusese că se ştia de mult timp cu

doamna profesoară, de când îi îngropase fata și luase un mare ciubuc să-i sape mormântul alături de al tatălui său, degeaba se ținea mândră doamna cu turbanul negru de parcă nu l-ar fi cunoscut, deși greu ar fi găsit pe altcineva care mai credea în Dumnezeu și nu se încumeta să-l provoace trecând cu vederea așa ceva, de netrecut cu vederea; Însămna că asemeni Ofeliei fata aceea îngropase frumusețea în mocirla morții, sinucigându-se.

Se făcu lumină în sală și filmul se întrerupse tocmai când groparul descoperise tigva bufonului Yorick, îndrăgit de Hamlet pentru curajul de a spune adevărul în lumea intrigantă și prefăcută de la castel.

Băiatul nu-l mai înțelegea pe Hamlet, în loc s-o plângă pe Ofelia, nu prea îndrăgită de groparul care-i săpa mormântul. Deși fata își luă singură zilele și nu se cuvenea, după credința în Sfântul Patrik să fie îngropată la un loc alături de adevărații credincioși care suportau viața, așa nedreaptă cum era, îl plângea pe bufonul Yorick.

De asta a plecat și profesoara, prea era nedrept Hamlet, o femeie înțelege mai bine suferința Ofeliei cea frumoasă.

În lumina puțină se uită la bețivul care se ghemuise pe banca de lemn. Era cu gura căscată și sforăia ca și cum nu-și găsea aerul.

Simți deodată pentru el o duioșie ca și cum, în acest loc neprietenos, ar fi simțit grija mângâietoare a unui tată. Nu-l mai înțelegea pe tatăl lui Hamlet, de ce-i ceruse din lumea de dincolo să se răzbune pe cei din lumea aceasta, nu se gândise că-și aruncă fiul într-o prăpastie care-i va seceră viața lui tânără? Ce fel de tată era acela? Și încă un tată regal, nu ca bețivul care-l îmbiase cu salam, și marmeladă, chiar dacă nu reușise, din neputința lui de bețiv, să-l hrănească pe băiatul păcălit de o fată cu ochi verzi care-i furase căciula din blană de iepure și i-ar fi luat și bănuțul?

„Bine că nu i-ai dat banul, tot nu conta, mâine, poimâine se va face stabilizarea”, își aminti vorbele profesoarei lăsându-l cu încă un cuvânt necunoscut, stabilizarea.

Filmul fu reluat, el nu-l mai înțelegea, probabil fusese tăiat ceva din el. În zăngănitul săbiilor

din duelul cavaleresc dintre Hamlet și fratele Ofeliei, respirația bețivului deveni mai liniștită, din ce în ce mai liniștită.

Doarme, gândi băiatul, este un om fericit.

Lumina se aprinse în sală, toți se îmbulzeau din nou să iasă mânați de o voce autoritară care amintea că se va proiecta din nou filmul pentru cei cu bilete plătite.

- Pentru noi l-ai scurtat, auzi un glas energic fără să distingă tânărul care părea un deștept, dar nu-i plăcu înjurătura care urmă.

Sala se goli și băiatul rămăsese tot la balcon speriat când nu mai auzi respirația bețivului care se stinsese brusc.

Îi pipăi fruntea zbârcită, era foarte rece. Un fior îi trecu prin vârful degetelor. Să dormi, să mori își aminti sporovăiala prințului danez și acum iată, împlinirea pe o bancă de scânduri în balconul de la cinematograful.

Stătea ca o statuie lângă omul care putea să cadă de pe banca de lemn. Nu știa ce să facă, pe cine să cheme în ajutor.

Auzi pași pe scară și apără o femeie, parcă aceea îmbrâncită care le deschisese ușa către salonul cel mare al cinematografului cu scaune îmbrăcate în pluș stacojiu.

Femeia era un zdrahon, pipăi și ea fruntea bețivului, după ce-i ceruse băiatului să se dea la o parte.

- Tu din ce sat ai venit? Îl întrebă învățată să cunoască oamenii care veneau să se distreze la matineu.

- De la Cazasu, bâgui Codică.

- Acum pleacă, să nu te prindă noaptea pe drum. Eu am să anunț poliția, nu trebuie să te găsească aici, te vor băga la carceră să le fii martor.

- Tu ai tată? Întrebă mai duios femeia, poate deja e neliștit.

Băiatul ar fi vrut să pronunțe cuvântul tată, dar buzele îi erau încleștate.

- Hai du-te acum, du-te cu Dumnezeu poate mai găsești vreo căruță să te ducă acasă până mai e ziuă. Noaptea bântuie hoții de buzunare.

Victoria MILESCU

PETRECERE

Măcar atât poți să faci
 pentru foile de hârtie
 să le rupi și să pleci
 ai vorbit prea mult pentru
 ființa taciturnă, care ești
 în camera embrionară din ce în ce
 mai neîncăpătoare
 cu embrioni încercând să iasă în lume
 de ziua triumfului...

dincolo de ferestre ninge
 flautistul încă mai cânta
 chitaristul încă ciupea corzile închipuite
 regizorul făcea repetiții: tu pe lumea asta,
 tu pe cealaltă
 reușisem să ies afară împinsă de fata
 cu ochii ca două lacuri
 în care se putea îneca tot orașul
 m-am prins de o balustradă împreună cu
 tânărul contorsionist
 a câștigat taximetristul înlăturând
 cu un cuțit și ultimul rest de placenta
 cleioasă ce ne ținea în același regn
 am pătruns în orașul care ninge cu făină
 diamantină

lăsând în urmă poezii ce se moșeau
 unul pe celălalt până la sosirea echipajului
 de noapte cu instrumentele necesare, ca de
 obicei
 străzile albe se încolăceau
 în jurul caselor, vechilor biserici, limuzinelor
 așteptându-și cadavrele violete din cluburi
 pe capotă am scris cu genele I love you
 dar fulgii au acoperit mica mea declarație
 ninge peste orașul mergând la culcare
 împleticit
 îmbrăcat în haine grena, cu cocardă la rever

acasă, prietena mea mă sună
 să-mi citească la telefon poezia dedicată

ministrului de care este îndrăgostită
 o încurajez, e bună, fără să înțeleg nimic
 mi-e teamă să adorm
 unii adorm pentru totdeauna
 vecinii s-au adunat lângă mașina salvării
 așteptând la intrarea blocului
 ca o sanie fără reni
 în fiecare zi cineva moare
 ceasul din perete bate în ritmul inimii mele
 ceasul cu fața lui de sticlă e inima casei
 repet refrenul care m-a însoțit
 ca un câine, ca o pisică:
 și totuși există iubire
 așa cânta printre rotocoale albastre
 de fum tânăra cu ochelari
 dar nimeni nu auzea
 noi beam vin roșu din ulcele de pământ
 căci în pământ ne vom regăsi
 să luăm de la capăt polenizarea
 reintrăm în normal, viața este anomalia
 este ieșirea din matcă
 la subraț mi-a înflorit un trandafir black
 baccara

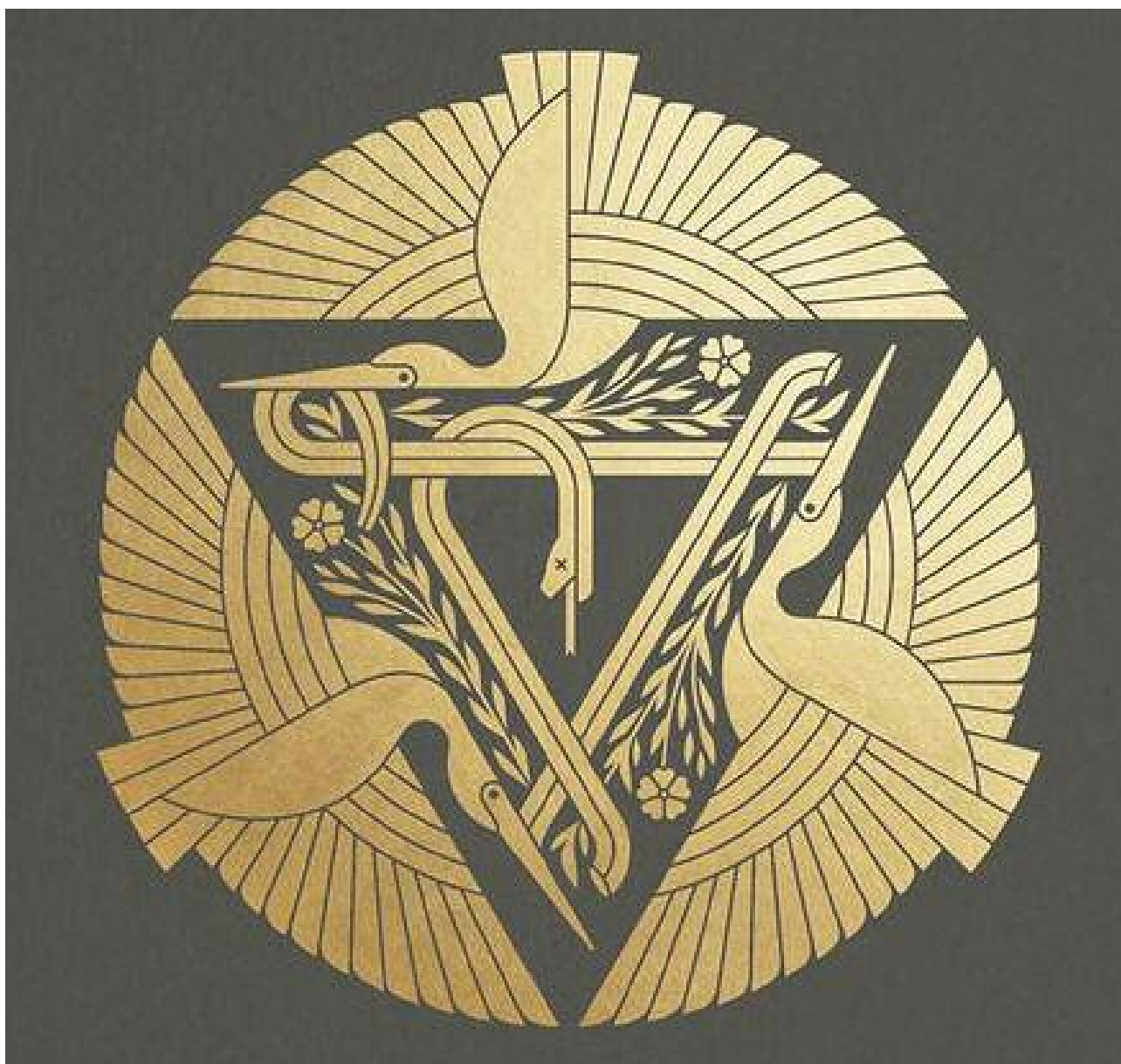
intru cu stângul în noua zi
 o nouă petrecere în cinstea cuiva
 din orice poți muri, chiar dintr-un gând
 spune viermele mult citat
 cândva, cuiva îi plăcuse
 inima mea ca un fruct exotic

cândva iubisem pe cineva
dar nu-i dedicasem nicio poezie
ăsta e semnul, spune prietena mea,
iubirii adevărate...

tu te prefaci în gândac roșu
dacă eu trăiesc și tu trăiești
carnea mea te recunoaște
mâna mea te strânge în pumn, te depune pe
prima planetă recent descoperită
fără telescop
am păcălit de câteva ori moartea
am păcălit și viața
cu viața a fost mai greu

prea mulți martori vigilenți, condescendenți
față de o mumie cu inima extrasă ca un trofeu

cei mulți se duc la lucru, eu la culcare
ei se duc la munte, la mare, la cazinou
eu caut un loc liniștit
fiecare e mereu altundeva
dorințele tuturor sunt aici
în sertarul încuiat cu o cheiță de argint
pe care am aruncat-o
în valurile râului comun, subteran
eliberat îmi spală picioarele apoi îmi sare în
brațe
împrăștiind prin toată casa vapoare și pești...

Adela CONCIU

PODUL

despart apele și zidesc
un pod
să ne unească tăcerile
două orizonturi ce își întind
brațele
pentru o ultimă îmbrățișare
două perechi de palme
ce se caută
în plânsul unei toamne dezlânate
ce dansează pe fața oglinzii.

trecem păsările din mână în mână,
spărgând coliviile gândului
până când,
o singură ploaie va spăla
goliciunea sufletelor noastre,
până când
dimineața ne va țipa
într-o singură ceață
într-o singură...
tăcere!

CIRC

am împlânzit proteza
de care
îmi sprijin dragostea!
nu vreau să se frângă
peste cel ce stă
la pândă
în brațe cu iubirea!
ce m-aș face fără
ochii lui în care dansează
curcubeiele pământului
fără umărul pe care-mi culc
fricile
pe care-mi legăn visele.

în numărul ăsta de circ
am învățat să împlânzesc
lacrimi
privind în ochii oglinzii,
până răsar din ei, aripile
cu care șterg praful

târziilor iluzii.

clownii viselor mele au învățat
să zâmbească,
fără măști pictate
pe obraji fără
surâsuri amare!

împărțind la doi
perna
cu ultima dragoste
aștept aplauzele
Dumnezeului meu...

pentru circul din suflet
aștept aplauzele
Dumnezeului meu.

SACRILEGIU

mi-am bătut un cui
în inimă să-mi agăț
acest tablou
în care dansează iubirea
așa...
ca o sinucidere
fără de care
nu m-aș fi născut
fără de carepântecul
mamei
ar fi fost neroditor!

LUMÂNAREA SUFLETELOR

mi-e teamă că te voi pierde
în invazia libelulelor
dar cât contează frica
gândului meu
și visul ce
astăzi te ridică
în irișii lor
verzi
de lăcomia ierbii?

mi-e teamă că te voi pierde
în molima cârnii dezgolite
de pudoarea cuvintelor
dar
cât contează plânsul
tâmpelor mele
la auzul minciunilor
din așternuturi străine?

mi-e teamă că te voi pierde
în ochii apei
dar
cât contează jalea
muntelui meu
crescut din lacrimi?

mi-e teamă că
te voi pierde în
toamna greierilor uciși de
neaua fulgilor rebeli
dar cât contează
că nu mai pot cânta?

mi-e teamă că te voi pierde
în rugăciunea buzelor
crăpate
cu gustul privirilor tale...

mi-e teamă
iubite
să nu se stingă lumânarea
sufletelor noastre!

PÂINEA CEA DE TOTE ZILELE

după ce ne-am ostit
foamea rupându-ne unul din celălalt
am înțeles

cât de frumoase pot fi
tăcerile abia născute.

asemeni copilăriei duse
ce ne înobilează prezentul
fără de care
trecutul, amintirii nu ar exista!
asemeni ochilor mamei
la prima despărțire de „al ei”
ce nu va mai fi
doar al ei!

asemeni gândului
din obrazul meu drept,
ce nu doarme decât
adâncit în inima ta!

ce frumoase pot fi tăcerile...
proaspete și moi,
asemeni rugăciunii ce o spui
în gând
pentru iubirea de mâine
pentru pâinea de pe fiecare masă!

PARFUMUL GUTUIILOR

toamna mă fumează
cu tăcerea frunzelor moarte
îmi pictează iubirea
într-un roșu cu poftă de sânge
și
amurguri ruginite.

în ochii tăi surâde
vara,
și încă nu i-au pârguit
rănilor din verdele pletelor

vântul sărută oglinzile
ferestrelor
cu buzele noastre bolnave de sete
palmele tale îmi zidesc
catedrale pe coapse

în pântec îmi cântă
un greier și noaptea
își prăbușește peste noi
parfumul gutuiilor
și doruri uitate!

Ovidiu UASILE

Frate loane

Noi nu ne-am știut vreodată, nici nu am avut
tangențe
cu pământul ce ne duce înapoi pe-aceleași
stele...

Ne-am purtat în el ființa ca pe-o boală necurată,
a luminilor perene dintr-un spațiu inefabil,
printre lumi înapoiate cu știința tulburată
și cu crezuri nedepline închinat la probabil,

Am trăit faza erorii, sădind viață după viață
în celestele materii ca insectele atrase
de lumina criminală cu lucirea-i de mătase
și cu armele terorii din frumoasele mizerii,
am cules bucăți de îngeri și pedeapsa capitală.

Nu ne-am regăsit în spații
și nici meteori alături nu am străbătut neantul,
numai când în ochi cu ochii am privit unul la
altul,
coborât-au minți în inimi, ca să-și mântuie de
sine,
profunzimea și înaltul în sublime ecuații.

...poezia-i ruptă-n două, iar esențele din mări,
se disipă-n patru vânturi să-și elibereze sarea,
doar ca s-o arunce-n ochii, ce ucid cu nepăsarea,
dimineți cu ceața groasă și tardive desfătări.

....zeități în simbioză cu creația din urmă,
se desfată cu prinosul ce abundă în altare,
sfântă jertfă preschimbată-n bani mărunți de
buzunare,
de ființe-n care umbra falsei inocențe scurmă,
ca nebuna după chestii cât mai extraordinare,
într-o cruntă exprimare a efectului de turmă.

...infinitul se dizolvă în fluidele secunde,
care stau încremenite în diverse amintiri,
ca un zid al infamiei între ură și iubiri,
așteptând să își urmeze calea albă spre niciunde,
după ce se dă verdictul cel de dincolo de firi,
dezlegând din propriul haos vocea liniștii profunde.

Război în țara sfântă

E război în țara sfântă pentru liniște și pace,
mapamondul se frământă, neștiind, ce vrea să
vadă,
trei etnii se iau la trântă-n defilare de paradă,
îndreptând spinarea frântă unor crai cu boantă
spadă,
ce se spurcă-n toantă sfadă și la rece se
înfierbântă.

Apoi la cerșirea milei se încolonează slușii,
care-și plimbă zilnic foamea prin palate-băcănii,
admirându-și neființa în vitrinele cu zdrențe
dispărând în aparențe și-n aglomerări pustii,
străini de sudoarea frunții și de alte ineptii.

Dincolo de suferință, a pământului durere,
sub efigii tinichele simulează fad răbdarea
unui sfânt fără icoană, căci făptura inumană
animalic se pretează la omor și neființă.

E război în țara sfântă pentru liniște și pace,
dar acolo unde viața n-are dreptul la cuvânt,
un pământ și-aceeași apă, oameni, flori sau
dobitoace
orice zic și orice-ar face nu mai au nimica sfânt.

Cluj cu toamnă aurie

S-a smerit în mine Clujul și cu toamna aurie,
dintre curcubee unul mi-a intrat adânc sub pleoapă
și mă doare în ochi privirea cu percepția mioapă
a unui sfârșit vremelnice ce adoarme să învie
legănată într-o doină de Fărcaș umblând pe apă
ca un duh ce ne lipsește, dar continuă să fie.
Nu mă satur de apusuri și de galbenul gutuiei,
iar când soarele-mi slujește după amiezile-n pahar
și mă cheamă Belvederea de pe Dealul Cetățuiei
să-i pășesc covor de frunze ce se sting pe trotuar,
să admir durate-n piatră amintirile statuiei
regelui Matei Corvinul cu gust dulce și amar.

Peste Someșul ce curge conținut în legea firii
ca un grai domol și molcom devenit eternitate,
se îmbrățișează lutul devenit umanitate
între alfa și omega unei lumi a înșușirii

de foloase și de bunuri fără mare însemnătate
într-o luptă fără crezul sfânt al căilor iubirii

Se smerește-n mine voia și nevoia nu răzbește,
să-mi creeze dependență ori visări beligerante
în dimensiuni minore ce uimirele-mi smintește
să alerge dezbrăcate după gloriei fulminante
și într-un Cluj și într-o toamnă să rămână de
poveste,
glasul meu cu mâna întinsă la poemele savante.

Îmbrățișarea din cuvinte

Ce mi-e dor să ne mai cânte o vioară somnoroasă
La începutul nebuniei cu săruturi infinite,
Printre gusturi noi de buze și parfum necunoscut,
Din ființa tulburată evadată în absolut,
Să-ți acuzi necumpătarea și cu mințile fugite,
Să aștepti fără scăpare mângâierea-mi nemiloasă
Ce trezește-n tine demoni ce nicicând nu i-ai
avut.

Ce mi-e dor să cadă cerul peste albele puzderii
Ale zdrențelor rămase doar pe umerii tăi goi
și precum imperatoarei cei ce cârmuiesc imperii
Să culeg cu gura stele de pe pielea ta apoi,
Dintr-o noapte cât o eră ce ne doare pe amândoi,
Să se mire demiurgii cei ce stăpânesc materii,
Că nu pot nici ei desface dimineața dintre noi.

Ce mi-e dor să-ți simt fiorul când imploră
mântuirea

Să-ți măsoar pe scara Richter undele de la seism
Să pulsăm ca două corduri într-un singur
organism

Și trăind sincron infarctul să cunoaștem
nemurirea

Ca monahi nebuni cu duhul convertiți la ateism
Care săvârșind păcatul și-au găsit desăvârșirea,
Sorbind cupa desfătărilor dintr-o baie de lirism.

Dor de Cluj

Din care Cluj ai apărut așa,
Ca o lumină-n noaptea de înviere
Ca să devii pe ceruri steaua mea
Și cel mai dezlegat dintre mistere,
ca singurul motiv de-a exista ?

Din care Cluj mi-ai prelevat surâsul
Când la sublim sau declinat repere,
Pe cetățuie-n deal la Belvedere,
Create doar din râsul și din plânsul,
născut din imposibila tăcere ?

Din care Cluj m-ai destrămat în vers,
Când mi-ai brodat pe piept cu sărutări apusul
Și-apoi din cântecul memoriei mi-ai șters,
Un secol de iubire cu nespusul,
din limita acestui Univers ?

Din care Cluj te-ai strecurat în vene
Să-mi zvârcolești ființa în pustiu,
În limita decențelor obscene
și-n timp nepetrecute fenomene,
de sine conștient fără să știi ?

Și-n care Cluj să-mi mai găsesc esențe
Când lumea șade perpendicular,
La limita acestei existențe
Unde se-aprind din fade complezențe,
iubiri care se sting protocolar ?

Rămâne-vom la Cluj irevocabil
Recupeți în crez din necredință,
Fideli în absolut și inefabil,
Convinși că în iubire-i cu puțință,
să fie încă totul acceptabil.

Sublim... pe noptiere

Cuvânt ce s-a născut instant dintr-o idee,
 într-o frumoasă toamnă de noapte la Brașov
 Precum din întuneric o flamă și-o scânteie,
 știind că nu toți îngerii, sunt neapărat mov
 și nu oricare floare-i de crin sau orhidee.
 Îngerii au fost îngeri, precum le-a fost sortirea,
 la fel și poezia din inimi și din minți
 și neam de neam întocmai precum i-a fost
 vorbirea

născut-au imn și rugă la zeități și sfinți
 fără vreun gând anume de-a căuta mărirea.

Asemeni nici sublimul nu cată ale sale,
 ca dragostea ce n-are liman sau frontieră,
 se dăruie la propriu a toate răbdătoare,
 smerindu-se pe sine la voi pe noptieră,
 într-un parfum al clipei din viața călătoare.

Ruga de vineri

...nu mai vin sa se adape fluturi la apus de lume,
 nici lumina nu mai curge din pământ în sus spre
 ceruri,
 vine numai gustul iernii renăscut dintr-o genune.
 cu un milion de ciuturi pline ochi de necuvânt
 și inundă ca o lavă o cohortă de papile
 practic și oral de cleruri fără de discernământ.

...apoi păsările toate, fericite bat în piepturi
 de viteji sau de cocote, iar nebunul Don Quijote,
 mai împușcă zece iepuri dintr-un foc de armă albă,
 chiar din locurile sfinte unde stă proțapu-n jalbă,
 iară morții din morminte astăzi stau cu toții treji.

...către seară se așterne un regat și jumătate
 din împărății căzute precum îngerii din rai
 și pe muntele Sinai se țin zeci de conferințe
 despre toate celelaite frecții pe-un picior de plai,
 despre izgoniri din rai și ființe revolute
 zic păcatelor virtute și fac nuntă cu alai.

...ca să vezi ce-i fericirea, tu coboară-te pe ape,
 precum duhul când lumina încă nu era ajunsă
 și în liniștea ne-mpunsă de-ale Facerii etape,
 lasă timpul să viseze că-i o taină nepătrunsă
 și parcurge-i nemurirea.

...ca să-i înțelegi misterul, calea nu e adevărul
 care-i scris pe fruntea lată a înțelepților lu' pește,
 ce de mii de ani clocește într-un veșnic altă dată,
 ceea ce-ți albește părul de-i aflat ori se arată
 și anihilează clerul.

...chiriași în catedrale, temple și moschei durate,
 de scofala uriașă a mărimilor mulțimii,
 sacerdoți cu poale albe și cu pleoapele lăsate,
 actualizează crezul la reperul neluminii
 și la limitele sale.

Fazele anormalității

chiar de-ai pierdut războiul și-ai îngropat securea,
 iar de copaci pădurea te faci că n-o mai vezi
 și-n culmea ineptiei să lauzi și să crezi
 fantomele de astăzi, de ieri și de aiurea,
 bufonii ce visează la capra cu trei iezi

chiar dacă împărații de slovă necitită,
 își iau centura neagră pentru scrisori pierdute
 cu stima cea de sine în sine încâlcită
 ca lâna pe mioara ce paște fericită
 în timp ce lupii urlă-n pustiu cu glasuri mute

și din ambiții mulse-n șiștarul vredniciei
 răsar apoi din spume ca pletele Medusei
 și-i predică mulțimii-n ilogica trufiei,
 în liniștea totală a scuzei și acuzei,
 cum că...normalitatea-i în faza nebuniei.

Chiar dacă

Chiar dacă lângă tine îmbătrânesc
 în piept mi se ciocnesc locomotive
 și voi continua nespus să te iubesc
 etern din milioane de motive

Chiar dacă-n timp și spațiu călători
 suntem știind doar că nu știm
 din jurul cărei stele devenim
 apă și lut cu viețile datori

Chiar dacă uneori inima plânge,
 iar dacă ne-am topi într-un sărut
 am curge lacrimă de dor și sânge,
 am râde bucuroși că ne-am avut.

Dragoș IONESCU

in memoriam

Pe cărarea senectuții
confund pașii cu strigătul
regăsindu-mă
prunc și tată

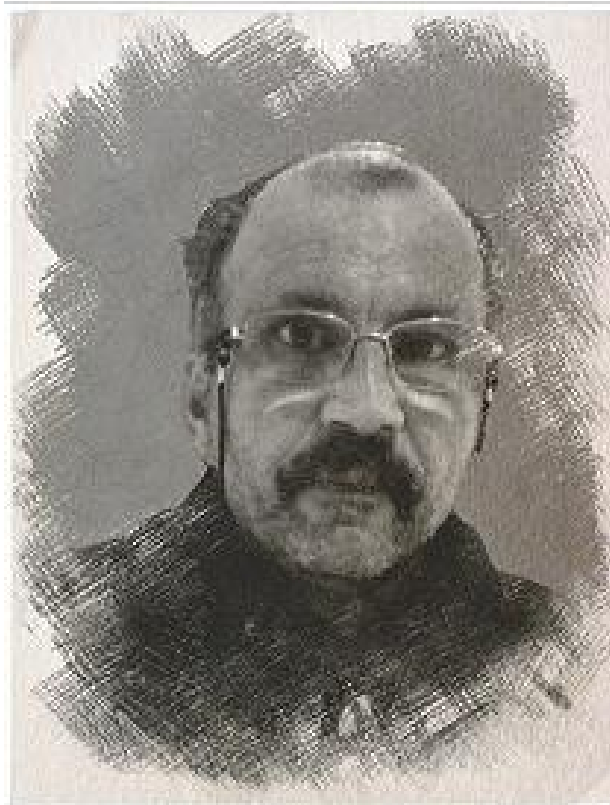
Printre lacrimile Sfinților
mocnesc gânduri fumurii
și ochi
trecuți prin sita de argint...

Sfâșiat
de Octombrie furat
de mine
mie
singur printre singuri urmăresc
fuga
considerată victorie...

În pustiul stepei vieții
înzăpezită de ani
omul
și poetul din el
s-au iubit întotdeauna
banal

De frica ațipirii
cerșindu-mi perechea
între semne și îndemnuri
la virgulă
simt tăișul cuțitului
mereu... mereu...

La cumpăna dintre zile și nopți
ajung la pragul
divorțului de lume

Între
Soartă și Destin
încerc să văd
mai departe
dar pleoapele obosite își găsesc
tihna
în lanul de grâu
încolțit perpetuu

Între hiat și nerostire se așteaptă
nașterea cuvintelor...

Sub amprenta dualităților
între înger și muritorul
Diavol
am în mine
senzația înălțării, a trecerii prin trup
a brațelor sulite, a setei
de gnoză...

În singurătate mă recunosc
Orfan
ținând pasul cu mine, pasul

vulgului curios
printre ierarhii cerești
întrebări nerostite
scăpate de pe cerul gurii...

Scrîșnetul dinților căzuți simt
tăria cuvintelor
a durerilor durute

Dornic de culoare
n-am știut niciodată cine-i
dincolo
însetat a fi punte
meteoricelor treceri...

La umbra verde a copilăriei
neobosit de atâta
mers între mama și tata
îmi cerșesc locul

Între
tristețe și bucurie descopăr
bătrânul copil
sufocat de așteptare
ocnaș al vieții...

În tumultul vocilor universale
caut
copilul din mine ajuns
la cumpăna nopții

Regăsindu-l bătrân
îi scuter iernile trecute
prin suflet

Între iubire
și nostalgie cerșesc
dorul de mamă...

Între iubire și tandrețe mâna
întinsă tremură
cerșind vise

Eu
străin printre străini
rătăcesc ochiul înfometat
de culoare

Credincios credinței mele
fac semnul crucii
buzelor arse
spre Marea Trecere...

Sub crusta gerului
a sfârșitelor începuturi
foșnește
albul zbor

Nerăbdătoare
noaptea privește într-acolo
sculptează patimi
în
ora de rugă...

Timpul s-a oprit, secunde
au tăcut

Pelerin
pe drumul destinului
îmi recunosc pașii
dus – întors
rătăciți în așteptări bizare...

Între trădare și resemnare chem
încoronata așteptare

Însetat de speranță
păcălit de iluzia schimbării
a mâinilor
viitoare fulguiri de viață
cad
din neliniștile tristeții

către poarta
devenirii...

Clipă după clipă
dorind să le ajung din urmă
între scenă și spectator
îmi vine să plâng
aducându-mi aminte
de bucuriile rămase...

Cârcotaș la porțile obosite
ale vechilor neîmpliniri
a foame miros
și a frig
și a ochi cutezător
al prezentului mizerabil

Cu greu țin cuvintele în frâu
la pas cu pasul sufletului
încărcat de pofte...

În ochii tăi
cărări de suflet și de pribegie mă ridică
prin rugă

Privesc Întâiul...

Din nelișiștea tinereții
catarg al ochiului

rece

apăs pe trăgaci

Moartea trece prin mine
de la harnica ghilotină luându-și zborul
fără aripi
ruleta rusească...

Mă mint neconținut
și mă hrănesc
cu ecoul zilei ce a trecut

Venit din viitor și de nicăieri
flămând strig
până mi se strepezesc dinții
cu urlet de fiară

Hăituit
de propria pădure
mă afund în așteptare...

Buimac
– rod al orelor de nesomn –
mă trezește
strania aventură a sufletului
căzută
de pe cerul înstelat al gurii

legănând

REMEMORĂRI

Silviu STĂNCULESCU

O nemeritată liniște se așterne peste valorile noastre naționale. Și mă refer la tot ce aparține de cultura poporului nostru.

Am avut muzicieni – maeștrii ai muzicii populare, cântăreți de operă, chiar și sportivi de certă valoare – campioni mondiali, campioni olimpici cărora li se pomenește doar anual numele lor.

Ce se întâmplă cu NAȚIA ROMÂNĂ, ce gânduri au cei care ne conduc destinele?

Nu se mai vorbește despre un Marcel BUDALĂ, Valentin TEODORIAN, George CALBOREANU...

Nu vă vorbesc întâmplător despre aceste nume... I-am cunoscut, pentru că locuiau în blocul unde locuia un unchi al meu, chiar pe aceeași scară, peste drum de Opera Română și Facultatea de Drept! Primul bloc de pe fostul bulevard „6 Martie” ce duce către Piața Kogălniceanu, după ce firobuzul trece râul Dâmbovița, la parterul căruia ființa o cofetărie.

Am ales trei valori naționale despre care, din câte știu, nu s-a mai vorbit deloc.

Dar sunt atâtea valori, în toate domeniile, peste care tăcerea s-a pogorât pe nedrept.

George TEI

DEBUT ÎN ȘCOALĂ. DEBUT ÎN TEATRU:

mai întâi ca spectator,
apoi ca actor amator

„Sunt neglijent, dar nu cu trăirile” (1994)

Silviu STĂNCULESCU

Cum, de la sanatoriu, vești mai bune despre tata nu veneau, mama a hotărât să ne mutăm la Timișoara, aproape de bunicul.

Și iată-ne, așadar, din nou la Timișoara unde, instalându-ne pe o stradă vecină cu locuința bunicului, încep să studiez la școala „Spiru Haret”. Ce chin avea să îndure sărmanul bunic, chemat la școală, pe unde nu mai dădeam de zile, ori chiar săptămâni. Lipseam nu pentru că nu-mi

plăcea cartea, ci, în primul rând, pentru că îmi iubeam orașul! Mă angajam în interminabile plimbări, învățându-i pe dinafară parcurile, străzile și, mai ales, arenele. făceam incursiuni în Mehala, cartier vestit. Eram din ce în ce mai atras de Bega și de împrejurimi. Iarna, patinam pe Balta Verde cu ghete cu găuri, în loc de patine. Iubeam și filmele văzute la matineele de dimineață, la cinematografele Lira, Freidorf, Fratelia, Apollo, cu Alida Valli sau cu Tito Schipa. La film – mereu, la școală, mai rar!

Cum, prin clasa a III-a, absențele mele întreceau cu mult pe-ale întregii clase, în disperare de cauză, bunicul și mama au hotărât să mă ducă de mână la școală și să ceară să mi se aplice pedeapsa: bătut la fund cu pantalonii jos, în fața clasei, de către domnul învățător. Viitorul bărbat a îndurat curelele, strângând din dinți.

„Teatru” jucam de mult. Cam tot dintr-a treia într-o zi, tema la citire era: de scris pe caiet o povestire. Printre cei puși să citească sunt și eu. Deschid caietul, citesc introducerea, intru bine de tot în cuprins și când mai aveam încă destul până la deznodământ, văd o mână pe caiet. Era

a doamnei învățătoare, care-mi spunea: „Frumoasă povestire, dar de ce n-ai scriso?!”. Foile erau goale. „Citeam” cam de multe minute și observase că nu întorsesem deloc pagina. N-am primit notă proastă. Dar nici bună! Însă eu m-am simțit de parcă aș fi primit un premiu pentru imaginație. Era o probă de teatru!

Nici în ultima clasă (a IV-a), nu m-am omorât cu cartea, în ciuda faptului că venea admiterea și-i promisesem mamei să n-o fac de râs. Rețineam însă esențialul: va fi un examen pe care trebuie să-l iau! Plăcerea chiulului de la școală în timpul zilei, o schimbam pe fuga la Operă, seara. Pe atunci se aflau în refugiu, la Timișoara, Opera și Teatrul Național din Cluj. Avându-l coleg de clasă pe fiul actriței Margot Boteanu Păcuraru (care și-a încheiat cariera la Naționalul din Craiova, ca artistă emerită), eram lăsat de venerabilii cerberi în uniformă să intru la reprezentațiile cu Tosca, Aida, Văduva veselă, Liliacul, văzute fiecare de câteva ori, de-aproape, de foarte aproape, găsind mereu câte o strapontină liberă, în primele rânduri. Teatru n-am văzut decât de vreo două ori (curios, nu?). opera, în schimb, mă vrăjea! Ana Rozsa Vasiliu, Lia Popp, Lia Hubic erau vocile „de aur”, picurând încântare în sufletele amărâte ale acelor ce trăiau zilele grele ale războiului.

Și cum spunea veselul Topârceanu, „dup-atâta frig și ceață, iar s-arată soarele”, la admitere reușesc printre primii la liceul „Diaconovici Loga” cu media 8,33, aducând alor mei după atâta necaz și o bucurie. Se hotărâsc să mă trimită, ca intern, la Colegiul Național „Sf. Sava”.

Și astfel, urmez la București primele două clase de liceu. Uniforma era: tunică bleumarin, pantaloni gri-fer, beretă, număr cu fir aurit(804). La tradiționalul spectacol anual din 5 decembrie (patronul liceului) mă număr printre coriștii liceului. În același spectacol, spunea versuri și juca într-un fragment al unei piese, Dinu Ianculescu, cu care aveam să ajung „a fi coleg” în anii '59-'61 la fostul studio al actorului de film „C.I.Nottara”.

În iarna lui '42, într-o duminică dimineată, cei cu frecvență bună la cor am fost la un concert la Sala dalles. Solist era tânărul, pe-atunci, violoncelist Radu Aldulescu.

În clasa a II-a, la ora de limba română, după corectarea unor compuneri, profesorul Gheorghe Ghiță le împarte și, păstrând una în mână, zice: „Aș vrea să vă citesc o lucrare, dar nu-mi va fi deloc ușor! Lucrarea ar fi meritat nota zece. Ți-am dat doar nouă, Stănculescule. Tu ai inventat o scriere nouă: mătografia!”. O vreme asta mi-a fost porecla: mătografie. Și doar mătușile bucu-reștene, văzând că scriu urât, mă puseseră să exerseze, umplând caiete întregi, ... dar degeaba!

Încă ceva tot de atunci. Într-o clasă paralelă era și Constantin Codrescu care, apropiindu-se de teatru, intră la Conservator încă din liceu. Când eu urmam Institutul de Artă Cinematografică, el era deja un actor afirmat!

La internat aveam dormitor cu 16 paturi, iar serile circula pe sub perne cartea lui Băjenaru *Cîșmigiul et Comp.*

Îmi vin în minte oameni și momente:

De la „Sf. Sava”: Dan Grigorescu, Theodor Rosescu, Florian Mintici, Nicu Apostolescu, Nicolae Neagu, Miron Costin, Nelu Mihăilescu;

Tanti Lucia și Petrică Liiceanu care mă duceau la cofetărie (Capșa, Continental sau la cofetăria Teatrului Național);

În 1942, la sala „Marna”, am văzut *O noapte furtunoasă*, în premieră, cu Sandi Huși (Alexandru Giugaru), care nu peste mult timp s-a căsătorit cu mătușa felicia, soră a tatei, cu care n-a stat decât șase luni. Prea multe mese, prea mulți musafiri...

La grădina „Marconi”, cu bilete de favoare de la unchiul Tudor, fratele tatei, director general în Ministerul Educației Naționale, am văzut din lojă, *Femeile nu mint niciodată*. Cred că junele a fost Vraca sau Barton. Tot așa am mers la spectacolul *Pământ*, la vechiul Național, sus la galerie, de-i vedeam pe actori „în creștet”.

Profitând de biletul permanent pentru dentist, mergeam în oraș, la filmele de pe bulevard, ignorând „poliția școlară”. În clasa a II-a, am cam abuzat, lipseam mereu de la meditație. Așa că, la sfârșitul anului, media abia trecuse de 6,80. Și n-aș mai fi avut bursă. De aceea, dar și de spaima bombardamentelor, am rugat părinții să mă transfere la Târgoviște.

Anii 1944–1948 mă găsesc la Târgoviște și acolo urcă în mine, treptat, un dor de joc „de-a

v-ați ascunselea” (vorba lui Argheziu), pe care nu-l ot oprilceea ce cittesc mă urmărește. Cam în vremea primelor „îndrăgostiri” simt și nevoia unei speciale „trăiri”.

Stăteam în Calea Domnească nr. 264, alături de școala primară Varlaam. Liceul „Ienăchiță Văcărescu” fiind transformat în spital de război, urmez clasa a III-a în localul școlii primare, vecină cu noi. Prin gard, trag „primele fumuri”.

1944. la 1 aprilie, intrăm în vacanța mare! În 4 aprilie bombardament. Speriați, se mută la noi, Traian (fratele mamei), cu tanti Anișoara și vărul Tiberică. Pe unchiul Traian l-am avut și eu profesor de geografie. Spuneau elevii mai mari că atunci când nu voia să se copieze, venea în pantofi cu tălpi de cauciuc și se urca pe ultima bancă ca „să vadă tot”. Chiar și așa, unii „maestrii” tot îl duceau... Fusesse profesor și la Liceul Militar de la Mânăstirea Dealu. Făcuse studii la Paris. Cânta la vioară...

Ruși cu căruțe și armament au intrat în oraș, prin curți și grădini. Au venit cu „ce au prădat” prin alte părți. Întrebau mereu: „hoziaika gde?”, adică femeia unde e? După o zi sau două, a intrat și la noi în curte o companie. Unchiul Traian, înarmat cu o teslă, păzea noaptea la capătul coridorului, iar tata, mai încolo, cu un ciocan și un ciomag... În camera proprietarului era comandantul, un maior rezonabil, și în curte... Uniunea Sovietică! În mijlocul unei căruțe, se vedea învelit în paie, gâtul vasului cu spirt, în cantități apreciabile. Șansa noastră a fost că nu s-au nimerit scandalagii în companie sau să fi fost ofițerul comandant respectat...? pentru că severitatea la olșevici nu însemna, întotdeauna, supunere la ordin. deseori se petreceau răzmerițe sau... ieșiri din front. Femeile, adică mama și tanti Anișoara, au scăpat! Grădina însă, pe care – cu bucuria eliberării – am săpat-o mai cu sârg, arăta ca după arat. l-am blesmat atunci cu sufletul copilului de 13 ani.

În centru, în fața primăriei, erau adăposturi antiaeriene, loc de fumat și de stat golănește. Mai un tur pe Corso, mai un pic în catacombe. Spiritul de imitație și grozăveală... În '46, jucam fotbal cu echipa de pitici. Eram portar la ei. N-am făcut mare brânză. N-aveam curaj. Mai târziu, făceam parte din trio-ul ce ajun-

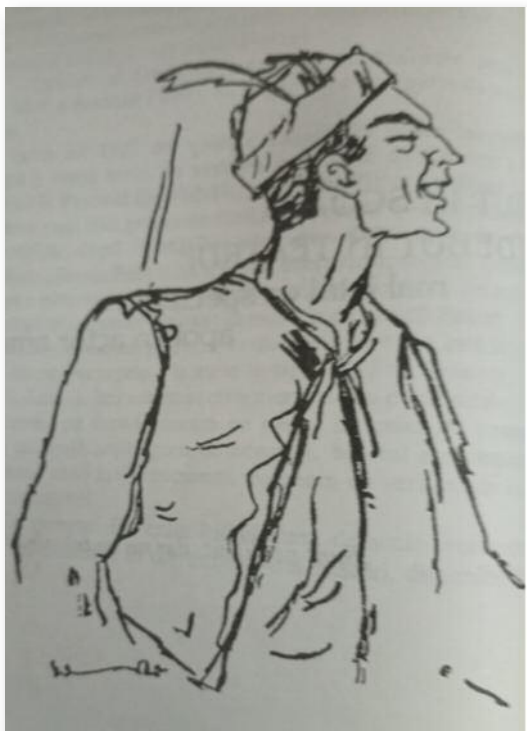
sese cunoscut în oraș: Sergiu Dermengi, regretatul dresor de păsări și animale, Constantin (Coco) Novac, mai târziu voleibalist la Dinamo și în lotul național, și... Stănculescu. Poreclele noastre erau în ordine: Șmilică, Tolică și Halică. Năzdrăvăanii multe, spre amarul și hazul colegilor.

Joc teatru la școală și în echipele din oraș („Apărarea Patriotică”, „Teatrul Muncitoresc CFR”, „Atelierele din Târgoviște”).

În D-ale carnavalului, piesă jucată pe scena liceului în cadrul unui ciclu de spectacole tradiționale pe care le organiza un venerabil profesor de istorie, Vasilescu, am făcut-o... Iată. Cum de Pampon n-aveam „față”, pentru Crăcănel eram prea înalt, pentru lordache de asemenea, pentru Catindat n-aveam har comic, iar pentru Nae Girimea nu eram destul de frumos – am fost distribuit în „chelnerul”. În scena în care catindatul comandă romurile pentru „magnetizare”, dintr-un îndemn de a hrăni cu haz ieftin pornirea spre golănie a unei părți a sălii, mă aud spunând către culise – în loc de „Un rom la domnu” – „Un lighean la domnu”. Nu se putea ceva mai urât pentru toți, dar mai ales pentru urechile directorului Constantinescu, aflat în sală, „Bine mă, Silviule, se poate? Să spui ce-ți vine la gură! Păi tu vrei să te faci artist, mă!”. Pământul de s-ar fi deschis, nu m-aș fi oprit decât poate lângă Hades... Prostii am mai făcut destule, dar vorbe în plus pe scenă, niciodată.

Sufăr cumplit, în clasa a IV-a, când profesorul de română Ștefănescu, într-un fragment din **Focurile**, o piesă despre răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan, mă „vede” doar în figurație, rolurile dându-le premianților. Situația se echilibrează, având prezențe constante la manifestările din liceu. Cum ar fi la fotbal: ești rezervă în echipa de club, dar joci în echipa națională!

La franceză îl aveam profesor pe Constantin Constantinescu, pe-atunci directorul liceului, om sensibil, cultivat, cu nostalgia Parisului, pe care nu-l mai văzuse din anii studenției. În manualul de a IV-a aveam, printre altele, și *Marsilieza* de Rouget de Lisle. Cerându-ne să o cântăm, destui colegi n-au avut de unde s-o învețe. Mama, care

cânta la pian, repetasecu mine și era mulțumită. A doua zi la școală:

- Ei, cine cântă *Marsilieza*, băieți?

Eu, ca întotdeauna, nu prea m-am „băgat în față”, mai c-aș fi îndrăznit, dar prea mare era răspunderea!

- Să cânte Stănculescu, dom' profesor c-o știe!...

- la cântă, tu, măi Silviule! Îmi zice nea Costică. Așa, măi Silviule!, a spus într-un târziu profesorul, privind prin fereastră undeva, departe, înspre cine știe ce amintire, poate chiar către „Parisul” lui...

La jumătatea anilor de liceu, examenul ce se dădea se numea „capacitate” și era pragul dintre clasele IV și V, trecerea în cursul superior. Pe albul șepcii își făcea loc un șnur negru ce atesta o altă treaptă. Iar cei din clasele mai mici îți spuneau „domn elev”.

Deci, „capacitatea”. Printre colegi: Rică Urziceanu, Dinu Petrescu, Mircea Horia Simionescu, Costache Olăreanu... Îmi vine rândul. Intru cu cei din seria mea. Trag subiectul. La română spun ce știu. o scot la capăt: nota nouă. Încep să răspund la matematică. Merge binișor, dae cum nu prea aveam „geamantanul plin”, încep să scârțâi. Când eram cât pe ce să mă recunosc învins, se aude glasul directorului:

- Lăsați-l că știe destulă matematică băiatul! Știe cât îi trebuie. Țsta se face artist. „la cântă, tu, Silviule, *Marsilieza!*”

Știa nea Costică atunci că-mi dă primul atestat pentru meseria ce aveam s-o aleg mai târziu?

În anii aceia '45-'46 am mai jucat la Sala de armeîn echipa Apărării Patriotice în **Cerere în căsătorie** a lui Cehov, în **Chestiunea rusă** cu Ștefan Moiescu, Jean Lorin Florescu, Cezărică Drăgănescu, poate și Hazgan. În **Vis de Crăciun** aveam mai multe cuplete.

Joc teatru și nu mai chiulesc ca la primară, ci uit de-adreptul de școală!

Profesorul Traian Marinescu, fratele mamei, căruia i-am fost încredințat după mutarea alor mei din nou la Caracal, nu mă lasă în visare, trezindu-mă la realitate printr-o severitate ce mi-a prins bine toată viața. Mă face să înțeleg că că: „întâi cartea terminată și pe urmă drumul în viață”. Se bate cu întreg corpul profesoral și impune măsura primitivă cea mai severă, dar singura în stare să mă zguduie, să mă trezească: repetenția. „Sora mea nu mă va ierta niciodată, dacă băiatul se pierde”...

Și câtă dreptate a avut! Era un moment de cumpănă, când toleranța, îngăduința, nu-mi făceau bine. Mă încerca o rușine teribilă. Regretele nu prețuiau la fel.

Deși ne aflam la Teatrul CFR, înainte cu o săptămână de premiera piesei **Serafim** de Ion Țăranu, unde aveam un rol principal, hotărâsc să plec imediat la părinți, la Caracal.

Mă împrietenisem cu Marcel Dumitrescu, nepotul scriitorului Mihai Drumeș, care venise de la Colegiul „Carol” din Craiova la Liceul „Ienăchiță Văcărescu din Târgoviște”. Lui Marcel nu-i prea plăcea cartea. Fiind olteni, ne-am apropiat. În vacanță, m-a invitat la ei la Balș. Acolo am fost la spectacolul *Sfârșitul pământului* de Victor Eftimiu (turneul Teatrului Național din Craiova), unde m-am aflat pentru prima oară foarte aproape de artiști... Așa i-am cunoscut pe: Remus Comăneanu, Ovidiu Rocoș, George Mărutză, Geta Mărutză, Alexandru Ianu Balaban (mai târziu Pascu), Constantin Țăpârdea, Oana Cuțui, Madeleine Nedeianu și Manu Nedeianu...

Nu am simțit nici atunci o chemare spre tea-

tru. Doar o familiarizare oarecare cu lumea celor ce profesau această meserie. La Târgoviște, în toamnă, și în vara lui '48, când am plecat la Caracal, am dat lupte pe burlane și uși dosnice, ferestre, pentru a izbuti o intrare frauduloasă la spectacole. Așa am văzut *Am ucis sau Moartea civilă*, cu Ion Manolescu și Vasile Crețoiu.

Îmi amintesc, tot la Balș era o mică sală de spectacole, unde am cântat: „*De ce nu vii, când castanii înfloresc?*” a lui Nelu Danielescu. Parte-

nera mea era o fată care îmi cam plăcea, dar fata era curtată de unul mai mare, bine îmbrăcat și student. Eu... abia aveam 15 ani și jumătate și doar o pereche de pantaloni lungi. Se uita fata la mine, dar... mai domol.

Încă ceva tot de pe atunci. În drum spre meleagurile oltene, treceam prin Piatra Olt. pe vremea aceea aveam cufere de nuiete sau geamantane de carton. Călătoream pe scară. Trecând pe podul de peste Olt, mă uitam în jos.

Nu erau toate traversele. După război fusese reparat în grabă sau... deloc! Tot la Piatra Olt, am văzut trenul cu fetele de la „Crucea de piatră”. Nu mai știu ce destinație aveau... Eram cu Dinu Grigore din Caracal, cu care urma să împart destule ore la masa de ping-pong.

1948, iunie, revin în Caracal.

Mă înscriu la Liceul Comercial și, vându-mi de carte, termin, fără a străluci, printre primii cinci în toate clasele până la fine. Era o victorie asupra mea. Aici era adunată răbdarea celor ce m-au educatori sfătuit, încrederea lor în ceea ce bănuiseră sau simțiseră că aveam.

George GÂTLAN

*

avea un aer de icoană
sexy
zid al plângerii
la temelia căruia
se rugau poeții
să nu fie părăsiți de
duhul cuvântului...

*

știi că erai frumoasă
altceva nu-mi mai amintesc
totuși
nu știi cine
sunt eu

cineva împarte stele
pe cer
noapțile sunt tot mai lungi
iar eu
încă n-am aflat
cine sunt
știi numai că tu
erai frumoasă...

*

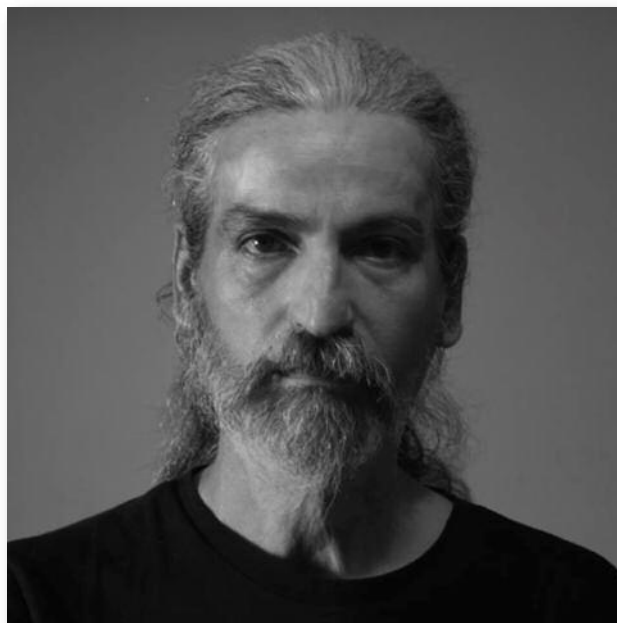
nu eram pregătit pentru
atâta frumusețe

când a apărut ea
timpul s-a curbat și
orice altceva
a încetat să mai existe
și m-am trezit

toate erau la locul lor
doar inima îmi lipsea...

*

atât de frumoasă
era
încât

mă întrebam dacă
mi se cuvenea
ori visam
visul altuia...

*

o caut
noaptea
prin oglinzi mari
în fața cărora s-a privit
dezbrăcată
la pâlparea lumânărilor

se spune că
oglinzile
au puteri magice
că îți pot fura
sufletul

eu m-am privit
odată
în ochii ei
și m-am trezit
gol
pe dinăuntru...

*

dați zgomotul luminii
mai încet
și

ascultați-vă inimile
simfonia vieții a început

fericiți cei ce cred
în ei înșiși
cei căzuți se vor ridica
își vor lua paturile
și vor umbla
ceilalți
îi vor privi și se vor mira
și nicio minune nu va fi
prea mare
spre a nu se întâmpla...

*

mă uit la tine ca și cum,
n-aș mai avea nimic
de pierdut,
poate doar... mințile
dar
ducă-se!

*

ne-mpuținăm
așa
pe nesimțite

vine moartea
și mai culege
pe câte unul
așa
pe ocolite

până să ne dumirim
unde
și
care-i baiul

se întoarce hârca

să mai ridice
un altul
pentru a-i arăta
raiul...

*

e frig în oameni
și nimănui
nu-i pasă de
frunza care moare
deși
în moartea ei
e-atâta frumusețe
că-mi scoate inima
din casă
pentru a nu muri înăuntru
de tristețe...

*

ea este cântecul pe care
îl cântă
în pieptul meu inima

dansez cu viața
fără să-i știu dinainte
pașii

mă las condus
de muzică
și o trăiesc fără
a o întreba
răspunsurile
sunt pentru cei ce vor să știe

eu
trăiesc după ureche
și iau
totul
după cum îmi sună...

Mircea DOREANU

„Lumina mea nemuritoare/
urcă din iubire”

Un debut de două ori norocos: pentru autoarea cărții, Gabriela Botici, câștigătoare a premiului Radu Cârneli conferit de Editura Fast Editing și pentru Brașov, oraș care nu a fost de cam mult timp martorul unui debut lipsit de ezitări stilistice al unui autor gata format și pentru care exercițiul poeziei nu este deloc o noutate. Cartea *Feeria Zborului* (Editura Fast Editing 2023) este unitară conținutistic, deși formal bifurcată în sonete și creații verslibriste: o carte de dragoste, de căutare a iubirii împlinite, dar care trebuie regăsită și reîmplinită zi de zi. Să nu uităm că Radu Cârneli este și autorul unei foarte libere „Cântări a Cântărilor” în română, transcripție și temă în jurul cărora gravitează întreaga lui operă.

Însuși titlul volumului Gabrielei Botici balancează către cuplu, zborul fiind, de la Freud citire, o reflectare a visului diurn sau nocturn a erosului. Aici psihanaliza nu cunoaște contradicții, ci asimilări adaptate pe rând de Jung, de Gaston Bachelard și chiar de sociologizantul Lucien Goldman. Imaginea de pe copertă prezintă o ipostază ideală a polenizării. Imaginea este creată de autoare – ce poate fi mai clar? Dacă vi se pare exagerat sentimentală, comparați coperta cu cea a lui Andrei Pleșu la „Despre frumusețea uitată a vieții” (Humanitas, 2011): pe un fundal (tot verde) baletează cu grație câteva flori. (Correspondențele nu se opresc aici.) Sonetul IX, perfect așa cum se cuvine unui sonet, este unul dintre cele care respectă „bunul nostru endecasilab”.

„În noaptea asta, negrul se-mpletește/ Și ramuri bat în pleoape lacrimi grele, / Deși ți-am scris în versuri și în stele/ Tu nu asculți chemarea ce-ți șoptește/ / Își plimbă timpul zilele rebele/ Strânge la piept, simțind că încălzește/ Chiar și secunda ne mai risipește/ O ceață

densă, ochii vrând să-mi spele/ ”. Tonul este evident eminescian.

Ceea ce interesează este fluiditatea dincolo de metrică a poemelor care par a decurge unui din celălalt, mai ales, din punct de vedere ideatic. În acest caz, poemul următor este „Amintirea”, care se încheie astfel:

„Zbura-vom/ când ființa noastră/ va trece bariera numită/ amintire/ și singuri vom transcende/ viața/ precum transcend/ gândurile noastre eterne.../ ”

Autoarea nu este bolnavă de metaforă. În versurile citate există o singură metaforă, și aceea mai mult ca explicită, explicată din nevoia spirituală a clarității.

Fiecare text pare a avea un nucleu simbolic care se rostogolește în cel care îi urmează. Doar în aparență poemele pot părea așezate pe principiul aleatoriu al cărților de joc. Cu spiritul specific feminin al ordinii, ele locuiesc volumul în succesiunea sonet - șir de poezii fără rimă, sonet etc.

Poate denominarea cea mai corectă ar fi *principiul vaselor comunicante*.

Un poet care contează nu succesiunea ci simultaneitatea, este Mircea Ivănescu. El combină verslibrismul și împlinește aspirația (imperfectă ostentativ) sonetului. Citez terținele care încheie pseudosonetul statuia adolescentului cu cap de gorgonă: „unul dintre noi privindu-ne grandilocvența, știind chiar știind ?- cât este aicea minciună- și câtă asceză – adică adevărul cu masca împietrită, urâtă/ am decapitat clipa și i-am întors capul, știind că dacă am lăsa-o să ne privească, celeștii ei ochi pot să ne împietrească”

Poezia (?-da, până la urmă) este inclusă în „Cele mai frumoase poezii” selecție și pref. de Gabriel Liiceanu, Humanitas, 2023.

Gabriela Botici alege formula cuminte, consacrată, non-avangardistă în tot cazul a sonetului. Este cea potrivită atât pentru un debut, cât și temperamentului liric al poetei: o opțiune adecvată.

Revenind la cartea cu care în mod superficial mi-am început considerațiile, cea a lui Andrei Pleșu, înnobită de scurtul eseu „Un gând despre iubire la Pascal”. Scriitorul român glosează pe marginea unui „Discurs despre pasiunile iubirii”.

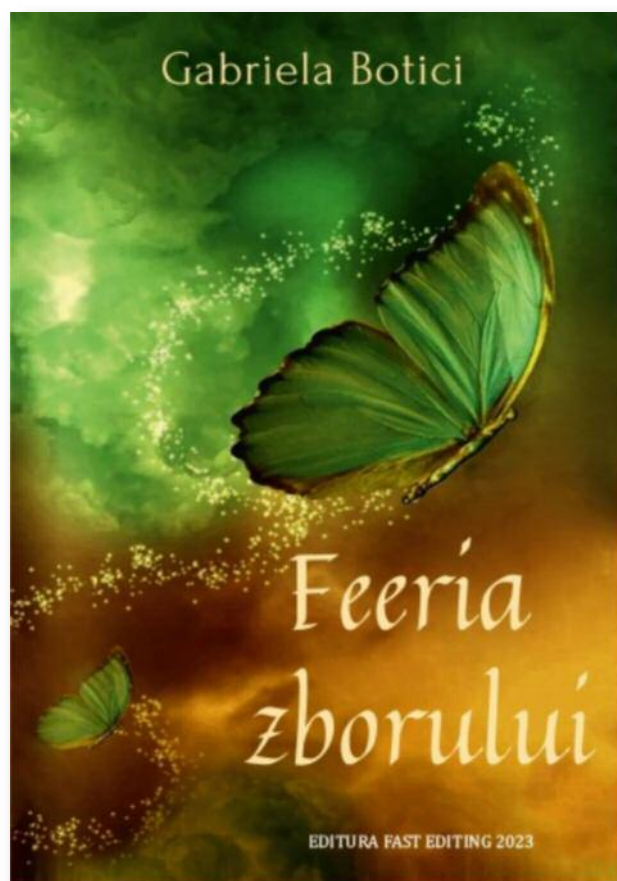
„Una din temele discursului este perfectă înrudită dintre iubire și rațiune. Poeții greșesc – spune Pascal- când își imaginează că iubirea e oarbă.”

„De ce nu cred când toți spun că-i firească/ Această noapte, având legi greșite/ De ce n-ascult? Doar Pietrele vorbească!/ Am obosit... și clipele-s rănite.../ ” („De ce?”)

Catrenul pare o ilustrare a meditației pascaliene. „Așașamentul pentru unul și același gând istovește și ruinează spiritul omului. De aceea, pentru solidaritatea și durata plăcerii de a iubi, trebuie, din când în când, să uiți că iubești. Nu comiți prin aceasta o infidelitate, căci nu iubești pe altcineva. Pur și simplu îți refaci forțele pentru a iubi mai bine.”

„Se-apropie trezirea din lumea călătoare/ Și coborârea mea în stația de-acum/ Lasă magia lunii s-acopere uitarea/ Voi fi iarăși prin tine, în mine, nicidecum”. („Păcat”)

Latura senzuală acoperă uneori, așa cum se cuvine tângirii spre completitudine, sentimenta-

litatea. Rezultă versuri de tip păunescian din perioada în care autorul nu se despărțise încă de tot de propriul lui talent: „Trezindu-ne îmbrățișați sub soare/ Readormim în gândurile nude / Și nu simțim plăcerea ce ne doare/ Și ne iubim și ni-meni nu aude...” („Visuri”)

Retorica poetică este mult potolită, fără a fi străbătută de frigurile imaginarului sau de stridențele elocinței vane. Alteori topica pleacă din refrene nichitastănesciene sau blagiene – puncte de pornire livrești și nimic mai mult, demersul Gabrielei Botici atingând ținte proprii. Genul proximal, fiind accidental depistat, nu se transformă în influență modelatoare.

Riscul major, prezent mai cu seamă în poezia rimată, este ca ideea să fie furată de melodicitate și nu purtătoarea ei, de unde pericolul unei previzibilități de metronom, sesizat de Alex Ștefănescu la un maestru sonetisc Adrian Munteanu (brașovean și el), iar de Eugen Negrici încă și mai sus, la clasicul Vasile Voiculescu, una din lecturile care par să transpară în versurile Gabrielei Botici.

Aserțiunea lui Pascal privitoare la cecitatea iubirii cuprinde un subtext dur: erotismul nu este un calcul, dar fără doar și poate intră în calcul. Dând deoparte orice ipocrizie, în multe cupluri acest basic instinct este determinant. În altele, avem de-a face cu dragostea doar cu un ochi închis – nu este un clin d'oeil:

„Când noaptea își ridică, timid, întâia geană/
Și gândul se destramă în clipe de iubire/
Mă-nlănțuie cu dorul și-n notă diafană/
Îmi cântă melodia de vis și ispitire.”

Regimul iubirii este nocturn nu doar în „Rondelul întâlnirii în noapte”. Poate de aici, din întinericul propice întâlnirii provine orbirea totală sau parțială, a iubirii – o metaforă. Adaugă că pentru Gabriela Botici (nu numai pentru ea) iubire și dragoste sunt totuna.

Noica: „Spui că viață n-are sens/ cu atât mai bine dă-i tu unul!” Ori autoarea, ori egoul ei poetic, ori ambele entități au găsit unul sau li s-a dat sub forma iubirii lumești, profane care prin persistență și aprofundare devine pe alocuri înălțătoare, cu vremelnice irizări de sacralitate. În finalul poeziei „Atac” transfigurarea este exprimată cu o simplitate demnă de Daniel Turcea „Lumina mea nemuritoare/ urcă din iubire...”

Spirit stenic, chiar dacă sporadic degetele îi mai scapă pe notele grave ale partiturii de tip

eminescian, Gabriela Botici trăiește scriptic un amor împlinit, ludic, dar uneori ceremonios, neabătut către stările sceptice ca accedia dantescă, stenahoria fanariotă sau nomadismul tuturor meridianelor. Sentimentul este viu, așezat, burghez în fond deoarece vine din corespondentul existențial „la douceur du foyer”. Așadar toposul ideal și în același timp trăit la tot pasul este dulceața căminului conjugal, nicidecum „spitalul amorului”.

Accentul personal îl dă un aer atemporal, cum îi șade bine sonetului, și nu numai, needulcorat, dar nici scrâșnitor și violent, deloc feminin, cum este cel respirat de literatura colegelor. Un aer proaspăt, care insolitează cartea și face diferența, inclusiv valorică, acestui debut care vine la timp. Am convingerea unei perspective rapid – ascendente parafrazându-l pe Șerban Cioculescu, pofta vine scriind.

Închinătorii lepidopterelor îndrăgostite își află în această autoare o preoteasă ferventă, pithiacă și, mai mult decât atât, o muză mereu inspiratoare/ inspirată.

Mircea Doreanu

Membru al Uniunii Scriitorilor din România -
Filiala Brașov

Adrian PĂPĂRUZ

sfântă și neagră anorexică nativă
domnișoara Blue de la 4
colecționează papagali
împăiați cu testosteron

absolventă precoce magna cum laude
de Nirvana la stat domnișoara Blue
are sufletul tatuat cu iubiri sălbatice
și inima cu o cruce de-a-ndoaselea

toți papagalii lumii exilați excomunicați
zboară la ea în dormitor pentru penitență
iar noaptea se autorăstignesc
pe sânii ei pentru mântuire

domnișoara Blue sfântă și neagră
le cântă la harpă Ave Maria
le mângâie pineala matern
îi așează apoi pe raftul cu tanga roz
în așteptarea renașterii din cenușă

pe mine mă iubește necondiționat
iar uneori mă invită la cină
să-mi arate tatuajele
cu autograful lui Dumnezeu de pe șold

eu sunt temător de cupidoneală pe card
dar de când locurile în rai s-au scumpit
din cauza motorinei
mă gândesc că n-ar fi atât de rău
să îmi petrec nemurierea
pe raftul unei sfinte anorexice cu tanga roz

oricum harpa ei face toți banii

când tata a trântit ușa
dintre vieți
pe dușumeaua mucegăită
n-au căzut numai cioburi
și humă
chiar inima mamei
s-a prăvălit bolovan

pe țolul de la intrare
să adulmece umbra disperării...
eu trăiam încă într-un vis
călărind un curcubeu alb negru
și lumea aplauda cu ochii închiși
măiestria căderii mele din rai
m-a trezit liniștea bruscă
a durerii
dar mi-am înmulțit repede
cei nouă ani cu zece
am șters de praf inima mamei
și i-am așezat-o la loc
a mai bătut până când
băiatul meu
a sărutat prima iubită
apoi s-a oprit pe același preș
căutându-l pe tata
nici acum
n-am schimbat geamul
dintre lumi
și nici cioburile nu le-am adunat
din memorie
dar uneori îmi permit
să visez fericirea color
deși am orbit demult
de atâta tăcere...

pe aici
prin orașul orbilor de albastru
fiecare chip băjbăitor de veșnicii
îți caută ochii după miros
umbra după rostogolirea pe ziduri

pe cruci pe asfalt
ei știu că ești printre pași
ca o binecuvântare a blestemului
și tot ce le-a mai rămas din azur
e disperarea căutării de tine
ca și cum iubită dacă te-ar pipăi
măcar o singură dată pe sâni
ar putea vedea deodată cerul
cu toată aglomerația din el

orbii aceștia
cred numai în albastrul tău
cu miros de fecioară virgină
și din genunchii lor ți-au ridicat biserici
doar eu ți-am rămas necredincios
ca un paradox introvertit
căci acest simulacru de moarte
în care amândoi
ne prefacem că suntem aproape vii
într-o sodomă cu efect întârziat
e ultima piesă din stagiunea
unui dumnezeu cu pretenții regizorale

următorul nostru turneu
prin univers
va fi un studiu în roșu
dar să nu anticipăm încă nimic
până nu se trage cortina
căci nici în întuneric nu mai poți
să ai încredere
darămite în umbră

până la urmă ce suntem noi?
două stele prăbușite în sus
dintr-un iad începător
sau două nemărginiri
îngropate în raiul negăsirii?

fugim unul pe lângă altul
prin univers
iar din când în când
ne salutăm străin
ca și cum
nu ne-am cunoaște
ignorând dorul sufletelor
cu aceeași viteză inițială
cu care am fost împinși
spre coliziunea destinilor

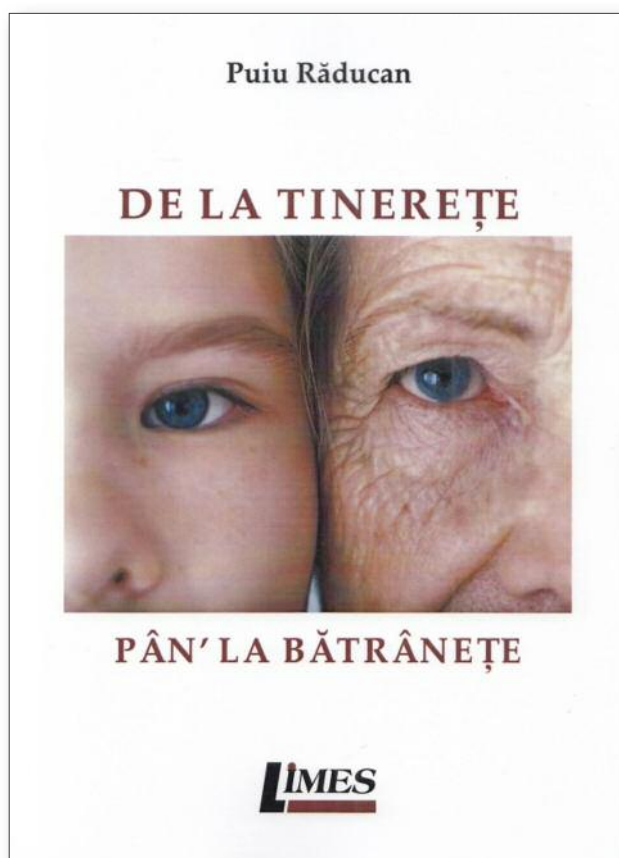
eîntâmplarea aceasta
a noastră
eludează legea iubirii
și teorema sărutului
de parcă am fi blestemați
să-l contrazicem pe einstein

dar să nu disperăm
înainte să redevenim
și tu și eu
o pitică roșie
ori o gaură neagră

până la urmă
chiar și în haos
există o ordine

pană vom redeveni unul
să orbităm
să orbităm măcar
unul în jurul celuilalt
și să ne rugăm
ca paralelismul
să devină tangențial

uneori cred că sunt
ultimul cultivator de muștar
din galaxie
temător că și sezonul acesta
va fi compromis de viață
ori de încălzirea planetei...
mi-e frică
că nu-mi vor ajunge
nici mâinile și nici suferința
să renasc îmbrățișarea tatălui
sărutul de pe frunte al mamei
surâsul ucis al primului meu copil
adoptat de Dumnezeu
neliniștile fratelui răătăcit
în el însuși
ori trădarea iubitelor
răpite prin univers
și toate se vor topi
în uitarea lumii
mai înainte să devin și eu
un nume pe o cruce de plastic
de parcă din agonia mea sisifică
aș putea vreodată din lut
să renasc odată
cu toate amintirile neterminate

Acad. Ioan Aurel POP

Cartea

Cartea aceasta, plănuită și îngrijită de Puiu Răducan, care este – după cum se prezintă singur – inginer, scriitor, editor, tipograf, publicist, ajunge să fie una inedită din mai multe motive: are un titlu care ar trimite la domnia lui Mircea cel Bătrân, marele patron al Țării Românești, dar trimiterea este generică, fiindcă se referă doar la „colocviile” cu acest nume; autorii sunt de toate profesiile intelectuale posibile, de la ziariști, prozatori, poeți, filologi și profesori până la matematicieni, medici și directori de întreprinderi lucrative; unii sunt membri ai Academiei Române; acești autori provin de pe toată rotunjimea pământului românesc, inclusiv din afara statului numit România, adică din Basarabia, nordul Bucovinei, nordul Maramureșului, dar și de mai departe, din Statele Unite ale Americii; temele abordate sunt de toate felurile, din toate domeniile și se referă la toate timpurile cu-

noscute ale trăirii românilor (istorie, filologie, istorie literară, creație literară, educație, muzică, morală, medicină, arte frumoase, evocări de personalități, genealogie etc.).

Colocviile „Mircea cel Bătrân”, cu izvoare du-nărene și vâlcene, ca să nu zic naționale românești, sunt o școală și fac, precum orice școală, educație. Această educație nu este indiferentă la susurul apei Dunării și nici la plânsetul Oltului, nici la unduirea Dealurilor Subcarpatice ori la întinderea ca-n palmă a Câmpiei Române.

Prin urmare, volumul acesta ne învață că patria noastră este limba română – cum ar fi spus și re-spus Nichita Stănescu –, ne ajută să trăim ca români pe o planetă dezorientată și mereu amenințată, ne face să înțelegem că națiunea română este parte a „concertului” european și că globalizarea nu înseamnă topirea popoarelor în neant.

Felicitări îngrijitorului ediției și autorilor pentru lecțiile așa de variate și de competente, legate de viața intelectuală și națională, pe care o trăim la Dunăre și la Carpați, la Marea Neagră și la Nistru, ca insulă de latinitate într-o „mare” nelatină!

Cluj-Napoca, 24 septembrie 2023

Ioan-Aurel Pop

Președintele Academiei Române

Prof. Dr. Ion PREDESCU

Puiu Răducan, De la tinerețe... pân' la bătrânețe...

Academicianul Gheorghe Păun afirma despre Puiu Răducan că este un fenomen. Și este. Are o ubicuitate, pe care o cultivă exponențial. Chiar exponențial. Am scris despre el, când a alcătuit o antologie a poeziei despre simbolul mamei din literatura română. A fost acribios. O mână de neîntâlnit. A alcătuit apoi o antologie a fabulei. A antolat numele autentice din literatura română și universală, cu aceleași instrumente ale dăruirii. Acum a publicat o carte de referință la editura „Limes”, a lui Mircea Petean. Volumul are umor de ludic sapiențial: „De la tinerețe pân' la bătrânețe...” Mircea Petean afirma tranșant și exhaustiv: „Puiu Răducan face ce face și privește îndărăt, la raiul copilăriei sale, nereprimându-și, ba, dimpotrivă, savurând voluptatea rostirii...”

„Înșușire rară, în timpuri mai ales minimaliste. Despre Puiu Răducan au scris, l-au citat, personalități, diverse ca scriitori, de la Mihai Cimpoi până la Gheorghe Păun, ceea ce este notabil, notabil. Mircea Petean se înscrie în ceea ce se numește critica literară de tip canonic. A fost un apropiat al lui Mircea Zăciu. Întâi și întâi este poet. Cronica literară a lui Mircea Petean face di-

ferență, axiologic discutând. Formarea lui Puiu Răducan, un stadiu, când au vorbit despre el, Mihai Cimpoi și Gheorghe Păun, la Mircea Petean, altă paradigmă, înseamnă profesionalism. Puiu Răducan a ajuns să realizeze ceea ce puțini pot însemna: diferența calitativă. Sensurile mute, profunde. Acum, mai ales, în rostire. Nu este nici activist, nici activist cultural. Privești poemul: „Săni”. Puiu Răducan este proaspăt, freș. Nu vine din haștagul dogmatismelor. Din deformările celor, care s-au vopsit, atunci când a trebuit să intre în normalitate. Apa hidrocentralelor rămâne curată și zvăpăiată în textele lui Puiu Răducan. Înnegurată în redactările ziaristului. Melancolică, dacă nu depresivă, cu atât mai mult germinativă, în viața și textele scriitorului.

Prof. dr. Ion Predescu

Jordi DOCE

Jordi Doce (Gijón, 1967) poet, critic literar și traducător. Este coordonatorul colecției de poezie a Editurii Galaxia Gutenberg din Madrid. A publicat peste douăzeci de cărți și a tradus autori ca William Blake, T.S. Eliot, Charles Simic, Anne Carson, etc. Dintre distincțiile pe care le-a primit amintim: Premio de Poesía Ciudad de Burgos 2002; IV Premio de Ensayo Casa de América, Península, 2005; Premio Nacional de Poesía Meléndez Valdés 2017, etc.

Traducere și prezentare: Elisabeta Boțan

Traducător

Lui Andrés Catalán

Poate ar trebui, ca în punctul acesta,
când vocea nu e cunoscută
și amintirea e o spirală
de scene străine,
să găesc consolare în acest anonim,
sau să aștept, cu o ambiguă credință,
ca unii dintre cei cărora le-am dat glas
să se ridice, furioși, și să proclame
că versurile acelea nu sunt ale lor,
că n-am știut cum să le fiu fidel simțirii
în timp ce eu, stângaci cu o mare părere de rău,
am dat pe ascuns povestea zilelor mele
în spatele numelor lor.

Necunoscută

Glasul celui care alerga prin pădure,
era al tău?
Tu erai cel, din șanțul alăturat,
care vorbea
între patru ochi cu teama sa?
Susurai
în mijlocul pustietății,
culcat între frunze uscate?

În adâncul nopții
totul e cruce.

Totul scapă
când îl mărginești cu umbra sa.

Mirosuri te trădează. Haină veche.
Prudența
pe care-o semeni din mers,
precum sporii.

Pupila corbului
te taie după măsura ei.
Culoarea brazilor
e culoarea rătăcirii.

Piatra

Lui Edmundo Garrido

Am venit ca să stau aproape de piatră

– piatra care așteaptă pe orice drum,
anonimă și fidelă,
care a văzut durația sorilor, planetelor, minuni
îndepărtate,
care a îndurat pedeapsa schimbătoarelor
vânturi
și s-a tot scorjit, micșorându-se pur și simplu,
neglijându-și colțurile
din veacul veacurilor,
bolborosind în somn cu gura plină

– piatra care stătea în ea însăși,
luptând pentru afloriment

– piatra care puțin câte puțin s-a transformat în
bulgăre,
în bob,
în praf de scorie pe care aerul îl duce departe
și coboară aici, unde nu există drum,
îmbrăcându-mi hainele și vorbind în numele
meu.

Peisaj

Au fost cei mai buni ani,
anii aratului și ai semănatului.

Acum totul e să faci socoteală,
doza ce liniștește.

Cerul n-are nimic să-ți spună
dar va continua să se rotească.

Ziduri înalte, lucarne,
praful în suspensie
ce simulează un firmament.

Bine ai venit la tristețea
depozitelor.

Rugă

Lui Tomás Sánchez Santiago

Râu al inimii, lasă-mi trupul
și bagă-te în pământ,
spune ținuturile prin care nu trebuie să trec,
potolește-mi setea femeilor pe care le visez.
Râu neobosit, întemeiază mitice orașe
și curgi pe sub poduri asediate de pestă,
tarabe de negustori și șmecheri fără noroc.
Linge pergamentele, tremură-ntre linii,
luminează pupilele severilor doctori.
Copiii murdari să vină la tine
și servitoarele să-ți încredințeze necazul.
Râu al inimii, populează pământul, populează
vremurile,
vorbește-ne fără odihna traiului și a morții.

Așteptarea

Casa, ca o strachină,
unde-ți speli dorința și așteptarea.

Praful se face rotocol în fața ușii.

Perfecțiunea-ți albă a osului.

Explorare

Să mergi acolo unde nimeni n-a mai fost
niciodată.

Locul locurilor, ziceau.

Un foc m-a ars neîncetat pe dinăuntru.

Pământuri fără oameni, nori rătăcitori, câte un
copac.

Am continuat călătoria până la hotarul cu mine
însuși.

Atunci

Când lumea se transformase în lume,
ca de obicei, lumina strălucea
peste un ceas nepăsător,
aerul era plin de începuturi
și de mii de ori pe mii de străzi diferite
cineva se împiedica de o piatră
și piatra aceea îi deschidea ochii;
era împrejurarea pe care toți o așteptam
pentru a lua aceeași hotărâre,
de a săruta din nou același pământ,
să zicem toate acele „la revedere” de alaltăieri;
și obișnuitul chip iubit
ce se prefăcea că ascultă
sau oferea o mână neatentă
s-a îndepărtat iar înainte de vreme.
Penumbra creștea după ferestre,
un pescăruș scormonea în gunoi
iar copiii se jucau aproape în mod inconștient
ignorând strigătele mamelor lor.
Era o zi oarecare sub cer,
cu zgomotul său de fond prin venele noastre
cu funinginea nopții ștergând apropiere.
Cine a păstrat o monedă în buzunar
n-a fost mai bogat în ziua următoare.

Nu s-a-ntâmpat nimic ce s-ar putea aminti,
niciunul dintre noi nu băgase de seamă
când lumea se transformase în lume.

Cu ochii deschiși la marginea lumii

Wide awake on the edge of the world...

—Steve Hogarth

Erau vremurile noii austerități.
Vitrine cu cioburi de sticlă
și vântul traversând ceasurile;
chipuri pe care oglinzile nu le prindeau
și cuvinte mânjite de foame.

Câinii umblau de colo-colo prin cartier
imitând formele grotești ale copacilor.

În plimbările lor desenau o pădure de arome
și în spatele pădurii un templu strălucitor,

plin de păsări pe care niciodată nu le-am asculta.
Toată lumea pleca cu geamantane,
eram în tranzit dar fără chef de călătorie.

Departe de suspiciunile curților
cerul expunea ecuații nedeslușite
ca vorbirea amanților.
Soarele a strălucit de multe ori prin absență,
de multe ori l-am făcut să strălucească în vis.

Timp de un an în fiecare zi
soseau scrisori din locuri ce trebuiau
descoperite,
scrisori nescrise pentru tatăl meu decedat.

Și poștașul, la ivirea zorilor,
se odihnea pe o bancă de la colț,
pentru a-și potoli setea
prin ceața persistentă
care îi mușca pașii.

Liliana POPA

Te întrebi cine sunt

Într-o lume tot mai greu de îndurat, de neînsingurate însingurări, virusate, retoricele întrebări încep să ne dea târcoale și să nu mai plece...

Ieri la Muzeul Național al Țăranului Român, a apărut scriitoarea **Ecaterina Petrescu Botoncea**, cu fața strălucind de bucuria unei cărți nou apărute, străluminată parcă de florilegiul adus în dar... Mă uitam cu câtă însuflețire vorbea și mă miram de rezonanța cuvintelor alese ce mă făceau să îmi aud bătăile inimii.

Citisem un volum de proză scurtă chiar în ziua de Înviere scris de Ecaterina Petrescu Botoncea, povestiri atât de vii încât m-au făcut să plâng și să râd, povestirile nopților de gardă din spitalul de la Tîrgoviște, apoi romane și câteva eseuri. Nu îți trebuie mult pentru a realiza că are inteligență artistică, că e dăruită cu har, că este o scriitoare adevărată, de mare anvergură. Îmi asum cuvintele pentru că zgârcită fiind în epitete ornanante, unii mă ocolesc.

Volumul de poeme „Te întrebi cine sunt...” se deschide precum floarea de crin, cu Trinitatea parfumând aerul, cu poemele peregrinului poet, medic prin vocație în viața asta pământească, părăsind ontologicul pentru a transcende dincolo, în legănări de lumini trecând fiorul hotarelor cu o siguranță și o eleganță ce se regăsesc într-o alteritate devenită gnoseologică în scrierile sale.

Ecaterina Petrescu Botoncea transcende realitatea impusă a zilei și ajunge într-o reverie reflexivă asupra ființei himerice care este până la urmă omul, într-o întoarcere inițiativă.

Interogațiilor aproape permanente le răspunde conștientizând de unde vine - dintr-un calendar pe stil vechi - în timp ce mama pregătea aluatul ... de lut într-o copaie de frasin. Imaginea plastică este atât de clară încât și un copil o vizualizează cu ochii minții. Și totuși importanța

mamei e atât de mare și atât de apropiată de înalt pentru că știa că plămădește din acel Lut. Bucuria acelei revelații de demult, cu mâinile pline de îmbrățișarea cerului, pășind din nor în nor, în călătoria ființei înspre neființă... când joacă zânele lunatice înainte de adormirea pruncilor, când din scorburi ies pitici încălțați în ciuboșica cucului, iar Ea, poeta, desculță... „doar cu himerele și risul meu, care îți hohotește mereu la fereastă, sunt iarba de sub zăpadă”.

Și asta am scris după primul poem, v-am convins ?

Răsfoind mai departe volumul Ecaterinei Petrescu Botoncea constat că este un dialog cu natura sub toate formele ei, cu pământul, cu oamenii dar mai ales cu Dumnezeu. Pare o transfigurare a tot ceea ce există în jur:

„o strigare a pământului către cer/ căutare de adevăr dincolo de forme/ uimire sunt, inimă purtată de vînt/ rază de spaimă și abur sunt/ rană și vindecare/ lup și miel în același timp/ curg pe coline și mă preschimb în anotimpuri/ tăcere pot fi dar și fulger/ odată voi fi apa clară a unei zăpezi/ topindu-mă în Tine.../ deschide-mi porțile și vei vedea!/ Nenumărate vieți și morți sunt/ un suspin al Universului/ ploii de sfinți și de călugări îmi lipesc hainele de trup/ călătorie printre demoni și îngeri sunt/ sete sunt pentru tine/ apă și hrană/ poveste rostită prin tăcere despre iluzii și împliniri...”

Accentele fluide ale gândului ce par a curge într-o rugă au aromele timpului și sunt rostite către universul tot, către Dumnezeu, cu acuratețea și simplitatea gânditorului ce înțelege și se înclină în fața vieții și a morții, în fața stihilor și a luminii...

„Lumina când nimeni nu o ascultă/ nu o vede, nu o știe/ decât amurgindu-se/ pentru a deveni apoi, dimineață.../ Te întrebi cine sunt?/ un fenomen,/ care nu poate fi rostit decât în genunchi/ în fața unui altar cu pânză albă/ de casă/ și împodobit cu crini/ sunt o Ființă/ din Marea Ființă care se numește Tu, Eu, Dumnezeu...”

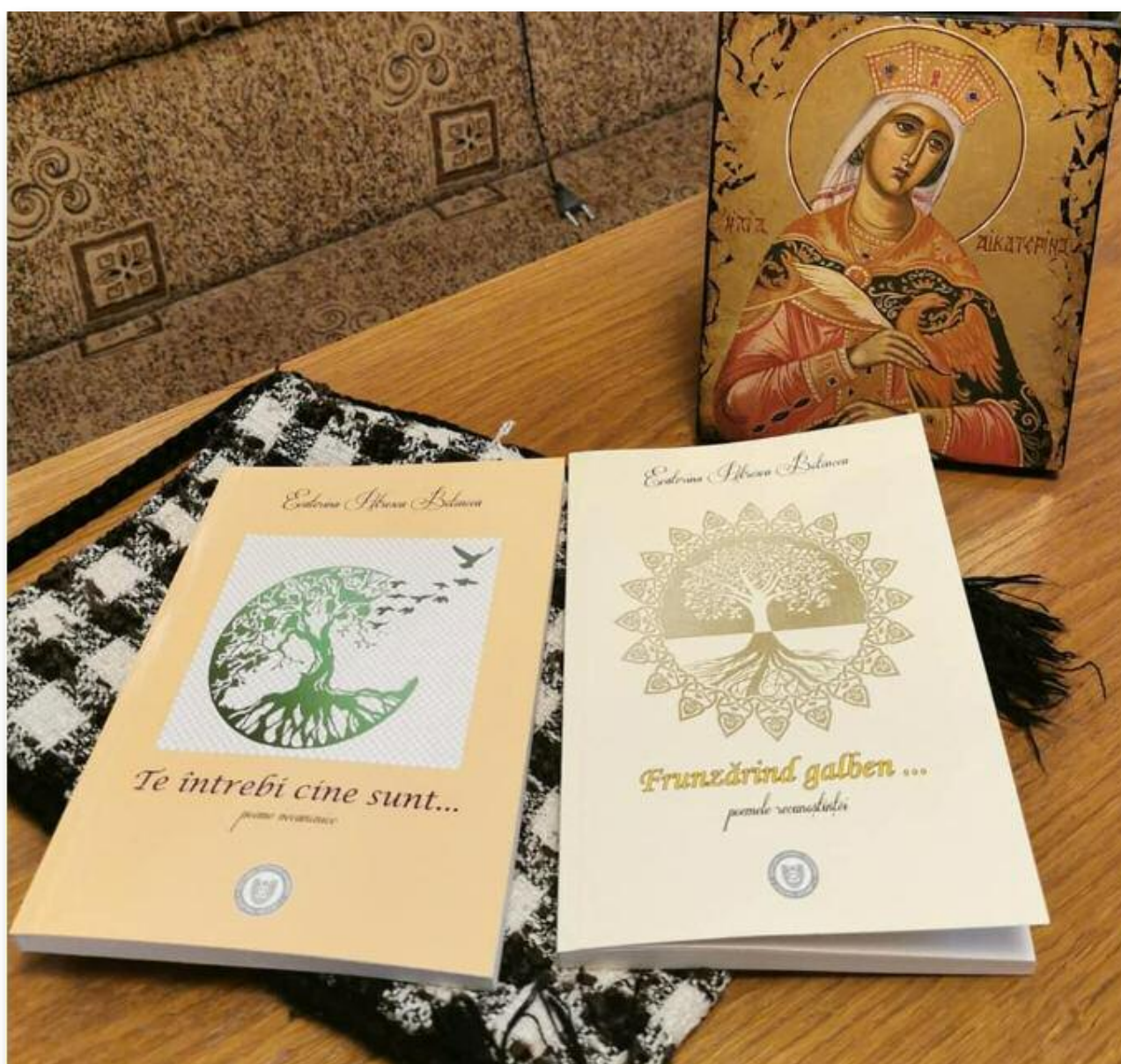
Nu e doar oglinda unei stări de spirit, e interpretarea în fața lumii întregi a ceea ce suntem,

cu toții. Mai mult de atât realitatea (de fapt sub textul realului) transcende ca într-o încercare de regăsire a unui paradis ca alternativă a unei lumi pe care n o mai putem înțelege...

Motto-ul cărții este un citat, o rugăciune a poetului Lucian Blaga „O singură rugămintă am, Doamne, să nu mă lași niciodată să fiu mulțumit de mine însumi”.

Ales nu la întâmplare de cea care iubește:

„toate mișcările astrale, chimia Lunii,/ toate începuturile/ e ușor să iubești cu ceea ce nu poate fi văzut/ nici rostit, nici simțit/ dar mi-a fost greu când am devenit trup/ lut rostogolit de ape/ bătut de furtuni și/ modelat în simțuri și cuvinte atât de greu de strunit/ roibi albi care îmi

cară în tropotul lor/ singurătatea dureroasă a ecolui...."

Acea chimie o simțea și Blaga, cel care asculta tăcerea și auzea izbindu-se de geamuri razele de Lună în liniștea din juru-i.

Dar întoarcerea poetei este tot spre Domnul, urcând spre El, „aidoma sevei copacilor spre cer...”

Trecerea la realitate o face firesc, ca orice scriitor adevărat, se identifică, se simte o planetă albastră, își asumă toate împlinirile, uitările, neputințele, eșecurile, umanității, dar „*visîndu-se mereu în lumină*”! Ecaterina Petrescu Botoncea reface Drumul Crucii - Via Dolorosa, ascultă pe malul Mării Galileei și urcă pe delul Golgotei, rostind printre emoții „*Te iubesc...*”.

Convinsă sînt viața spirituală a scriitoarei este una compusă precum o partitură de la prima scînteie și pînă la conștientizarea necuprinsului ceresc. Volumul „*Te întreb cine sunt...*” cuprinde poeme pe care Ecaterina Petrescu Botoncea le definește ca fiind necanonice și mi se pare firesc fiindcă nu încalcă vreun canon, nu ocolește vreo dogmă, dar sunt construite în urma propriilor revelații. Pare o relație nu doar de zi cu zi, ci permanentă, clipă cu clipă fiind într-un dialog interior al sufletului cu Dumnezeu.

Panteismul care identifică divinitatea cu întreaga materie și universul. Sau cum spunea Spinoza: Deus sive Natura („*Dumnezeu sau Natura*”, pentru Spinoza Dumnezeu fiind Natura). Atât concepția panteistă cât și cea deistă au în comun crezul în existența divinității, respectiv a lui Dumnezeu, însă concepția panteistă susține că Dumnezeu este prezent în tot, identificându-se cu materia și universul, cu propriile sale creații, fiind schimbător și imperfect, spre deosebire de concepția deistă, care consideră că Dumnezeu a creat lumea, ulterior asistând impasibil la procesul de evoluție al acesteia. Unii panteiști acceptă ideea liberului arbitru (susținând că indivizii fac unele alegeri între bine și rău, chiar dacă au oarecum sentimentul unei ființe mai mari din care ei sunt o parte) și eu cred că este ideea îmbrățișată de mare parte dintre scriitori...

Vă amintiți cum răspundea Sadoveanu întrebând fiind de ce preferă să meargă singur la pes-

cuit ? Pentru că dorea să fie doar el cu Natura și cu Dumnezeu!

Cuvintele rostite se întorc cu ecolul, ca într-un templu grec. Iată:

„*Sunt cutia de rezonanță a inimii Tale/ sunt vibrația și reverberația cuvintelor/ rositate de Tine/ pe malul lacului Marea Galilee...*”

O liniște sublimă pune stăpânire pe cel ce citește și se identifică aproape fără să vrea cu autoarea.

Sinceritatea domină, versurile transcriu trăirile marcate de plenitudinea clipelor, de trăirile extatice. Este aici și o poetică a sugestiei, întreprinde poeta un fel de cunoaștere - trăire.

„*Mă frămînt în distonanțe de liniște și de durere/ abrupte sentimente zdrobindu-se în ele/ sunete ample și înălțătoare/ urmate de tăceri încordate și-năbușitoare/ îngeri și demoni percepuți în vibrații/ mefistofelice clape accentuînd contrarii de intonații/ pauze, vîrtej, pulverizări sublime spre/ Dumnezeu/ în urgia afectivă ce-o simt, mă întreb/ unde ești Tu, Doamne... și unde sunt eu...*” (*Nuntă în cer*)

Ecaterina Petrescu Botoncea, cea care descoperă sau creează Floarea Lunii, este poeta căreia Luna i s-a așezat de bunăvoie în palme, în transparența ei aurorală. Luna, asemeni Demiurgului s-a coborît într-o noapte pentru a o cunoaște pe scriitoarea / creatoare ca să îi pună o întrebare „*dar tu cine ești, cioplitor în stele ?*”

Centrul de greutate este aici Eul pe care dumneavoastră cititorii spectatori îl veți descoperi.

Santiago Alonso

NUEVO

Santiago Alonso Nuevo (Madrid, 1978) scriitor, actor și regizor de teatru. A publicat patru cărți de poezii și patru cu piese de teatru. Joacă în numeroase piese de teatru și organizează ateliere de teatru. De asemenea, a regizat peste cinzeci de piese de teatru. Este membru al asociațiilor Asociación Colegial de Escritores (ACE), Sociedad General de Autores (SGAE), Academia de las Artes Escénicas de España, Academia de Televisión y de las Ciencias y Artes del Audiovisual de España.

Traducere și prezentare:
Elisabeta Boțan

Castele de nisip

Ca un castel de nisip,
clădit cu grijă,
mângâindu-i asperitatea zidurilor,
acoperindu-i găurile,
netezindu-i acoperișul,
apărându-l cu ziduri înalte
și canale...

Ca un castel de nisip,
terminat,
acceptându-și destinul unic și efemer:
năruindu-se și formând din nou parte
din țărm și din obârșie,
știind că într-o zi a fost castel
și azi din nou... doar nisip.

Iubire puzzle

Îmbrățișează-mi speranța domol,
dezbracă așteptarea unui oftat,
astăzi vin să desfac în bucăți,
piesele unei iubiri
puzzle.

David și Goliat

Chiar dacă în unele împrejurări lupta pare
grea,
și ne simțim ca David în fața lui Goliat,
timpul îl va pune
pe fiecare la locul lui.

Vârstă de iarnă

Prin limpedele țărm de pe tâmplă,
pe cearcănele tale,
se plimbă o siluetă cu trei picioare,
pălărie de pânză, pas domol,
voce întreruptă, puls tremurător.
Îmi aduc aminte de copilăria ta pe genunchii lui,
povestiri de la război,
povești cu prințese, mângâieri duioase,
nopti de groază liniștite cu un sărut,
un braț care te ocrotește omorând frigul,
o amintire pe tâmpla ta,
doar o amintire care se plimbă,
bunicul s-a întors astăzi
ca să se plimbe pe țărmul amintirii.

Lui Rafael Alberti

Valurile murmură,
Acum că tu ești absent,
Acele nave îndepărtate
Fumând potolit plâng,
Porumbelul acela alb s-a îmbrăcat
de doliu la plecarea ta,
Ieri muzele tale zburau
Desăvârșind marea pe care ai visat-o,
Frumoșii pescăruși care țipă
Așteptând ca sufletul tău din mare
Sfâșiat de briză, să apară dintre valuri,
Tu, Rafael, poet, ce versuri
Ai plăsmuit până la sosirea acestui ceas.

Se naște poemul

A pierit parfumul trandafirilor,
și pe acoperișul tău a crescut iarna,
sărutul a fugit cu aerul,
iar din doliul său s-a născut poemul.

Condamnare pe viață

Toba răsună din nou răgușit,
astăzi iubirea a dormit în cearșafuri de mătase,
astăzi iubirea mea a plecat în schimbul unei
datorii,
astăzi plătesc ceea ce se cuvine pentru că am
trișat la joc,
îmi îndeplinesc pedeapsa în închisoarea
sুম্ৰা a minții mele,
cât voi mai trăi nu mă mai pot bucura de
prezența ta
închis în această celulă, conștiința mea.
Astăzi te-am pierdut și a fost vina mea,
ieri nu m-am gândit, astăzi nu mai e timp,

și toba răsună din nou,
mi-a sosit ceasul, acum mă vor pune la zid,
o ultimă dorință înainte de a spune adio,
o ultimă cerere: te rog dăruiește-mi iertarea.

Desfrunzindu-se

Uneori amintirile se întâlnesc
unele cu altele pe distanța eternă
a melancoliei.

Uneori mă pun să contemplan lumea
și termin simțindu-mă contemplat.
Alteori mă frâng în ceața
absență a nopții cu preocuparea romantică
a margaretei desfrunzindu-se primăvara.

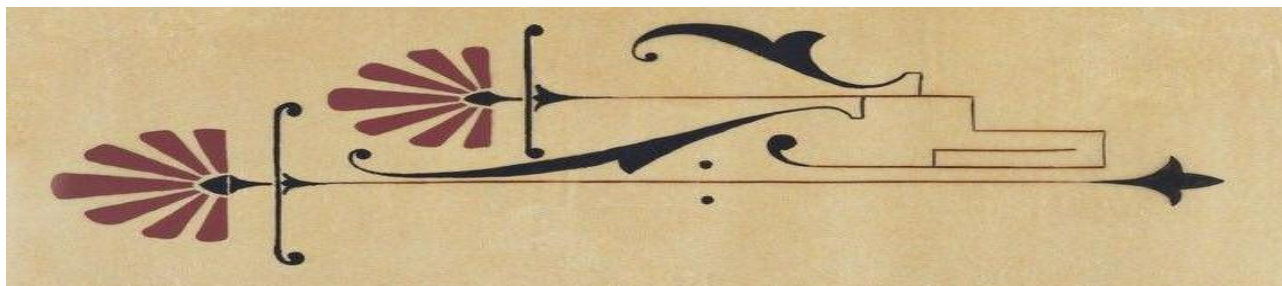
Nu pot să îndur absența
și totuși timpul trece oricum.
Suflarea mi se frânge în agonie,
și sufletul mă rabdă la fiecare așteptare.

A spune femeie

A spune femeie, e a spune mamă,
e a spune forță, e a spune aer,
a spune femeie, e a spune iubită,
e a spune prietenă, e a spune curaj.

A spune femeie, e a spune artă,
e a spune mereu alinare durerii,
a spune femeie e a spune înger,
e a spune drum ce călăuzește blând.

A spune femeie e a spune mulțumesc,
e muzicalitatea speranței,
a spune femeie e a spune mâine,
pentru că viitorul e în privirile ei.

Alin CUCURUZAN

Nebunul

Un evadat din lumea de iluzii,
desferecat din lanțul de cuvinte,
un eșafod al gravelor concluzii,
un vis de ceară printre oseminte.

O rază de lumină amputată
din plumbul veșnicului mâine,
o ciutură de apă, picurată
pe grâul ce-a uitat să fie pâine.

Eu sunt nebunul care descompune
în factori primi o-ntrăgă simfonie,
născut în paranteze de genune,
înveșmântat în flori de nebunie.

Și din artere mi se scurge cerul,
luceferii refuză să mai crească;
Absent din pactul vieții cu misterul,
sunt Phoenix care nu vrea să renască.

Albastră

Cuvintele mi se împletesc
fuoare
în ochii dimineților albastre
cu ferestre închise
apoi ghemuiesc întunericul
și urlă
maculând tăcerea din
spatele infinitului...
... îmi voi face din cer
o singurătate albastră
ca rugăciune de moarte.

Lacrimi de noiembrie

Singurătăți se aștern la
picioarele crucilor.

Umbre contorsionate
strivesc șoapta

plăpândă
a candelor.

Din țărâna adormită
suflete se ridică
spre cer
păsări goale
îndreptându-și zborul
halucinant
spre celălalt tărâm...

... vise tresar și se pierd
în neant...

... aripi retezate
acoperă morminte...

... lacrimi bântuie
somnul narcotic
al cimitirului...

Dezvrăjire

Încătușat ca-ntr-un năvod
tăind, adânc, din carne,
mușcând turbat, ca un zăvod,
din trupul care doarme;

Visele-mi plâng amintiri
din zborurile frânte,
pe aripi port nefericiri
și fericiri mărunte;

Pe drumul vechi, pribeag rebel
cu negura în suflet,
pustiu, în vechiul meu castel,
întorc al vieții umblet,

să mă așez între străbuni,
când timpul se oprește,
când moartea râde-ntunecat
și vraja se sfârșește.

Îngerul...

Îngerul a plecat.
Și-a tatuat
pe suflet
ultimul poem
exact între
două bătăi de cord
apoi
și-a luat
de mână soarta

și cu ochii
lucind a întuneric
a pășit
sfios
în apus.

Lumina

Un anotimp care
nu mă mai cunoaște
nu mă mai așteaptă
în prag
ca altădată
nu-mi mai vorbește

Vine și pleacă
înjumătățindu-mi arbitrar
visele...

... zile terne
înveșmântate în
neguri banale
din care soarele
nu mai vrea să răsară
mă bânuie
mă locuiesc
substituindu-se
substanței luminii
și adevărului...

... am ridicat temple de întuneric
în așteptarea lor.

Ion CRISTOFOR

O voce a diasporei: poeta Elisabeta Boțan

Părăsindu-și meleagurile natale, din pitoreasca zonă a județului Bistrița-Năsăud, poeta Elisabeta Boțan s-a stabilit, din 2002, în Spania. Ca și alți români care au ales soluția existențială a bejeniei, poeta și-a impus să nu își părăsească graiul matern, continuând să scrie, cu admirabilă fervoare, și în limba română. Depășind dificultățile la care e supus, inevitabil, un „deșărat”, poeta a publicat în numeroase reviste culturale de limbă română din țară și străinătate, dar și în publicații internaționale, din Statele Unite ale Americii, Spania, El Salvador, Mexic, Colombia, etc., care i-au găzduit scrierile proprii sau traducerile. Stabilită în orașul Alcalá de Henares, poeta a tradus din poezia confrăților săi din țară, dar și din opera unor importanți poeți de limbă spaniolă, un volum remarcabil fiind cel al poetului André Cruchaga, lansat în Spania, care a avut un ecou deosebit în presa de specialitate din Peninsula Iberică. Nu mai puțin importantă este și antologia poetică internațională *Orizonturi Poetice* (care include douăzeci și cinci de autori din unsprezece țări) lansată la Târgul de Carte Gaudeamus 2019, și prezentată în importante instituții din Spania, cum ar fi Ateneul din Madrid sau Facultatea de Filozofie și Litere din cadrul Universității din Alcalá. De asemenea, a creat antologia virtuală *Orizonturi Poetice*, o antologie poetică internațională bilingvă (româno-spaniolă) care cuprinde mai bine de o mie cinci sute de traduceri realizate de ea, iar anul acesta a organizat prima ediție a festivalului internațional cu același nume în orașul lui Cervantes. Pe lângă intensă activitate de traducătoare, vrednica scriitoare a publicat volumele *Dimensiones* (Editura Seleer, 2012), *Egometrie/Egometría* (Editura Limes, 2016) și *Vuelo entre dos mundos* (Editura Nuevos Ekkos, 2022) care au

fost prezentate în universități, centre culturale, biblioteci și librării din Spania. Nu în ultimul rând, trebuie spus că poeta a fost aleasă recent ca membră a celei mai prestigioase grupări de scriitori din Spania, *Asociación Colegial de Escritores de España*.

Unul dintre numeroșii săi comentatori, poetul Mircea Petean, o vede pe autoarea volumului *Egometrie*, „excelentă poetă și traducătoare”, ca pe o sensibilitate ce oscilează „între retorica masculinității și poezia tipic feminină, între nostalgia după un acasă idealizat intens și urgențele unui prezent ulcerat”. Într-adevăr, această pendulare între contrarii ce par ireconciliabile, oferă o dimensiune dramatică lirismului poetei din Alcalá de Henares. Un alt comentator din spațiul românesc, poetul și criticul Mircea Bârsilă remarcă apetența poetei pentru așa numita „poezie ocazională”, gen în care se manifestă cu precădere „o acută sensibilitate feminină”, subliniind că „discursul său poetic se desfășoară, formal și tematic, pe mai multe trasee”.

Trăsăturile semnalate, cu finețe, de cei doi comentatori se regăsesc și în volumul de față, volum ce aduce în plus o aprofundare a temelor predilecte ale autoarei din volumul *Egometrie*. Cu o evidentă dezinvoltură și cu certă maturitate, Elisabeta Boțan practică aici o poezie de idei, densă și concentrată. Asistăm, încă o dată, la confesiunea unei conștiințe răzvrătită, care nu acceptă compromisurile și complacerea în călduța mediocritate colectivă. Mărturisirea din poemul intitulat *Zbor* este revelatoare pentru structura de profunzime a unui eu dilematic, polemic și neliniștit: „Secunda de lumină/ naște

răzvrătirea/ din temnița limbajului de lemn.//
Îmi cresc gheare pe suflet,/din gheare îmi cresc
aripi/ și zbor peste golul ființei mele.// Apoi îmi
înfig ghearele/ în scoarța propriei mele istorii/
vândute pentru un ciob de iubire.”

Poeta continuă și în acest nou volum, *Zbor între două lumi*, să sondeze cu fervoare în profunzimile propriului eu. Lirismul practicat de poeta din Alcalá de Henares e unul de căutare a sinelui, de definire a limitelor și a deschiderilor. Eul liric ambiționează să-și construiască un spațiu propriu, unde ar fi posibil să regăsească unitatea pierdută a propriului sine, scindat în fragmente. Eul poetic ambiționează să depășească dualismul și să evite alternanța contrariilor, de genul celor evocate în poezia intitulată *Yin și Yang*, să „descifreze enigmele” proprii și ale lumii ce o înconjoară: „Cine sunt eu?/ Cine ești tu?// Eu sunt/ deșteptarea aceluia strigăt răstignit/ între silabe,/ Peste bezna timpului.// Eu sunt... pelerinul desculț/ străbătând deșertul cerului/ca să-ți înlesnesc/ descifrarea/ propriilor tale enigme.// Îmi adun umbrele cailor/ în veșminte de regină/ ca să întregesc lumea/ într-o îmbucătură de măr.// Ia-mă de mână/ în tremurul jăratecului!// Zbateră de aripi.../ Zbor descătușat!”.

Sunt aici tendințe ce rezumă modul de structurare a scriiturii poetei care visează reîntoarcerea la o lume care evită confruntarea dintre contrarii, la un paradis al începuturilor, evocat în poezia intitulată *Năzuință*: „Vreau,/ vreau să mă întorc la început./ Vreau să mă întorc la acel început,/ când amândoi eram fire,/ fire de lumină, prinse în aceeași țesătură.// Vreau,/ vreau să mă întorc la început./ Vreau să mă întorc la acel început,/ când amândoi eram versuri,/ versuri ale aceluiași poem.// Vreau,/ vreau să mă întorc la început./ Vreau să mă întorc la acel început,/ când amândoi eram dumnezei,/ dumnezei ai aceleiași lumi.// Vreau,/ vreau să mă întorc la început./ Vreau să mă întorc la acel început, când amândoi eram străluciri/ străluciri de timp,/ uneori eram clipe,/ alteori eram veșnicii.”

Alteori, poeta își proiectează aspirațiile în domeniul unei inefabile mitologii, în dimensiunile căreia imaginația sa zburdă pe „câmpiile întinse

ale mitului” (*Vânătoare*) sau se angajează „într-o călătorie cosmogonică/ între real și ireal”, în construcția poeziilor figurând adeseori elemente livești, rod al unor lecturi temeinic asimilate. Versul tinde adesea spre o exprimare aforistică, afirmând vocația moralistă și o apăsată înclinație spre reflecție a poetei.

Aflată la maturitatea deplină a poeziei sale, Elisabeta Boțan și-a găsit prin acest nou volum timbrul specific, o expresivitate ce impresionează prin coerența și densitatea imaginilor, dispuse într-un gest de interogație existențială care îi subliniază gravitatea demersului liric. Nu în ultimul rând, am semnalat aici prezența unei energice atitudini sociale, un viu nerv polemic, prezent în poezii ca *Sora mea Farkhunda*, *Fără dumnezeu*, *Inocența jefuită* etc., poeme ce rețin rătăcirile unui ev pe care poeta îl privește cu îngrijorare și responsabilitate.

Indiscutabil, prin intensa activitate de traducătoare, prin poezia pe care o scrie, prin prodișioasă activitate culturală desfășurată în spațiul iberic, Elisabeta Boțan este una din vocile reprezentative ale diasporei noastre.

Nadia URIAN-LINU

NADIA

Sunetul prelung al telefonului arăta că cineva insistă să i se răspundă. Lucica lăsa lucrul din mână și răspunde:

– Aloooo! Cine-i? Nuța? Nu te-am auzit de nu știu când. Chiar m-am gândit la tine zilele astea. Vine Luminăția...

– Daaa, de aia te-am sunat, să-mi spui când se ține, duminica sau luni? Vreau să vin neapărat...

– Iar vii cu ocazie? Nu ți-e frică, atâta distanță? Apoi, mai e și pandemia. Ai uitat?

– Nu am uitat, dar mie nu mi-e așa frică de boala asta. Tu ai făcut Covid, Lucica?

– Daaa, Nuța! Să știi că în ziua în care mi s-a confirmat boala, eu am făcut cel mai greu drum din viața mea. Mult mai greu decât cel pe care vrei să-l faci tu acum. N-am să-l uit niciodată! Veci nu-l uit!

– Serioooo? Unde? Hai, povestește-mi! Te rog! N-am știut nimic... Ce ai simțit? Cum a fost?

– Cu câteva zile înainte, am simțit la serviciu un frison ciudat. Mi-am pus jerseul în spate, dar mă scuturau frigurile, într-o sală încălzită. Era prin martie, la o lună după vaccin. Știu că omul de serviciu mi-a auzit vocea ușor răgușită, de sub mască și mi-a spus:

– loooooi, sunteți răcităăă. Nu vi-i frică?

– Nuuu, am vaccinul făcut. La mine-i alergie, nu-i altceva... Acasă, același lucru. Îmi curgea ușor nasul și mi s-a schimbat vocea. Răgușisem. Nu înțelegeam și nici nu mă gândeam la boală, pentru că mă îmbrăcasem cu aceleași haine de casă ca și până atunci. Plus că mă invidiau cei din jur că făcusem deja rapelul (cu cei dintâi curajoși) când alții nici nu voiau să audă cuvântul vaccin. Când probezi totul pe pielea ta, nu ai chef de interpretări! Așa că, a doua și a treia zi am luat paracetamol, căci febra nu persista. Seara urca până la 36 cu 9 și ... punct. Totuși, i-am scris doctoriței un mesaj, să știe... În ziua următoare, pe

la 21.30, măsurându-mi temperatura, crescuse. Era 37 cu 3 și mai urca. Am sunat doctorița și mi-a indicat și antibiotic, de a doua zi.

– Aveți ceva în casă?

– Augmentin.

– De mâine, luați!

– Iau din seara aceasta!

– Foarte bine! Să sperăm că nu este decât o laringită, doar sunteți vaccinată! Excludem orice altceva. Totuși, mâine vă aștept la dispensar, pe la amiază. Pregătesc și un test rapid. Vă aștept! Intrați în dispensar, va întâmpin eu...

– Bine, mulțumesc! Tusea continuă și febra m-au făcut să intru sub plapumă mai devreme decât de obicei. În momentul în care m-am întins pe pat am simțit o închețare a toracelui, care mă ținea în gheare puternice. Nu am zis nimic. Dimineața, la 5, când să mă ridic din pat, aceeași încătușare. Mi-am strigat soțul.

– Acesta-i Covid! Îmi pare rău... asta e! Nici când nu l-am văzut mai speriat. S-a rezemat de perne, să poată să se dezmeticească. N-a mai putut zice nimic.

– Serviciul?

– N-am mai mers de doua zile. Am anunțat că nu este decât o răceală, că nu poate să fie altceva, pentru că sunt vaccinată. Dar este de bun simț să nu merg să le dau și altora necazul meu. Mai bine să nu fiu crezută decât să îmi fac păcate... Nu? Pe la amiază m-am pregătit de mers la dispensar. Luasem medicamentul a doua oară. Îl aveam în casă. Îmbrăcându-mă, mi-am dat seama că mirosul deodorantului nu-l mai simțeam. Gust aveam, miros nu. Doar că apa îmi era sărată. Am schimbat ceașca. Am băut dintr-alta. Același gust. Nu-mi venea să ies din casă. Se apropia ora și trebuia să ajung la timp. Făcusem drumul acesta de atâtea ori cu copiii bolnavi, când erau mici. Acum, parcă nu-mi venea să pornesc. Parcurgeam cu mașina fiecare metru din asfalt, parcă milimetru cu milimetru. Aș fi oprit timpul în loc. În clipele acelea, gândul mi-a fugit la bolnavii de cancer, la tratamentul greu, la diagnosticile acceptate, la ruptura din ei, la faptul că ai da orice și oricât, să nu fie vorba de tine, să fie totul o greșală. Ooof!

– Bună ziua, d-na Lucica! zice doamna doctor. Pofțiți! Haideți, intrați și luați loc. Mă consultă, analizează gâtul, mă întreabă de una, de alta. Dar înainte de asta, doctorița se dezinfectează pe mâini cu un spirt sanitar mai strident mirositor, adică puturos. Ceva ce te făcea să întorci nasul, dacă îl simțeai. Dar eu nu am schițat nimic căci nu-l simțeam. Doctorița a înțeles imediat.

– Știți ce? Facem testul. Haideți! Curaj! Aveți vaccinul... Nu poate să fie... Mi-a recoltat corect. Cu calm. Privirea ei căuta ceva... Da... Un oftat din pieptul ei străbătu încăperea.

– Nuuuu, nu pot să cred! Priviți! Este Covid, doamnă! Îmi pare răuuu! Privirea mea cerea insistent ceva. Era desprinsă de voință. Precum un copil mic ce vrea să scape de pedeapsă. Dar mama nu-l poate lua în brațe...

– Știți ce, puteți aștepta puțin în mașina, până vă scriu rețeta? În momentul acela am realizat riscul la care s-a supus doctorița. Avea acasă

copil mic. Asistentele, la fel. Toți așteptau afară, eu am intrat înăuntru.

– Desiguuur, mă scuzați! Îmi pare rău pentru dumneavoastră! V-am expus. Chiar cu echipament. Nepoata mea este medic și înțeleg atât de bine lucrurile.

– Păi, înseamnă că vaccinul nu își face efectul și este degeaba să-l faci! spuse Nuța.

– Știi, draga mea, au mai zis și alții. Dar vreau să-ți spun că și pentru acel sprijin moral, încredere și speranța pe care ți-o dă vaccinul, amestecate toate, când simți că te prăbușești, că nu poți respira – și pentru atât merită făcut! De ce spun asta? Nu am fost și nu vreau să fiu în postura celui bolnav căruia i se agravează boala, azi vorbești cu el și mâine îi citești pe pagina de fb „Odihnă veșnică!”. Daaa... și mai spunea cineva că boala aceasta e mai parșivă decât o curvă. Fiecare face ce vrea! Ce simte!

– Așa, hai povestește-mi, mai departe. Ce ai făcut tu, Lucica?

– De acolo, din fața dispensarului, așteptând rețeta, am sunat-o pe mama. Cea mai mare grijă era cum să-i spun, căci nu o puteam minți. Îmi simte vocea. Trebuia să-i spun eu și să o fac așa cum trebuie. Să încerc să nu par tristă și deznădăjduită. Oricum, ce a urmat, nu a fost ușor... Am sosit acasă. Atunci am realizat că nu am deloc miros. Mi-am făcut ordine în gânduri, mi-am pregătit tot ce aveam nevoie, de la termometru la aparat de măsurat saturația de oxigen, medicamentele, toate la îndemână. În primele zile m-am luptat cu febra. Să nu o las să crească. Știam prea bine că o cunoștință de-a mea a refuzat să ia antibiotic, deși avea febră, i-a crescut temperatura și brusc i s-a agravat boala. Am așteptat o zi să-mi răspundă și când m-am uitat pe pagina ei, am citit regrete... Da, acesta este adevărul. Febra, cât o aveam, îmi dădea starea de frig, continuu. Căldura din casă mă ajuta să mă deshidrattez, riscam să-mi scadă temperatura prea tare. Beam apă, dar nu multă o dată. Puțină, cu înghițituri scurte. Dar nu apă. Ceai, o zi, două. Puțin dulce, apoi am realizat că făcusem o glicemie mare și riscam altceva. Apa îmi era sărată. Mi-am amintit atunci de compotul de pere pus pentru iarnă, cu suc natural de mere, fără zahăr

deloc. Acela mi-a fost leacul. Mă hrăneam și îmi astâmpăram și setea. Dar trebuia putere să pot lupta cu boala. Mă slăbea tot mai tare, deși saturația nu scădea sub 94. Niciodată. Nu puteam să mă ridic din pat, eram slăbită maxim și nu aveam putere să răspund la telefon. Doar prin mesaje comunicam și cu soțul meu, în casă, mutat la etaj. Singura persoană cu care vorbeam era mama, silindu-mă să par în putere. Am surprins-o plângând, nu o dată. Am adormit înspre ziuă și nu am sunat-o la ora 7, ca de obicei. Plângea, așteptând telefonul.

– Săracii bătrâni! Pentru ei, noi suntem toată speranța.

– Nu știa cum să vină la mine, să mă îngrijească, știindu-mă singură. Cum s-o lași? O omoram, cu bună știință.

– Bine, bine, dar ce ai mâncat? Doar nu puteai găti!

– Știi ce am făcut? Am vorbit la Pensiune și în fiecare zi îmi puneam în gard plasa cu mâncare. Era un fel de concediu, ce-i drept. Cu servire la pat. Dar unul forțat... Nici măcar până afară nu puteam ieși. Tusea nu mă mai chinuia, antibioticul îmi făcea efectul, dar am început să transpir. Atât de tare că toata casa era plină de haine de schimb. Schimbam mereu, mereu, pentru a nu risca să fac pneumonie.

– Dar doctorița? Se interesa de tine?

– În fiecare seară, mă suna. Discutam despre starea mea. Mă încuraja căci avea și cazuri mult mai grave. În valul acela de boală au murit mai multe persoane în sat. Știam bine asta. Știau și alții despre Covid-ul meu pentru că nu aveam cum să ascund. Nu am făcut cerere să-l iau, m-am vaccinat, m-am protejat, mai mult de atâtă nu puteam face! De ce să ascunzi?

– Știi ce m-a impresionat foarte tare? Știindu-mă bolnavă, o vecina mai nevoiașă, cu mulți copii și cu nevoi multe, îmi lasă în gard o pungă cu fructe. Nu m-am gândit niciodată la ea, așa cum nu m-am gândit că pot citi atâtea mesaje frumoase pe mes. Nu le uit niciodată. Oamenii sunt buni, să știi! Pot să fie impresionant de buni! Prietenele îmi trimiteau și ele mâncare gătită. Toată lumea ar vrea să te ajute... Iar gândul, ăsta contează.

– Puteai să dormi?

– Daaa, acesta mi-a fost marele noroc. M-am odihnit bine, toată perioada. Am auzit că unii n-au putut dormi deloc, cât a ținut boala. Ziua o auzeam pe afară pe vecina, femeie la 78 de ani, care era confirmată cu Covid, o dată cu mine și care toată ziua trebăluia prin vântul rece, cu masca pe față, ieșea la poartă să-și ia punga cu medicamente din gard, trimisă de la farmacie și care mă striga „Hai, doamnăăă, hai afară, să-mpluntăm ceapa în pământ. Când îi pune-o?”. Știa bine că nu pot, dar voia să știe ce spun și care mi-e starea.

– Auzât-ai, doamnă, că o murit și lelea Marița? De nu eram așa, mă duceam la prohod... Știi o mai murit mulți... Știam, cum să nu! Mă uitam în telefon și aflam, pe rând, veștile. Nu știu câte zile am stat în casă fără să trec pragul. Pierdusem șirul zilelor. Primeam doar mesaje de încurajare din partea celor apropiați. Știam că dintre cei mici, unii se rugau pentru doamna... Era impresionant. Îmi spuneam atunci că nu o să uit niciodată gestul lor sincer și curat.

– Cât au durat transpirațiile acelea grele și epuizante?

– Au durat și după boală, câțva timp. Storceau din tine multă putere. Cu toate acestea, nu am slăbit în greutate. Eram slăbită, la sfârșit de tratament și trebuia să îmi adun puterea ca să ies afară. Ultima dată când am ieșit, era să amețesc, în curte. Era în a treia zi de boală. Cum să nu ies eu la aer curat? Mă simțeam în putere, dar cu boala nu te poți pune. Au mai pățit-o și alții, dar eu nu știam atunci.

– Deci? Când ai putut ieși?

– Da, am putut, eram după ultima pastilă și trebuia să ies. Aerul mi se părea atât de tare și parcă niciodată așa bun și muuult! Nu mă mai săturam de aer, în curte. Cea care m-a observat prima a fost vecina.

– Doamnăăă, ce bine-mi pare că te văăăd! Doamneeee, dor mi-o fost de 'mneata, să nu te văd pe afară, atâtea zile! Atâta te-am tăt așteptat! Eu, ia, nu am nemnica! Numa îmi cură nasu. Atâta! N-am nemnica!

– Mai lucră Dumnezeu, vecină! Ce te făceai, să nu poți ieși până afară, ca mine? Umbli în

botă, bărbat n-ai, cine ți-ar fi adus din poartă, plasa cu medicamente? Noroc cu farmacistele și cu doctorița, vezi, ți-o trimis medicamentele acasă.

– Că bine zici, țucu-te io! Vaaai, ce bine-mi pare că te văd! Nu mi-o fost îndemână defel! Cei ce treceau pe uliță se uitau lung, peste gard și-mi făceau semn cu mâna. Parcă eram venită de pe front. Am început să ies în sat. Gata cu statul în casă. A fost de-ajuns! A doua zi după ce am ieșit, câte puțin, aud mare ceartă în uliță. Maaare! Lulișka, comercianta, cea care stă în căsuța din capătul străzii, se întoarce din oraș cu o mașină de ocazie și îl zărește pe Nucu al ei, stând în căruciorul – căruță pe care trebuia să-l tragă după el spre casă. A obosit și acum a parcat aproape în mijlocul uliței, după ce a urcat în el. Cu interes... Era încăpător. Își bea liniștit sticlele cu bere rece, puse în lada căruței. Parcă nu era decât el pe drum. Savura bucuros udătura, privind în sus, cu capul dat pe spate, o bere rece, fără grabă. Pe marginea șanțului, exact în dreptul porții ei, vecina. În ziua când îi expira izolarea. Nu erau aproape unul de altul, ea purta mască și colțul năfrâmii tras peste gură. Luliska se apropie, îl vede pe Nucu că se depărtează încet – doar o văzuse venind – și unde nu începe, cât o ținea gura:

– Da, ce faci, femeie?!? Vrei să-mi omori bărbatul? Vrei să-i dai Covid, să-l omori și pe el, și pe noi, cât suntem de mulți? De ce nu stai în ocolul tău? Ai Covid și i-ai dat de băut? De ce o stat în poartă la 'mneata? L-ai amăgit, așa-i? Crepa-u-ar rânza-n tine, femeie! Bagă de samă, că de pățește ceva, ori de ne-ai dat și nouă boală, te aprind. Eu vin și-ți dau foc. Nucu al ei mergea liniștit înainte, ca și cum nu de el era vorba! Cu toții o bănuiau că i-a dat de băut lui Nucu, dar nu era așa. Acum, chiar dacă stătea după gardul ei, tot aproape de Nucu era și lumea știa de frica bolii.

– Nu vezi, doamna Lucica o stat în casă, nu o tăt poartă dracu, ca pe tine!

– Las-o, tu, Lulișka, că ei nu are cine-i aduce nimic din sat, dacă nu iese la gard. Nici pe al tău nu l-o ținut nimeni aici, cu forța, în drum! I-o fost tare sete...

N-au mai vorbit cele două din primăvară până în toamnă, când vecina s-a împiedicat, a căzut în curte și a rugat-o pe Lulișka să o ridice de jos. Trecea pe drum.

– Dar tu, cum ți-ai revenit? Ai mai simțit ceva?

– După boală?

– Da.

– După boală, mi-am făcut investigații pulmonare și cardio, la îndemnul doctoriței. Pe mulți i-a îndemnat să le facă. N-am avut liniște până nu am văzut negru pe alb că lucrurile sunt bune. A fost și perioada în care s-a putut ieși. Curioși mai erau și alții. M-am dus la biserică și am ieșit să aprind niște lumânări pentru cei morți. După mine a ieșit în grabă – întâmplător, poate, o doamnă pensionară. M-a întrebat, curioasă:

– Cum ești? N-ai rămas cu urmări, după boală? M-am uitat lung la ea, am vrut să-i răspund cu întrebarea „Trebuie?”. Dar știam prea bine ca mulți au rămas cu dureri de multe feluri și i-am răspuns, ca un copil cuminte:

– Nuuu! Mulțumesc lui Dumnezeu, doctoriței și prietenei mele, asistenta medicală pensionată, care m-a vegheat, pot zice, privind în w telefonului, zi și noapte, sfătuindu-mă în fiecare clipă și explicându-mi, tot ce se întâmplă. Așa am ieșit cu bine din acea situație grea, pe care nu am vrut să o ascund, nici să o mușamalizez, căci nu erau motive să o fac: „Aaa, cred că eu am făcut Covid-ul, dar am crezut că este o răceala. N-am avut vreme de el și a fost mai bine așa...” (așa fac unii). Eu am fost cel mai cuminte pacient! Așa spune doctorița. Și am avut toate șansele de partea mea, aș adăuga eu, mulțumind lui Dumnezeu! Dacă aș putea, aș da grade militare, celor ce luptă acum (medicilor, asistentelor și infirmierelor) precum pe front cândva, pentru a salva vieți. Este o luptă nedreaptă, ca în poezia „Preda Buzescu” de Dimitrie Bolintineanu. Poți lupta cinstit, dar poți pierde până în ultima clipă. Taișul securii dușmanului învins poate fi înmuiat în venin de viperă. Ca în legenda istorică. Iar boala nu-i decât secure și șarpe veninos...

MOARTEA LUI CORBU

Lelea Taviftă pășește încet, sprijininindu-se în cârjă, pe ulița ce suie spre biserică. Din urmă o ajunge cățelul ei, scăpat din lanț și din ocolul casei.

- Du-te acasă, dragu' mamei! Da' ce faci, vii după mine, la biserică? laaa, te-a călca un motor și, vai de sufletu' meu! Te du acasă! Hai...! Cu cârja îi arată drumul înapoi, iar câinele parcă înțelege.

- Da' ce faci, lele, îl țâpci acasă?

- D-apăi cum, că ia, vine după mine și l-a călca ceva...! C-atâtea împlă... Nu-i pretin mai bun ca și câinele, auzi, Aurică? Pe fața pământului! Doamne, cum îmi mai amintesc... că eram mică copcilă acasă, la ai mei...

Tata îmi spunea o poveste despre un câine, Corbu, pe care stăpânu' îl prețuia mult pântru credința lui. Odată o trebuit să ducă o sumă mare de bani, ca să plătească doi boi cumpărați din târg. I-o pus întâi în ladă, în sertăraș, de acolo i-o luat, i-o mai numărat, i-o așezat în năframuță și o înnodat-o bine. După aceea pune năframuța într-o străituță mică, o bagă în dă-sagi, aruncă dă-sagi pe cal și, încălecând pe Suru, pornește către târg. Câinele se uită la tăte câte face stăpânul și dacă-l vede bucuros, se bucură și el și dă din coadă. Pornește înaintea calului, plin de mulțămire. Sare, arătându-și bucuria de a-l însoți pe stăpân. Pe la jumătatea drumului, badea Niculaie descalecă. Leagă calul la o tufă, ca să mănânce ceva. După aceea, scoate punga din dă-sagi și mai numără o dată banii. Se scoală, încălecă și pleacă. Câinele, îl urmărește și vede că stăpânul o uitat să ia punga. Fuge înapoi la ea, vrea să o ducă în gură, da' fiind prea grea, o apucă cu dinții și o trage câtva. Nu poate face nimc, o lasă și se ie după stăpânul lui. Se pune dinaintea calului și începe a lătra ca să-l oprescă. Dacă vede că nu poate face nimica, sare și îl mușcă de bot. Îl lasă apoi, dă fuga înapoi, la pungă, se întoarce, sare spre stăpân, apucă calul de coadă, îl oprește și iară se întoarce la pungă, lătrând fără oprire. Degeaba le făcea bietul câine că, stăpânul nu-l bagă în seamă, îl alungă și-i mai și dă câteva bice. Apoi își caută de drum.

Câinele se miră că stăpânul nu înțelege și se hotărăște să apuce calul de bot și să nu-l lase până nu va cădea jos, ca să-l oprescă. Îl prinde, îl ține strâns și scheaună... altfel. Badea Niculae crede că o turbat și se pregătește să-l împuște. Îi părea rău după așa un câine credincios. Pretin, nu alta! Ce să facă? Îi turbat Corbu și mușcătura lui îi tare periculoasă...! Pe deasupra, câinele, ca să-l oprescă pe badea Niculae, începe să-l tragă de mânecă, de haină, cu mânie, sfârtecându-i-o. Badea să înfurie, ie pușca de pe umăr, o îndreaptă înspre câine și trage. Glonțul îl străpunge și Corbu cade în drum, târându-se în sânge. Apăi rădică capul și să uită cu jale la stăpânul lui. Ca și cum ar fi vrut să-l mustre, pântru fapta lui. Badea Niculaie se depărtează, plin de supărare, fără să se mai uite înapoi. Începe a-l blestema pe cel cu coadă, care l-a însoțit în drumul lui... Gândind așa, își face semnul crucii. Deodată, își aduce aminte de punga cu bani. Ca o lovitură de trăsnet, să oprește, caută în dă-sagi, vede că nu-i, își aduce aminte de locul unde a uitat-o... Să întoarce și, pe loc începe să înțeleagă ce-ar fi vrut săracul câine să-i spună. Ajunge înapoi la tufă, vede urmă de sânge de-a lungul drumului și începe să-l apuce groaza. Co-boară lângă câinele mort, îl întoarce pe partea cealaltă. Sub el, punga cu banii rămasă neatinsă de cel care o păzise. Cum? Cu prețul vieții sale. Din locul unde a fost împușcat, Corbu s-o târât până la tufă și s-o așezat pe pungă, ca să-i păzească averea stăpânului său. Ca să-l păzească cu credință, până la cea de pe urmă suflare... Asta-i povestea ce ne-o spunea tătucu', când eram mici copii. Și el o auzât-o, nu știu de la cine și ne-o povestea și nouă. Iară eu v-o povestesc azi și vouă, copiilor mei...

Teodora PASCALE

TE ROG, NU MĂ IUBI!

Te rog, nu mă iubi acum, mai e o zi din veșnicie,
Încearcă mai întâi, de poți, să mă cuprinzi cu o
privire
Suav, să nu mă risipesc, precum un puf de
pădădie,
Riscând al rozelor strănut și a zefirului uimire.

Atinge-mi pletele, duios, cu degetele iscusite
Și umerii - de-mi va plăcea, voi fremăta ca o
pădure,
Ori, poate, am să mă preschimb în fir de ape
liniștite,
Să-ți văluresc ușor pe trup, cât simțurile pot
să-ndure.

La pieptul meu te vei opri, sedus de formele
rotunde -
Din inimi se vor înălța, coloane, gheizere
ardente -
Voi aștepta să-mi semeni dor, în carne când mă
vei pătrunde,
În timp ce-n jur vor levita, în cercuri albe,
sentimente.

Cu plasa ultimei tăceri vom prinde magice
cuvinte -
Vor fi merinde pentru doi, când ne vom pierde
în poveste;
Destinul îl vom împărți, dar am o simplă
rugămintă:
Te rog, nu mă iubi acum, o veșnicie încă, este...

LABIRINT

Prin odăi pardosite cu versuri
și ferestre cu gratii de fier,
gândul meu rătăcește, stingher,
între Iad și Eden și eresuri.

În al nopții ascuns buzunar,
îngeri triști cu obraji de lună,

pe hrisoave celeste adună
tot ce-am scris și-am trăit în zadar.

Timpul strânge în poală secunde
să-și hrănească bastarzii flămânzi
și îmi pune pe viață dobânzi,
Căci scăpare nu este niciunde.

Lumea pare atât de obtuză,
lozincardă, lipsită de miez,
cu poeți ce renunță la crez,
devorându-și chiar propria muză.

MEREU ÎMPREUNĂ

În a Timpului mansardă Ornicul măsoară clipe,
Între cucii din pendule dau iubiri să se-nfirișe,
Din cutia muzicală se înalță balerina,
Învârtindu-se pe poante, în tutuul ca verbina.

Mici Sahare de nisipuri șerpuiesc pe jos,
vărsate -
Sunt soroacele de viață din clepsidrele crăpate -
Mecanisme de ceasornic, în carcase ruginite,
Bat în ritmul unor inimi ce au fost îndrăgostite.

Eu privesc din cornul Lunii și aștept o
provocare:
Să încerc o soartă nouă și o nouă-nfățișare.
Fi-voi Bendis ori Minerva? Când și unde voi
renaște?
Astea toate-s amănunte... Poate mă vei
recunoaște...

RĂTĂCIRE

De iubire vorbind, hai să spunem - a fost -
Pentru mine-ai decis cum și când să reasc,
Din priviri m-ai scanat, declarând: „e anost!”
Și m-ai frânt, modelat, m-ai strivit ca-ntr-un teasc.

O silfidă m-ai vrut, diafană - un vis
Cu gropițe-n obraji și zulufi castanii,
Însă eu m-am opus și atunci ai decis
Că Femeie și flacăra vie voi fi.

Despre sufletul meu ai emis teorii:
Cosmogonic, ar fi rătăcit meteor
Străbătând, spre al tău Univers, galaxii
Într-un nimb de speranță, magie și dor.

Ne-ai transpus, speculând, într-un gnostic sistem –
O Geneză în doi, ca Sophia–Aeon
Și, din nou muritori, ai rescris un poem
Fascinant, ideal, pe al sorții peron.

O clepsidră de timp am golit amândoi -
Fost-am voci în eter, două inimi în zbor,
Am parcurs un melanj de amor și război,
Efemere povești ce se nasc, apoi mor.

Început și sfârșit, puritate, păcat
Am trăit și accept să plătesc al lor cost;
Cât de mult mi-a plăcut, ce frumos ne-am jucat...
Să mă-ntreb ce va fi cred că nu are rost.
De iubire-am vorbit, știu prea bine, a fost!

RONDELUL PĂPUȘARULUI

Al vieții mele tainic păpușar,
Mă controlezi din sfori, de la distanță,
Că îți permit nu are relevanță,
Să scap din jocul tău e în zadar.

Nu îți refuzi nimic, cu siguranță
Și inimi de femei primești în dar;
Al vieții mele tainic păpușar,
Mă controlezi din sfori, de la distanță.

Transformi, din reverie în coșmar,
Iubirea mea cea fără de speranță,

Lacrimogenă ca și o romanță,
Când pusă sunt în planul secundar.

De-al vieții mele tainic păpușar.

21 DE GRAME

Hei, Îngere, de ce mă sâcâi azi?
Sunt prinsă într-o plasă delicată
Iar inima mi-e tristă, ferecată;
Sunt volatilă, e ușor să cazi.

Am mult prea multe lucruri de făcut:
Să-i dau iubirii șansa să se nască,
Să zboare lin, să mângâie, să crească,
Să sper c-o pot lua de la-nceput.

Nu înțeleg de ce mă vrei acum:
Mi-ai pregătit rochița diafană,
Un bal mascat sau poate o capcană,
Iar visul meu se pierde ca un fum.

Ce relativ e totul și ciudat;
Cât cântăresc un suflet, o trăire,
Din câte grame de Dumnezeuire.

QUO VADIS?...

Fantastic, un nou Carnaval se lansează,
Cu tragice măști, Omenirea dansează,
Sevrajul ia capăt când doza-și primește –
De circ, de iluzii și pâine, firește.

Revin saltimbancii grotești dar atletici,
Paiațe și clauuni urmează, frenetici
Și școlile samba revarsă talente,
Femei se expun cu mișcări indecente.

E praf și sudoare, lumini explodează,
Varanii politici idei eclozează,
Din turnul de fildeș Stăpânii comandă:
Să vină, pe tavă, a Lumii ofrandă.

Guvernele, public, fac jocuri murdare:
Se jură pe biblie, vorbind de onoare
Și fac semnul crucii, sfidând Creatorul,
În timp ce, de fapt, își reneagă poporul.

Să țină mulțimea, jandarmi poartă scuturi,
Departe, în zare, bătrâni cară-n ciuturi
O apă sălcie și-n brațe, o pâine,
Sperând să apuce și ziua de mâine.

E iar sarabandă în Țara Tristeții,
În pas de paradă ne cheamă trompeții,
Îmi sună în minte un sumbru solfegiu –
Nu știu de, pe străzi, e alai ori cortegiu!

FĂRĂ MINE

Sunt o intrusă-n viața ta, o știu,
de spui că n-am ce căuta, subscriu...

Cum a-nceput? a fost în zori de zi,
când, în vârtej de puf de pădii,
ca Mary Poppins într-un zbor ratat,
eu drept în palmă ți-am aterizat...

Ori, pe autostrada unui vis,
când ne-am ciocnit – un accident prezis –
iar eu m-am spart ca un golem de lut
și tu m-ai recompus, cu un sărut...

Ba nu, stam prinsă-ntr-un alfabetar
uitat pe fundul unui vechi sertar,
iar tu mi-ai scos cu grijă trupul frânt
și, literar, m-ai zămislit cuvânt.

Din mine ai creat alegorii
ce nu respectă forme, teorii,
m-ai risipit, apoi, în Univers
și m-ai avut, la umbra unui vers...

Sunt o intrusă-n viața ta, o știu,
dar fără mine-i frig și e pustiu...

SONET ÎN AMURG

Un scurt răgaz mai cer, în al tău gând:
Am pus desaga grijilor deoparte,
Să-ți las, în templul inimii, o carte –
Mă vei găsi în fiecare rând.

Mi-au dat în pârg speranțele deșarte,
Dar tu privești prin mine, surâzând –

Dervișul rotitor, cu chipul blând,
Prins între harul visului și moarte.

Ascund în suflet ultimul amurg
Și mă topesc în pâcla înserării,
Secundele, nestăvilite, curg,

Ca niște lacrimi pe obrajii zării;
Am fost la mâna unui Demiurg,
În jocul dragostei și-al întâmplării.

COSMOGONICA IUBIRE

Părem suspendați de spirale celeste,
Pe brațe stelare din Calea Lactee;
Trăim, ca în buclă, aceeași poveste,
Luceafăr – bărbatul, cometa – femeie.

Halou de lumină se-aprinde și scade,
Planetele noastre-și continuă mersul;
Când sori explodează, curgând în cascade,
De-abia se-nfioară ușor Universul.

Din roi de Pleiade și Mari Nebuloase
Ne soarbe, magnetic și ferm, Galaxia,
Ne-mpinge prin praful astral de mătase
Spre Terra albastră, rupând armonia.

Acasă, ne-ascundem în trupuri uzate
Și goi, în tăcere, ne strângem în brațe;
Iubirea, la rândul-i, timid va răzbate
Spre inima noastră, de ea să se-agațe.

Când noaptea se lasă fierbinte și moale,
Ferestre spre visuri și vers vom deschide,
O ploaie de vară cădea-va-n rafale,
Iar Sufletul Unic la doi vom divide.

ZBOR ÎNALT

Am fost femeia ta cocor
și-am împlinit, în cercul sorții,
un ritual răscolitor,
un dans al vieții și al morții.

Ne-am avântat în zbor înalt,
înfiorând de patimi cerul,

iar sus, pe norii de bazalt,
iubirii i-am gustat misterul.

Am traversat de-atâtea ori
meridiane de plăcere
și karmei i-am rămas datori
cu-aceste clipe efemere.

Eu astăzi aripile-mi strâng –
nerăbdător, mă cheamă lutul –
dar am iubit și nu mă plâng;
Sfârșit... urmează Începutul.

IA-MĂ CU TINE!

Aștept să mă rupi de-astă lume nebună,
la calul, țesală-l și șaua să-i pui,
Pe murgul fantastic urcăm împreună –
N-avem socoteală de dat nimănui!

Mă-mbată mirosul de piele al șeii,
Sudoarea ta are miros de pelin,

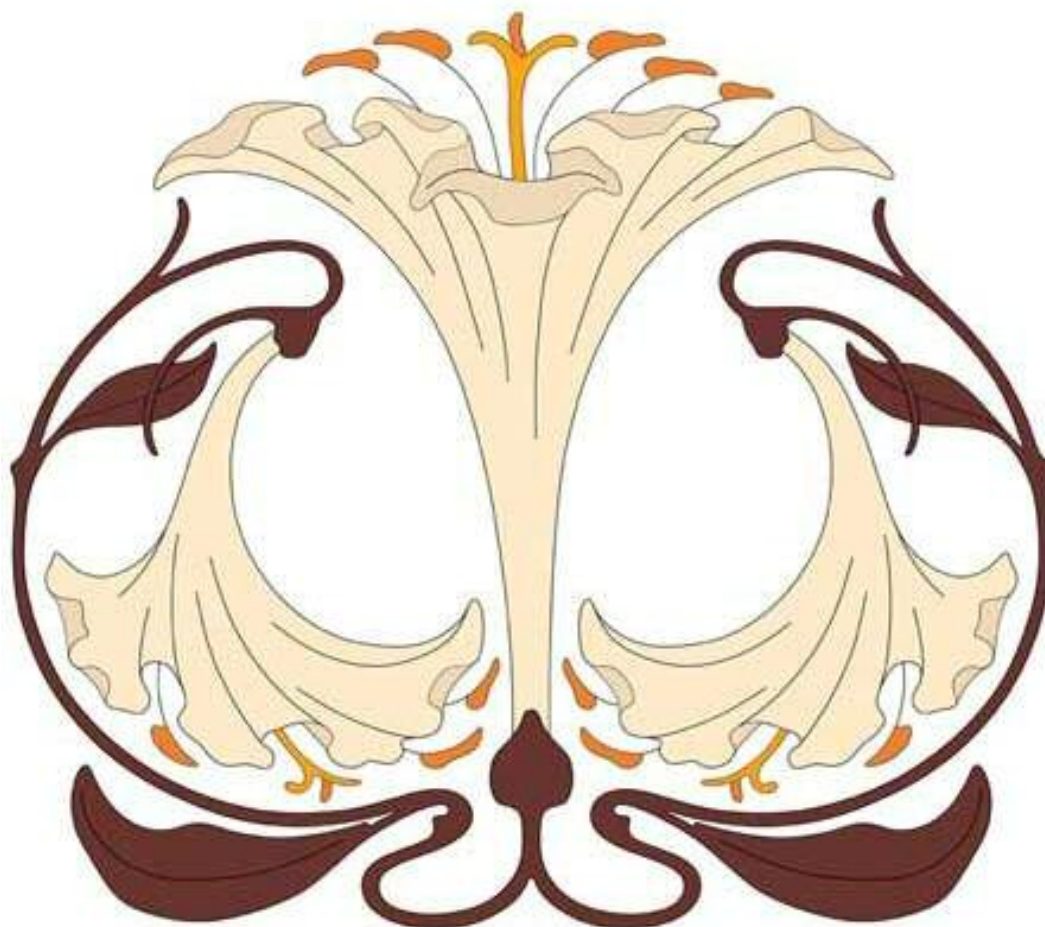
Tu știi că eu sunt chintesența femeii –
Eu simt că bărbatul meu ești, pe deplin.

Aproape zburăm, suntem freamăt și ropot,
Gonim pe sub bolte de tei înflorit,
În inimă-mi bate năvalnic un clopot,
Iar vântul aleargă cu noi, fericit.

Clepsidre golite de Timp las în urmă,
Șerparul cu lacrimi uitării e dat
Și chiar de telurice gheare mai scurmă
În minte și suflet, eu nu am cedat.

La han când ajungem, căci stă să apună,
Cu trupul meu cald am de gând să te-alin,
Vom frânge o pâine și-om bea împreună,
Privindu-ne tandru, o cană cu vin.

Destinul e liber și el să aleagă,
Ne lasă în pace ori pleacă hai-hui,
Cu astă iubire nu-i vreme de șagă –
N-avem socoteală de dat nimănui!

Cornel PĂUNESCU

Note de călătorie Noua Zeelandă

După cum mai menționat, România este afiliată la Federația Internațională a Geodezilor (FIG). În fiecare an adunarea generală are loc în altă țară din lume. Pentru 2016 a fost votată Noua Zeelandă, orașul Christchurch, ocazie extraordinară să vizitez un loc atât de îndepărtat. Ca de obicei, am combinat plecarea cu un concediu, plecând împreună cu soția. La întoarcere ne-am gândit că dacă tot am ajuns la capătul lumii să vizităm și Australia. Din România va mai participa colegul și prietenul meu Ionuț, dar va veni doar cinci zile, cât ține adunarea generală.

Evenimentul se desfășoară pe cinci zile, între 2 – 6 mai. Este important să fiu luni și vineri, când se întrunește adunarea generală și se votează. În rest, sunt lucrări pe care le pot vizualiza de pe internet, pot lipsi fizic. Evenimentul s-a suprapus cu zilele de Paști din calendarul creștin ortodox.

De obicei, gazdele oferă participanților excursii în zonă. Duminică, pe 1 mai (de Paști) este prevăzută o călătorie cu trenul, denumită Tranz Alpine Day Tour. Sigur că denumirea m-a incitat, așa că ne-am înscris.

Din acest motiv trebuia să ajungem de sâmbătă în Christchurch, pentru ca duminică la ora 7 să fim la gară.

Am ales un zbor spre Dubai cu compania FLY-DUBAI în data de joi, 28 aprilie, ora 14.30. Am ajuns în Dubai la ora 20.15. Am avut rezervat o noapte la Holiday Inn Express Airport deoarece avionul spre Noua Zeelandă pleca vineri 29 aprilie la ora 8.50. A fost o greșeală. Ca să ieșim din aeroport a trebuit să trecem prin vamă. A durat două ore până când am reușit „să scăpăm”. Am fost aproape de o familie, soț – soție, cu un copil mic ajunși acolo tot din România. Mergeau la Abu Dhabi cu o mașină închiriată din aeroport. Noi încercam să ne lămurim pe unde ieșim, ce mașină ne-ar putea duce la hotel, undeva foarte

aproape. Nimeni nu ne-a ajutat. Perechea română avea probleme. Cardul lor nu era de credit și nu puteau constitui garanția. Eu aveam un card valabil, așa că l-am folosit. Copilul, obosit la acea oră târzie, plângea. Noi nu știam cum să ajungem la hotel! De bucurie că l-am ajutat cu cardul, tânărul s-a oferit să ne ducă la hotel, în drumul său spre Abu Dhabi. GPS-ul mașinii ne-a dus spre destinație. Când am intrat într-un pasaj ne-a anunțat că am ajuns la destinație. Unde era hotelul!? Am ieșit, am revenit și din nou am intrat în pasaj unde spunea că se află hotelul. Deja ora locală arăta miezul nopții. După trei încercări nereușite, am înțeles că nu trebuie să coborâm în pasajul subteran ci să mergem pe deasupra, pe un drum ciudat. Am ajuns obosiți, tracasați și cu copilul care plângea.

Am dormit câteva ore. De dimineață am constatat că exista un microbuz între hotel și aeroport la fiecare 20 de minute. Nu am înțeles de ce localnicii nu ne-au ajutat.

Am trecut vama și la ora stabilită am zburat cu compania EMIRATES. Ca și la compania FLY-DUBAY, am avut condiții extraordinare. Ecran pe scaunul din față unde se pot urmări filme, aveai jocuri, audio. Un mod plăcut pentru a umple cele

21.30 minute de zbor. Nu în totalitate. Am făcut două escale. Prima la Bangkok. Ne-au scos din avion, am mers prin aeroport și am zăbovit vreo două ore. Am urcat din nou în avion și am pornit spre Sydney, o nouă escală. De data aceasta am rămas în avion. Majoritatea pasagerilor a coborât, au urcat alții. Am ajuns la Christchurch sâmbătă 30 aprilie la ora 14.20. Închiriasem o mașină, așa că am mers la *rent a car*-ul din aeroport. Am primit o mașină cu schimbător de viteze și volan pe dreapta. Am încercat să depășesc primul moment și am urcat curajos. Am introdus adresa hotelului în GPS și am pornit. Trebuie să merg pe stânga și nu pe dreapta, trebuie să mă încadrez invers la intersecții. M-am acomodat destul de ușor. Emoționat, temător, atent, am ajuns la destinație.

Orașul Christchurch a fost ales deoarece aici, în anul 2011, a fost un cutremur cu magnitudinea de 6,2. Tema întâlnirii FIG este Reconstrucția după cutremur și locația se potrivea perfect. Se văd urme ale dezastrului. Zone în care clădirile au dispărut, zone în care clădiri noi sunt ridicate pe locul celor distruse. Un șantier extins la scara

localității. Hotelul destul de scump, dar suprafața oferită merita: două camere, bucatărie, baie uriașă.

Având în vedere că era destul de devreme, am ieșit la o plimbare pe jos. Această perioadă se potrivește cu începutul lunii noiembrie la noi în Europa. Latitudinea localității este de 43°. Am decis, totuși, să luăm tramvaiul local, care face turul orașului. Am zăbovit în fața catedralei înconjurată de schele și a statuii reginei Victoria.

Duminică dimineață am pornit spre gară cu mașina. Am ajuns la timp să prindem loc în trenul denumit Tranz Alpine. Un ghid ne aștepta și ne-a îndrumat spre vagonul ocupat de participanții la întâlnirea FIG care plătiseră excursia. Am recunoscut doar doi colegi veniți din Danemarca. Vagonul curat, îngrijit. Am găsit loc, trenul a plecat la ora stabilită. Orașul Christchurch este situat în estul insulei. Traseul merge către nord-vest pe o distanță de circa 200 de kilometri. În prima jumătate se străbate o câmpie. Prima oprire la Rolleston, apoi la Darfield și Springfield. De aici se intră în zona muntoasă, foarte spectaculoasă. Nu m-am mai desprins de fereastră, în-

cercând să prind niște chei, o prăpastie, un pod suspendat, o albie lată, albă, intrarea în tunel, un lac. Copacii, colorați de toamnă, ofereau o altă atracție. Majoritatea pasagerilor treceau dintr-o parte în alta a vagonului încercând să găsească un unghi mai favorabil pentru a fotografia. Unii au ieșit afară, între vagoane, dar au fost repede întorși de conductor. Am mai oprit la Arthur's Pass, Otira, Moana și în final Greymouth. Pe traseu au fost 16 tunele și patru viaducte, cel mai înalt fiind la 75 de metri deasupra solului.

Am fost anunțați că vom staționa două ore. Am vrut să văd Marea Tasmaniei, așa că am căutat plaja. Am mers circa un kilometru și jumătate să ajungem la țărm. Ne-am plimbat pe mal, am respirat aerul toamnei, rece, cu miros de alge. Am mâncat la un restaurant micuț o friptură cu piure și ne-am întors la gară.

Deja reperasem obiectivele mai importante, știam cam pe unde să privim. Întinericul s-a lăsat devreme, așa că ne-am liniștit, am ocupat locurile pe banchetă.

Luni am plecat de la hotel la conferință cu bagajele pregătite. După-amiază porneam spre Dunedin, primul oraș programat a-l vizita. În drum, am trecut pe la hotelul la care se cazase Ionuț și l-am luat cu noi. Am întâlnit colegii din cele 135 de țări participante. Am schimbat obișnuitele politețuri cu cei pe care îi cunosc mai bine, am bârfit politicienii locali, ne-am plâns fiecare de problemele interne. Am votat propunerile de pe ordinea de zi. Am plecat imediat după masa de prânz. Un drum de 360 de kilometri, paralel cu țărmul. Am constatat că nu au autostrăzi. În schimb, uneori, drumul cu două benzi, câte una pe sens, se schimba în drum cu trei benzi: două pe un sens, una pe celălalt pentru a permite depășiri. Oricum, nimeni nu depășea viteza legală de 100 km/h sau mai mică în anumite zone, așa că chiar și acolo unde aveai două benzi pe sens era greu să depășești camioanele deoarece merg constant cu aceeași viteză.

Am ajuns la Dunedin în amurg. Luasem cazare pentru o noapte, deoarece seara trebuia să ajun-

gem la Te Anau. Hotel cu o intrare ciudată, dar cu camere uriașe și vedere spre ocean. Am ieșit în fața hotelului să vedem largul. Soarele apunea pe partea cealaltă a insulei, dar spre răsărit norii căpătaseră o nuanță roșiatică, de parcă răsărea.

Ne-am trezit de dimineață. Un mic dejun consistent, ouă Benedict. Se vedea soarele încercând să răsară. Am ieșit să admirăm nașterea lui din mare, o imagine mirifică.

Am plecat cu bagajele de la hotel, decizi să vizităm Centrul regal Albastross. Nu am intrat în oraș. Clădiri putem admira oriunde în lume, dar acest centru este unic pe mapamond. Acești albatroși sunt cunoscuți ca și albatroșii călători din mările sudului. Anvergura aripilor este cuprinsă între 2,50 – 3,50 metri. Lungimea de la plisc la coadă este de 1,07 – 1,35 metri. Greutatea poate ajunge de la 6 la 12 kilograme.

Drumul urmărește coasta, între apă și deal. Priveliștea este uimitoare. Fiecare curbă oferă o viziune aparte a oceanului, a pădurii cu specii de copaci pe care nu-i cunoșteam. Este o încântare și ești tentat să te oprești mereu să faci o poză. Ai impresia că fiecare locație este unică.

La Centru am fost preluați de un ghid care ne-a dus în niște buncăre din care puteam vedea cuiburile albatroșilor. Treceau în zbor pe deasupra noastră, pe cărare. Duceau hrană puilor în cuiburile săpate în deal. Puii mari, de un alb lăptos, așteptau hrana. Am urmărit cu binoclul și direct comportamentul păsărilor.

Cazematele din care am privit fuseseră construite în al doilea război mondial. Aveau expuse arme și uniforme din acea perioadă.

Am oprit la un popas turistic unde ni s-a spus că, dacă avem noroc am putea vedea pinguinii pitici. Nu avem timp să așteptăm să apară o colonie, plecase după hrană și se întorceau spre seară. Am cumpărat pinguini și albatroși de jucărie, care imitau foarte bine țipetele păsărilor.

Timpul trecea, așa că am plecat spre Te Anau. Am ajuns pe lumină. Oraș tipic pentru Noua Zeelandă: fără garduri între proprietăți, având case mici, cochete, cu maxim două etaje. Am lăsat bagajele la hotel și am ieșit la plimbare. Lacul Te Anau, fără capăt, trona în fața hotelului. Am intrat în magazine să vedem ce produse au. Sigur, multe necunoscute nouă, europenilor, dar simi-

lare. Am mâncat la un restaurant din zonă și am plecat la culcare. A doua zi aveam plătită o excursie la Milford Sound, punctul culminant al peiplului. Ne-am interesat, microbuzul ne va lua din fața hotelului, la prima oră.

Miercuri s-a anunțat o zi ploioasă. În microbuz am fost zece călători: trei cupluri tinere de chinezi, două cupluri de albi, un bărbat din Statele Unite și ghidul, un băiat slăbuț, probabil student, care vorbea o engleză lătrată, fiindu-ne destul de greu să înțelegem ce spune.

Cum am ieșit din oraș, a început zona de munte. Este greusă descriu traseul, cuvintele potrivite nu se leagă ușor. Vreo 30 de kilometri am mers pe malul lacului, apoi am cotit spre dreapta, urmărind cursul unui râu. Peisajul a devenit sălbatic, eram în pădure. Prima oprire a fost la cascada de la Historic Camp, cu un pod peste râul denumit Pârâu. De aici pe versanții dintr-o parte și alta a drumului au apărut cascade. Ploaia, aproape continuă, le îmbogățește debitul, așa că vederea era spectaculoasă. Am oprit la un popas de unde am urmat cursul unui râu. Mici cascade, pești, păsări. Noroc că ploaia

se mai potolise și am reușit să nu ne udăm foarte tare.

Un punct forte l-a constituit oprirea într-o căldare. Am pătruns prin niște chei, am intrat în ceaun și am ieșit pe partea opusă, prin alte chei. Pe pereții din jur apa ce curgea se aseamăna cu o perdea. O cascadă imensă, de jur împrejur. Părea absolut ireal. Am rămas mut de uimire în fața unui asemenea fenomen. Atâta apă revărsată peste creste, prăbușită spre fundul căldării. Nu îmi venea să mai plec, părea incredibil.

Spectacolul a continuat într-un șir de revărsări de ape peste munte, până la Milford Sound. Aici ne-au imbarcat pe un vapor și am pornit prin estuar spre larg. De o parte și de alta, de sus apa venea într-un șuvoi continuu de cascade. Ploaia îmbogățește debitul. Am rezistat pe punte să privesc direct șuvoaiele. Vântul puternic ridica valuri, stropii mă ajungeau, dar nu m-am dat bătut. La un anumit moment, privind una din cascade, am văzut cum vântul a tăiat-o de la jumătate pentru un timp destul de lung. Acum am înțeles de ce regizorii filmului *Stăpânul Inelelor* a ales acest loc ca peisaj. Nu am văzut altul mai sălbatic pe atâta lungime și suprafață. La noi în Făgăraș sau în Muntenegru sunt locuri similare, dar pe porțiuni limitate. Aici pare că nu se sfârșesc, sunt continue. O cascadă Bâlea reprodușă de sute de ori, una lângă alta.

Ne-am întors seara la Te Anau încântați de ceea ce văzusem.

Joi dis-de-dimineată, am pornit spre Christchurch, cu oprire în Queenstown, un drum de șapte ore și jumătate. Între Te Anau și Queenstown peisajul este variat de la câmpie la munte. La intrarea în relieful stâncos a apărut lacul Wakatipu care ne-a însoțit până în Queenstown. Am oprit să pozăm, în dreptul Wye Creek, niște chei spectaculoase. Am luat micul dejun la un restaurant pe malul lacului, amuzându-ne de cârdușii de rațe și lebede. O flotă de iahturi elegante se odihnea în micul port. Am urcat pe o stradă către un parc indicat pe harta din telefon. De sus, perspectiva s-a schimbat. Natura sălbatică oferea privirii păduri, stânci, văi prăpăstioase. Nu am recunoscut majoritatea vegetației din parc. Multora

dintre specii nu le cade frunza iarna. Clima este destul de blândă datorită unui curent cald care trece pe aproape, astfel că iernile sunt destul de blânde.

a devenit puiul de kiwi. Din acest motiv numărul păsărilor a scăzut considerabil.

Am plecat din Queenstown spre Christchurch. Am ieșit repede din zona muntoasă spre câmpie.

Ghidul care ne-a însoțit în excursia de la Milford Sound ne-a povestit că pasărea Kiwi, specifică insulei, este protejată fiind amenințată cu dispariția. Motivul este simplu. Aceste păsări își fac cuibul pe sol, ele nu zboară. Înainte de apariția europenilor nu existau animale rozătoare precum șobolanii. Aduși pe insulă, a fost ușor să se adapteze și una din mâncărurile lor preferate

Un drum monoton, dar interesant. Ca și în celelalte trasee de șes am văzut nenumărate turme de oi și cirezi de vaci. Fermierii aveau îngrădit terenul pe care pășteau animalele. De toate mărimile și culorile.

Traficul liniștit... Nu am văzut niciun șofer agresiv sau care să depășească viteza înscrisă pe indicatoare. O adevărată plăcere să conduci fără stresul că vei fi depășit agresiv sau că trebuie să te ferești. O adevărată plăcere!

Vineri de dimineață l-am luat pe Ionuț și, împreună, am ajuns la adunarea generală. El a plecat după amiază spre România. Eu și soția am plecat a doua zi spre Australia, într-o nouă aventură.

Am reușit, în fugă, să vizităm ceva din Noua Zeelandă. Țara are multe de oferit, noi am văzut doar o mică parte, amețitor de frumoasă. Civilizat, bine prezentat fiecare obiectiv, simplu.

Carmen ȘENDROIU

mi-au trebuit toamne
să înțeleg povestea naivității

îndrăgostită de bulinele care-i hrăneau
personalitatea ascunsă
scutura din coama amintirii
sclipiciul pus de
imaginația unui copil

o pală de curiozitate rupsese
zgaiba răniilor făcută de roz
lăsând zâmbetul
să-i curgă transparent

acum
recită versuri
pentru schimbarea la fire
căutându-și atent
perechea blajină...

nebuna cu ochii de ciută

la balul îngerilor surzi
eu - scrisă de vânt
tu, soldatul de lut
ne iubim imperfect și acut
plămădiți în sineala unui absurd

împlinescă-se visul, vină sorocul
să-mi fii odorul, norocul și focul,
răstimp ce îmi curgi în vene poveste,
gurii tale hapsâne
mă dau zestre!

pretutindenea-ți sunt
și necunoscută
nebuna cu ochii de ciută...

liniște

arunc ultima fărâmbă de orgoliu
și-apoi respir extazul acestei liniști
când stânga își prezintă repertoriul
trec îngerii dansând prin miriști

se împerechează fluturii în sânge
iubirea mea e stâlpul meu
nu am nici arme să îi pot înfrânge
tu mă strigi Toma cu mierea glasului ateu

simțuri

am privit cerul până când
cerul a devenit chipul tău
am privit pământul până când
pământul a devenit trupul tău
am privit apa până când
apa a devenit mângâierea ta

am privit împrejurul
te-am simțit crescându-mi arbore în piept
ramuri barbare înviindu-mă
încet
încet...

uneori
frunza își face o strategie a curajului
pentru supraviețuire
levitează în jurul unei circumstanțe
căutând o motivație în beneficiul stângii

fără a-mi păsa deloc
ronțai câte ceva
pentru împăcarea cu sinele
și rostesc pe limba întoarsă
toamna mea de roz risipitoare
ești tu!

nu știu de ce ignor reprezentația ascunsului
cu ochiul aprig,
nu cunoaște înălțimea dar bâjbâie
printre seducții –
un petit plaisir pentru amieze plicticoase.
reluându-și disertația,
ispita cu buze de lut
își face cruce cu limba

nu știu de ce mugurii gerului
dau târcoale bisericii cu ziduri gofrate
când adevărul înșiruie concluzii,
între plinul meu și golul tău
atâtea ceruri distanță
pieptănându-și barba albastră

nu mai țin socoteala tăcerilor sucite
cu fusul răbdării

până la urmă
și sfârșitul poate avea mantie roz
nu-i așa?

refuz să mai gust politețuri
de pe tipsia coclită a dezmierdării.

necuviinciosul –
iscoadă în armata de umbre
fură
clipa înflorită scânteie în irisul amorezat
al întâmplării
își plânge trecerea
căutând să se agațe de un vrej de slăbiciune...

cum a venit timpul să descoperim farmecul
pictatului pe umbre,
să nu rătăcesc la tejgheaua mieroasă a
servituții
dând fuga la prăvălia din colț
unde se vând sentimente fictive –
decorațiuni suflate pe moravuri
pun verdele să-mi curgă
în cel mai tainic loc
și
cum îmi pari o tină de ispravă
cu mângâieri să facem troc

de-aș vrea două
să nu mă poți condamna pentru
infidelitate
las și rozul să-nflorească
la un bob zăbavă
de fericire...

fără să acuz atenția de nesupunere
și trasul de păr de părtinire las tăcerile să-mi
calce gândurile
secate
de rătăcirea unei adrese indescifrabile

hodoroncul îmi judecă aparențele
după iluziile lui
iar troncul dă
bir cu fugiții
trosnindu-și cuceririle de zidul ironiei

descăzutul se perindă printre turtele de ceară
chitit să facă treburile murdare
ale scăderii...

CONU MARIUS

Urletul

de câteva zile am învățat
urletul...
șoaptă intensă
ca și fluviul –
râu mai apăsător
și mai dens

apare întotdeauna
între două uși deschise
sau la marginea zdrențuită
a saltului prin fereastră

în afara urletului sunt
resturile lucrurilor
și viața aceasta comună
care
ne obișnuiește cu uitarea
și cu
statul la cozi

numai de câteva zile
am învățat urletul
și tot de atunci
de câte ori iubesc
iubesc pentru totdeauna...

heiii...

... simt totul
apa, aerul
spațiul ăsta care ne sfâșie
îmbrățișarea
creșterea armonică a atomilor
într-un cuarțit...

foamea care macină animalele
de pradă

lumina împleticindu-se
beată
într-o frunză

heiii
simt totul
și asta
mă întristează...

post modern love*

carne proaspătă în galantare
și zâmbete în colț
pe strada gării vânzând suflete
în frig
și spaimă de dragoste

umeri descărnați
iubind tâmpile ridate
îmbrățișare rigidă și tristă
aruncată în
ungherul clădirilor
anonim și în grabă...

în umbră
pe strada gării
acolo unde
mulți dintre noi s-au născut...

secret

la începutul fiecărei
ierni
din trupul taților noștri
apăsăți și urând
trecerea timpului
– mărfar ruginit și meschin –
Dintr-un metal dement
Și iremediabil...

nu știu dacă toate umbrele...

... lipite pe geam
dacă
toate etichetele atârând
de haine
dacă toate îmbrățișările
furate în parc
sunt o viață
sau
umbra acesteia?

nu știu...
dacă te-aș iubi
te-ar mai putea iubi
un altul
sau
doar ți-ar atașa
cinic
o etichetă, un timbru
o prăbușire dureroasă
a unui țipăt
în vena cavă
superioară
ca un petronius
în privirea surprinsă
a lui Neron?

Silvana Andrada

TCACENCO

UNDUIOASELE TRESTII

Toate aceste cărări
sunt începuturi de zări,
în toate aceste prăpastii
peste unduioasele trestii,
cade lumina plăpând,
dimineți murmurând.

Toate măiestrele zboruri
sunt ucisele doruri
pe cerul cel drept
din al coșului piept
și bate o briză ușoară
prin sufletul – gară

De pe al cărei peron părăsit
fi-vom plecați fără să fi venit;
Sunt foarte puține-amintiri
care se nasc din iubiri,
memoriile par să îngaime,
că sunt construite din spaime,

Mult prea puține minuni
mai răsar în săracele luni
răsărite din ceață și fum
ce-și transformă celulele-n scrum.
Nu mai sunt cai potcoviți cu visare,
eliberați într-o eliberare

Și nici câini credincioși să ne-nvețe
alegera dintre multiplele fețe
pe care le are un om;
Nu mai sunt frunze în verdele pom –
E toamnă din nou, pentru un timp
trecut-a din nou un alt anotimp

În caruselul acesta rotit întru noi
precum un trifoi cu patru foi,
două frunze verzi și două uscate,
acestea fiind culorile toate.
Le vom trăi, să pictăm pe șevalet,
până la negrul complet .

Și astfel ar fi atât de disperat necesar,
să luptăm și azi cu al nostru zadar,
Ce pare că poate-nțelege
doar nepieritoarea lui lege,
că noi suntem fără de vină,
doar materiala lumină
într-o candelă-suflet arzând,
la picioarele sfântului gând...

MUZEUL VIITORULUI

Muzeul viitorului, cel ultra realist,
Îl va expune-n ramă însuși pe artist,
Cu mâinile culoare, cu pletele tăiate,

O tristă pregătire pentru eternitate
A galeriei inutilității versatile,
Privită definitiv opace lentile,
Căci nu mai sunt la modă miracolele vieții
De când au ars cuvinte și-au amuțit poezii...

Un răsărit pe ape pare acest clișeu vetust,
Primează atributul impertinent și frust
Primează negrul gol și griul transparent,
Care înduioșează prezentul decadent.

Pe holurile goale, aceiași rătăciți
Privi-vor cu-ncântare pictorii răstigniți
Cu sângele albastru și pensula de soare,
Ce nu se regăsesc în lipsa de culoare,

Nu-s mări cu pârg de stele... boboci în vase crem,
Doar albele făpturi surprinse în harem

Iar duhurile lor profund imaculate,
Amar înlăcrimate de-atâta realitate

Se urcă-ncet în raiul a ceea ce a fost,
Pieirea întru artă având un propriu rost,
O altfel de durere, altă paternitate,
Și mai adânc trimisă în imortalitate...

Pe șevalet de piatră, paletă de lumini
Rămân în urma sorții și cei perfect senini
Căci arta e o schiță de arcă salvatoare,
Dacă nu-n astă lume... în lumea viitoare.

MARELE BINE

Se cern muritorii,
Tăcut prin sita valorii.
Nisipul prezentului veac
Cu forță de piatră și luciu de ac

Se lasă pradă căderii,
În lipsa totală a vederii.
O lipsă a viziunii
În opulența deșertăciunii,

Veacul acesta complet malformat;
Vitejia femeii versus bărbat,
Conduce-n culoarul îngust,
Necioplit, incomplet, impecabil de frust,

Disperarea clipei fără trecut
Se-ntinde pe oasele aceluiasi lut
Iar idealul, ca boală rară,
Eradicarea așteaptă, ca forță contrară,

Constată câțiva pe deplin fericiți,
Din această lume a mea rătăciți,
Că nu mai este cu cine
A construi marele bine,

Chiar existând planul „a construi”
Dispăruți sunt aceia care-l mai puteau citi
Și rămâne doar așteptarea
Nisipului, să acopere marea,

Iar măreția genelor noastre
– Albatros prăbușit în valuri albastre –
Rămâne să-și zbată propriul exist
În secolul rece și aspru și trist
În care, deplin, doar trecutul mai e altruist.

POȘTA REDACȚIEI

N. A. – Ploiești: regret că, de această dată, nu ne-am putut „înțelege”! Nu este vina mea și nici a dumneavoastră. Muza v-a tradus! După cum știți, am fost de la început fiindu-vă alături și pe mai departe. Dar nu „iese” de fiecare dată. Uneori ne grăbim și nu suntem atenți la „mofturile” poeziei. Când nu vrea, nu vrea! Vă aștept alte poezii...

B.G. – Brașov: vă mulțumim pentru poeziile trimise, dar e bine să îi lăsăm și pe alții să apară în revista noastră. În acest număr acceptăm recenzia trimisă spre publicare. În numărul 12 al revistei, dacă ne mai trimiteți poezii sau proză, le vom citi și vom decide publicarea sau nepublicarea lor. Urări de bine!

T.A. – Bacău: Este un început frumos, dar mai aveți de lucrat la textul prozei. Nu se înțelege de la ce a pornit acea dispută care a culminat cu decesul Vioricăi. Apoi, trebuie explicat în detaliu motivul ce l-a determinat pe Traian să-și ucidă soția. Povestirea parcă ar fi luată din lumea reală, poate chiar așa este! Sunt pasaje pe care trebuie să le recitiți pentru a reporni cu mai mult elan acest capitol. Aștept cu nerăbdare să citesc rezolvarea...

P.I. – Pitești: vă rog să citiți răspunsul trimis către B.G. - Brașov... Îmi plac poeziile trimise, dar aveți publicat un grupaj în numărul 10 al revistei noastre... În numărul 12 veți fi prezent cu grupajul trimis acum. Îi lăsăm și pe alții să-și vadă numele deasupra poeziilor publicate în „Contrast literar”.

Ș.G – Buzău – Din cele trei poezii trimise pentru a fi publicate, numai prima poezie merită atenție. Pentru că poezia poate fi înțeleasă de cititor doar redată în întregime, nu voi cita doar finalul care îmi reamintește acele vremuri.

Așa stând faptele, vă rog să mai trimiteți, pentru a completa măcar o pagină...

Sănătate vă doresc și succese în toate domeniile!

Ș.C. – Craiova: Aveți grijă la ce și cum vă exprimați! La poezia pe care o scrieți, nu fac bine asemenea greșeli...

Citez din poezia „reflecție”:

„încă mă gândesc la poveste-ți / Tilia / ți-e sufletul surd / otrava-ți lui îmi curge ...”.

Cum sună? Vă place? Am „uitat” să o „strecor” în grupajul pe care vi l-am publicat...

T.E. – Curtea de Argeș: Cred că ne-am cunoscut când am lansat un volum la Muzeul de Istorie aflat lângă Biserica Domnească și la Biblioteca Orășenească. Întâmplarea a făcut să mă întâlnesc cu fiica dumneavoastră în tren. Nu știu cum s-a întâmplat, dar mi-a spus că scrieți poezie. Așa am aflat că frecvențați cenaclul „Nicolae Velea”, mergând și la alte manifestări literare. Vă anunț că am primit grupajul de poezii. Îmi place cum scrieți și îmi pare rău că nu ați trimis poeziile acum o lună. Revista este închisă. Vă mai trebuie puțină susținere din partea prietenilor de scris. Uneori, la cenaclu nu se face critica pe text, ci pe prietenii. Voi face o selecție din poeziile trimise și vă voi pregăti o pagină sau două pagini pentru numărul următor, cel din luna martie. Nu e mult, dar este un început...

Sănătate vă doresc și inspirație la scris!

Poștașul

Contrast literar

Cuprins

poetul invitat – George ȚĂRNEA (1945-2003) / C2, 1	
editorial – Cristina DELEANU, <i>LA DRACU CU DEPRESIA!</i> / 2	
poetul invitat – Liviu Ioan STOICIU / 4	
atitudini – Eugen CRISTEA, <i>ÎNCOTRO?</i> / 7	
poetul invitat – Daniel CORBU / 8	
eseu – Ion POMOJNICU, <i>POEZIE ȘI ABSOLUT</i> / 13	
poezie – Marinela TCACI / 17	
poezie – Constantin MOLDOVAN / 21	
proză – Nicoleta VOINESCU, <i>CĂCIULA DIN BLANĂ DE IEPURE</i> / 23	
poezie – Victoria MILESCU / 32	
poezie – Adela CONCIU / 34	
poezie – Ovidiu VASILE / 36	
poezie – Dragoș IONESCU - <i>in memoriam</i> / 39	
rememorări – Silviu STĂNCULESCU / 42	
poezie – George GÂTLAN / 47	
lecturi – Mircea DOREANU, „ <i>Lumina mea nemuritoare/ urcă din iubire</i> ” / 49	
poezie – Adrian PĂPĂRUZ / 52	
lecturi – Acad. Ioan Aurel POP, <i>Cartea (Puiu Răducan)</i> / 54	
lecturi – Prof. Dr. Ion PREDESCU, <i>Puiu Răducan, De la tinerețe... păn' la bătrânețe..</i> / 55	
poezie – Jordi DOCE (Traducere și prezentare: Elisabeta Boșan) / 56	
lecturi – Liliana POPA, <i>Te întrebi cine sunt (Ecaterina Petrescu Botoncea)</i> / 59	
poezie – Santiago Alonso NUEVO (Traducere și prezentare: Elisabeta Boșan) / 62	
poezie – Alin CUCURUZAN / 64	
lecturi – Ion CRISTOFOR, <i>O voce a diasporei: poeta Elisabeta Boșan</i> / 66	
proză – Nadia URIAN-LINU / 68	
poezie – Teodora PASCALE / 73	
prin lumea largă – Cornel PĂUNESCU, <i>Note de călătorie în Noua Zeelandă</i> / 77	
poezie – Carmen ȘENDROIU / 83	
poezie – CONU MARIUS / 85	
poezie – Silvana Andrada TCACENCO / 86	
POȘTA REDACȚIEI / 88	

Ilustrația copertelor:

- 1 - George Țărnea - portret;
4 - Andra DUMINICĂ

Director:
Prof. Univ. Dr. Ing.
Cornel PĂUNESCU
fondatorul revistei
Senior editor:
Eugen CRISTEA
Editorialist:
Cristina DELEANU

Redactor-șef:
George TEI
Redactor-șef adjunct:
Andra DUMINICĂ

Colegiul de redacție:
Liviu Ioan STOICIU
Elisabeta BOȘAN
Nadia URIAN

Texte propuse spre publicare se trimit pe adresa de
e-mail: tei_george@yahoo.com
Responsabilitatea pentru conținutul textelor revine în
exclusivitate autorilor.
ISSN 2784 – 384X
ISSN-L 2784 – 384X

ISSN 2784 – 384X
ISSN-L 2784 – 384X